

Hechos de los Apóstoles **Llëbo shäryara Sbö tjlökwö roy** **lagaga Jesús äskarë** **Kjibokwö ëre sorë**

Domer shäng kjlara ko Lucas. E no dwlomnega. Woyotjlikoba ga e judío llëm wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Teófilo. Woyotjlikoba ga e Roma so, domer tjwlö ara wleniyo bakoe.

Bäm go ga kjibokwö ko *Evangelio según Lucas* li tara Lucasdë Teófilo kong, Jesús roy li miyde pjlú wlo. Kjibokwö ërera jyã tara ba kong, llëbo weno e irgo li miyde pjlú bako wlo. Jesús to jem kjok dogo irgo ga Sbö Sëya ichara ba nopga kong, ga llëbo shäryara ara epga tjok sorë li tara ba kong. Tjlëno eni Hechos 1.8 go. Tjlë ga «Gueniyo ga Sbö Sëya tjwe bomi go kjlarashko kjlarashko, ga pjây kong dbo twe kësbange. Kjrromi ga pjây opshik tja ñomi, kuromi li sorë roy lë Jerusalén kjokyo, Judea kjokyo, Samaria kjokyo, äär jong kjok kjwang jïkong bakoe.»

E irgo ga Pablo öötong beno shäng Jesús tjlökwö kjraga, ga Jesús roy pjlú lara kjok shto oblë oblë sorë li tara ba kong bakoe. Eshkoshko ga Lucas jëktong shäng parkë ba tjok, tak pjang Colosenses 4.14 go, Filemón 24 go, 2 Timoteo 4.11 go sorë li eni. Eni ga llëbo shäryara Sbörë Pablo tjok li ña om go, ga jyã tara kjibokwö ëre go.

¹⁻² Teófilo, kjibokwö toror bäm go li, e Jesús roy loklo. Shäng kjok ëre kjing go obishko ga llëbo

shäryara, pina kës li toror beno pjang eshko. Jemdë kjok dogo llëm obishko ga jëk shäng Sbö tjlökwo roy lagaga kjrara beno tjeng ba äska li tjok. Ga kong llëbo shärye wlo li lara beno ba kong. Leshko ga kjimtara Sbö Sëyarë.

³ Zröraba irgo ga weno shäng Sbö tjlökwo roy lagaga li tjrëko obi, ga llëbo shäryara oblë oblë, miyde lok e go wlo ga shäng së obi. Dbar kop sak pkëng (40) tjrëko ga olö ga wen shäng ba tjrëko, ga ña lok. Eshko ga Sbö ber no pjluyo sorë li roy lara beno ba kong. ⁴⁻⁵ Pjlara ga sök ië ba tjokshko ga tjlë ba kong ga «Pjäy go Sbö Sëya iche bor Datarë tjwe, lara jlökoyo sorë li eni. E lanyotkoror bomi kong tjän. Juan, e no wono di goshko. Gueniyo ga dbar kjwöbö obi ga pjäy go Sbö Sëya iche Sbörë tjwe ber kësbang bomi tjok. Pjäy opshik Jerusalén kjokyo dwayo llëm, e shäryono eni pjir guing» le.

Jesús to jem kjok dogo

⁶ Pjlara ga tönö löng Jesús tjokshko ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, çeni tjok ga Israel tjëyoga döp ber ichaga tjëyoga oblërë ame dbaryo li öötongde?»

⁷ «E miydaga pjäydë llëme. Dbar lëmi löng li, e miydaga Data Sbörë. Llono le ga eshko jä.

⁸ Gueniyo ga Sbö Sëya tjwe bomi go kjlarashko kjlarashko, ga pjäy kong dbo twe kësbage. Kjromi ga pjäy opshik tja ñnomi, kuromi li sorë roy lë Jerusalén kjokyo, Judea kjokyo, Samaria kjokyo, äär jong kjok kjwang jikong bakoe» le ba kong.

⁹ Tjlëno eni pjir ga ñya lok ga Jesús söra Sbörë to jem kjok dogo, ga pjäng shrono kjrina eshko, jek yōw e roshko jëktëng erä, ga ña lok ame. ¹⁰ Kjok dogo ñya beno löng wopro ga domerga wen löng do

pjök ba soshko, shwong ko pjlublúne. ¹¹ Ga tjlë lok ba kong ga «Galilea sopga, ¿kjok dogo ñmi löng kjër llënoró? Jesús ñnomi söraba to jem kjok dogo bomi tjrëko dwayo sorë ga llono ga ter tjwe iröng eni bakoe» le.

Matías kjrara lok beno shäng Judas shtoshko

¹² Kjok eshko li ko Olivos dlupyo. E irgo ga Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska to ter lok iröng Jerusalén kjokyo. Olivos dlupyo li ber äär Jerusalén kjokyo wlo ga wop tjok eröe. Wosh-tozlong dbaryo ga judíoga jëk lok wop eni eröe. ¹³ E irgo ga ter shrono löng Jerusalén kjokyo lishko ga opzrëno jek u jong kjwara eshko li roshko, ga tjyono jem kjomo, ga beno löng eshko. Nopga löng eshko li ko eni:

Pedro;
Santiago;
Juan;
Andrés;
Felipe;
Tomás;
Bartolomé;
Mateo;
Santiago, e Alfeo wa;
Simón, e zelote;
Judas, e Santiago wa.

¹⁴ Dbar kjwobi go ga epga tön lok tjë jïkong eshko syöshhtë Sbö kong Jesús lëmga tjok, ba mekë María tjok, walëga oblë tjok bakoe.

¹⁵ Eni ga dbar kjwara ga epga tönö löng kop sak dbäw kjingsho sak pjök (120). Eshko ga Pedro kojono shäng ba pjeyoga llamo löng li tjrëko, ga tjlë ba kong ga ¹⁶⁻¹⁷ «Pjeyoga, Judas, e kjrara Jesúsde

jëk shäng borwa tjok wlo, ga parkono borwa tjok bakoe. Gueniyo ga Jesús shakoba wlo ga pingga erë, ga beno Jesús roy laga ame. Dënashko ga tjlökwo lara Sbö Sëyarë Judas kjïshko, tjlökwo li tara Pjlu Daviddë. E kjïshko ga tjlökwo lara li shäryono eni tjän.

¹⁸ »(Llëbo owa shäryara Judasdë li potjwlëkklo dburyo li go ga kjok tjwlëna kjrina. Eshko ga lono jer jong kälëkong, bögwö dloktong, llangkogro tukdong drete. ¹⁹ Nopga löng Jerusalén kjokyo li, e miydara lok pjir, ga kjok eshko kowara lok Acéldama, lëy bi tjlökwo go ga “Srëng kjokyo.”)

²⁰ »Dënashko ga kjibokwo ko *Salmos* li tak beno pjang eni:

»“Ba u jong lishko, e kworkwë ber buk
kjok ëye llëmshko.

Ëye ber sök eshko ame.”*

»Eshko ga tak pjang eni bakoe:

»“Ba pak, e ber sogo oblë.”†

²¹ »Eni kuzong ga domer kjrërwa kjlara parkë ber shäng Judas äska. Jÿshko ga domerga löng, jëktong löng bi tjok bebi, Tjlapga Jesús shäng bi tjok lishko.

²² Jesús wara Juandë li ña lok. E irgo ga jëktong löng ba tjok, ga dbaryo öötong söra to jem kjok dogo ga ña löng obie. Woyde ga kjwepga kjwe kjlara tek ber borwa tjok. Eni ga llëbo ña, kura li roy le borwa tjok wlo» le.

²³ Eni ga kjrara lok do pjök. Kjlara ko José, kowëba Barsabás, kowëba Justo bakoe. Kjlara obi ko Matías. ²⁴ Eshko ga syöshtono lok Sbö kong,

* **1:20** Salmo 69.25. † **1:20** Salmo 109.8.

tjlẽ ga «Tjlapga, tjawa uunkong wotjlik lõng borwa pjlúshko sorè li, e miydëp pjire. Nopga do pjök ère kjrorop kjone dey ga pīs borwa kong. ²⁵ E ber bop tjlökwo roy' laga Jesús āska. Pak'li, e Judas ĩ, gueniyo rayara to ba shdũzlong kjokyo lishko» le.

²⁶ Eni ga llẽbo jyāglo shira lok, ga jyā lono beno Matías kong. Eshko ga Matías beno shäng Sbö tjlökwo roy' lagaga Jesús āska doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li kjlarayo.

2

Jesús tjlökwo kjrագaga go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok

¹ Öötong judío dbar shrëzlong dbaryo kowe lok Pentecostés* ga Jesús tjlökwo kjrագaga tōno lõng uunkong uyo kjwaraso. ² Jekdo eshko ga kuya lok ga llëye ter kjok dogo dwayo pjluk träk llëm, pjluk tjwe jong ri ri dbo träk llëm wleni, ga tōno beno pjang u li roshko, epga lõng lishko. ³ Eni ga llẽbo weno kãlã iök pjë jong ri ri wleni, so kjyorkwo kjoyo, ga beno eni kjlara kjlara kjing go. ⁴ Eshko ga uunkong go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok. Eni ga tjlẽ lõng kjok shto oblë oblë so tjlökwo go, iara Sbö Sëyarè tjlẽ sorè ga tjlẽ lõng eni.

⁵ E dbaryo ga judíoga lõng Jerusalén kjokyo, Sbö poshrëk lõng enido wleniyo shrono lõng kjok shto

* **2:1** Pentecostés, e judíoga dbar shrëkklo. E kowëba dwla bo kjrozlong dbaryo bakoe. Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo pjir irgo ga äär dbargwo sak shkëng (50) go ga Pentecostés dbaryo li shrëya lok. Eshko dbaryo ga dwla bo mite kjrara li twe lok Sbö kong, ba sëngglo, tak pjang Levítico 23.15-22 go sorè li eni.

oblē oblē uunkong dwayo. ⁶ Pjluk jong kēs'li kura lokshko ga tōno lōng eshko. Eshko ga kura lok ga Jesús tjlōkwo kragaga tjlē lōng kjlara ī ī ba tjlōkwo baīya layde. Ga wojeno lōnge. ⁷ Eni ga beno lōng pollāk, yēy'le erā. Ga tjlē lok ēng kong ga «¿Kjwepga Galilea sopga dö llēmdo? ⁸ ¿Kuy ga tjlē lok bi tjlōkwo bishīya kjlara ī ī, e sorēro? ⁹ Jūshko shji nopga tjeng kjone pogo so: Partia so, Media so, Elam so, Mesopotamia so, Judea so, Capadocia so, Ponto so, Asia so, ¹⁰ Frigia so, Panfilia so, Egipto so, Libia so shrono lōng Cirene kjokyo worbo goshko, Roma so, ¹¹ Creta so, Arabia so bakoe. Shji kjong kjong judíoga weno bukshko. Shji kjong kjong weno judío llēm, gueniyo shji kjlopswono beno Sbō tjlōkwo kragaga judíoga ī dik. Ga kuy lōng ga llēye shāryara Sbōrē kēsbang li le lōng bi kong bi tjlōkwo om go'li go» le. ¹² Lōng yēy'le tjē jīkong, llēbo woyotjlīya lōng miyde llēme. Ga tjlē lok ēng kong ga «¿Llēbo tjeng kēs ēre llē loklo?» le lok eni.

¹³ Ga tjrēko lōng kjlōbō ba lāywē owa, tjlē ga «¡Kjwepga lōng nelōe!» le.

Pedro tjlēno nopga ara kong

¹⁴ Eni ga Pedro kojono shāng Sbō tjlōkwo roy lagaga Jesús āska llamo doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li tjok, nopga li boksho. Eshko ga tjlēno ba kong lok dbo go. Tjlē ga «Pjāy judíoga, pjāy lōng ēreshko Jerusalén so tjē jīkong, llēye īnōmi kēs ēre pjlołlgwer bomi kong. Llēye lēr bomi kong li kuzī yōtsoe. ¹⁵ Woyotjlīmi ga domerga lōng ēre lōng nelōe lēmi, miga eni llēme. Eni tjok ga dlo wenzong jā. Kjok eni ga ēye shāng nelō llēme. ¹⁶ Llēye shāryē

pjang ëreshko lara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Joeldë ba pjeyoga kong pjir tjän. Tjlëno beno eni:

17 »«Sbö tjlë ga ‘Kjok pjir lëshko ga
pjây go bor Sëya ichër äär ber kësbang bomi
tjok.

Tjlökwo lër bomi wapga domerga, walëga kong,
ga le lok oba kong eni.

Dwlasga,
era kong llëbo botoya ichër wen ïya lok yoshko
wlo.

Tjlapga domerga këkboga,
era kong yo llë botoya ichër ïya lok wlo bakoe.

18 Eshko dbaryo ga bor parkagaga domerga,
walëga,

era go bor Sëya ichër äär ber kësbang ba tjok,
e irgo ga llëye lara ba kong li le lok oba kong.

19 Kjopkwo go ga
llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryër ara kësbang
eshko.

Klung kjing go ga
ïmi ga nopga ëng zrök ara, iök ara, yõ sho ara
bakoe.

E ber tja tjwe döröe loklo.

20 Tjlapga tjwe dbaryo,
e tjwlö kësbang, e pjlu, owa llëme.

Tjwayde llëm obishko ga
dlo, e kjlopswë ber kjok ro yët,
mok, e kjlopswë ber srëzrën, srëng wleni.

21 Eshko ga ëye, tja rokara ba kjimtë ga
era döktonge’ le Sbörë eni.”†

22 »Israel tjëyoga, llëye lër li kuziã. Jesús, Nazaret
so li llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryono oblë oblë

† 2:21 Joel 2.28-32.

bomi tjrëko. E miydoromi pjire. Shäryono eni, e ichaga Sbörë miydëmi e go wlo. ²³ Eni gueniyo ga e twaraba shäng bomi kongshko ga sharomi, ga löromi pjang kjlös go, zrömi wlo, ga pjây kjimtaga nopga owa wleniyorë. Tek dënashko ga e miydara, lara Sbörë eni. ²⁴ Gueniyo ga woshrara Sbörë iröng obi. Bäm go ga wolono. E irgo ga döra eshko dwayo. Wolono beno buk eshko, ber buk shinmo iyado wlo llëme. ²⁵ Dënashko ga Pjlu David tjläno Jesús kjishko. Tjläno beno eni:

»“Tja Tjlapga ik enido bor bokshto.

Shäng bor zlong bäng orkwo këëkong,
eni kuzong ga llëye bangkjrër llëme.

²⁶⁻²⁷ E kjishko ga tja wopjlú,
tja të bor kjamo go woowa llëme.

Miydër ga bor doyo woshrëp iröng obi ber shäng së.

Tjlapga, tja iëp ber buk sakshko llëme.

Tja bop parkaga iak beno shäng dboy bop kong,
ga bor doyo iëp an ber buk eshko llëm bakoe.

Pja koshër shäng wopjlú iyado e kjishko.

²⁸ Tja woshrë iröng obi wlo ga irboyo pinop bor kong,

tja iorop beno sök bop bokshto ga tja ber wopjlú, woowa llëme.”†

²⁹ »Pjeyoga, tja tjlä bomi kong jlökoyo ga kuzi sira. Bi tjlapga tek dënashko so tjwlo ara David, e wolono, ga jnenaba buke. Ga ba sak'li buk bi tjrëko obi. ³⁰ Gueniyo ga e Sbö tjläkwo laga. Miydara ga Sbö tjläno ba kong jlökoyo li shäryë eni kjluwe. Sbö tjläno ba kong ga “Llono ga bop tjëyo tek ber bop

† 2:28 Salmo 16.8-11.

irgo li tjërko pjlu wen kjlara ber no pjlujo pja dik bakoe” lara Sböre eni. ³¹ Eni ga pjlu li weno ña shäng tjän wleni, ga ña ga shinmotkono, gueniyo woshrono iröng obi. E kjishko ga tjläno ga pjlu li, e ie Sböre ber buk sakshko llëm, doyo ie an ber buk eshko llëm, woshre iröng obi kjluwe le. ³² Pjlu le li, e Jesús layde. Era woshrara Sböre iröng obi, ga tjawa tjë jikong beno löng e ñorwa jlöe laga. ³³ E söra Sböre to jem öötong sirkeno beno sök ba tjok ba orkwo këlkong, ga iara beno tjwlö kësbange. Ga “Sbö Sëya, e twër ber bop kong” lara Data Sböre ba kong jlökoyo li, e twara beno ba kong. Ga borwa go Sbö Sëya ichara ba Warë ber kësbang borwa tjok. Llëbo tjeng kës ñnomi, kuromi li e. ³⁴⁻³⁵ Dënashko ga David tjlä ga

»“Tjlapga tjläno bor Tjlapgayo kong ga

‘Pja tek wlar ber sök bor orkwo këlkong,
äär jong bop moskwoga zanor pjir guing,
eshko ga iër ber tjeng bop wloshko, ichëp wlo’
le Tjlapgarë”Š le Daviddë eni, to jem kjok
dogo llëm gueniyo.

³⁶ »Israel tjëyoga tjë jikong, tjlökwö lër li kuzi yötsoe. E jlöe. Jesús zröromi pjang kjlös go. Gueniyo ga iara Sböre beno shäng bi Tjlapgayo. No pjlujo iche tjwe lara li e» le.

³⁷ Kuya lok ga woydono ara, wosonkono ara erä. Ga tjlä lok Pedro kong, Sbö tjlökwö roylagaga Jesús äska llamo li kong ga «Pjeyoga, ¿llëye shäryërwa?» le.

³⁸ Kuya Pedrorë ga tjlä ba kong ga «Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozi, ga pjäy nom kjlarashko kjlarashko, pjäy wëba jer di

roshko Jesucristo ko go, owa pjang bomi go li löya Sbörë ber dret wlo. Eshko ga ba Sëya twe Sbörë bomi kong jlökoyo. ³⁹ Tjlökwo ëre, e ber ëye rokara Sbörë ber ba nopga wlo li kong uunkong, bomi kong, bomi wapga kong, ëye löng pjola li kong bakoe» le.

⁴⁰ Pedro tjlëno ara obi, nopga li poshduna tjlökwo oblë oblë go. Tjlë ga «Nopga löng eerishko wotjlik owa li shdüya Sbörë. E kjishko ga pjây wotjlik baïya dik llëm, pjây opkjos nopga owa löng lishko dwayo» le.

⁴¹ Eni ga ëye ba tjlökwo kjrono ga wara lok jer di roshko tjë jïkong. E dbaryo ga tjlökwo kragaga beno doglo sak dbâw dbâw pjloglo mya (3,000) dik obi, ga tönö löng bäm go li tjok. ⁴² Eshko jek lëkong ga beno löng tjlökwo le Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äskarë li kuk, ga tön lok ëng tjok ara ië wlo, syöshhtë Sbö kong wlo bakoe.

Jesús tjlökwo kragaga, e löng ëng tjok sorë

⁴³ Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryono oblë oblë nopga li bokshito ara. E kjishko ga ïna Jerusalén sopgarë ga yëy le lok tjë jïkong. ⁴⁴ Ga Jesús tjlökwo kragaga tön tjeng ëng tjok ïyado, ga ba llëbo kës li shdüya lok ëng kong. ⁴⁵ Kjong kjong kjok tjok ga soyneya, kjong kjong llëbo oblë tjok ga soyneya, ga dburyo shdüya ëng kong, kjone ï llëm ga twe lok ba kong opkjimtë wlo. ⁴⁶ Dbar kjwobi go ga tön löng Sbö u zlong bäng. Löng ushko ga ië lok ëng tjok, ga ba dli shdüya ëng kong enido. Eshko ga löng wopjlú, wotöy kjlara kjlara kong. ⁴⁷ Sbö, e poshrëya lok ara. Ga nopga oblë beno wopjlú ba tjok uunkong. Dbar kjwobi

go ga nopga döya Sbörë obi ber ba nopga wlo. Ga Jesús tjlõkwo kjragaga tön jek këgong këgong.

3

Domer sök töshko jëk llëm wleniyo kojona Pedrorë kjlara Jesucristo dbo go

¹ Dbar kjwara ga syöshtozlong dloyo, dlo töy wleni ga Pedro, Juan, e jem löng Sbö u zlong bäng. ² Eshko ga domer sök töshko kjlara jëk llëm wleniyo, weno buk eni. Dbar kjwobi go ga sökoba tjwe Sbö u zlong bäng. U bäng jong eshko kjwara kowëba Wolësowa, iëba sök eshko li ëye jem opzrëk eshko ga kong dbur roke wlo le. ³ Pedro, Juan, e jem opzrëk löng eshko kjwlë ga kong dbur rokara ba kong. ⁴ İya lok drëng ga Pedro tjlë ba kong ga «¡Tjawa İzong!» le.

⁵ Eni ga İya beno sök drëng, kong dbur twero le ga koshe sök. ⁶ Gueniyo Pedro tjlë ba kong ga «Tja dbur llëm, dbur sho shöylör llëm bakoe. Gueniyo ga llëbo tjeng bor tjok li twër bop kong. Tja kong dbo twara Jesucristo, Nazaret so lirë. E go ga pja kojözong, pja jëkzong» le ba kong.

⁷ Eni ga shara Pedrorë ba orkwo këlëkong go, ga kojonae. Jekdo eshko ga ba dreglo, e dbokjronoe. ⁸ Eni ga jek zrow shäng erä, kojongö shäng ba dre li go, eni ga jëktong, opzrëno jek Sbö u zlong bäng ba tjok lok. Jëk jong, zron jong, Sbö poshrëk arae. ⁹⁻¹⁰ Domer li İkoba sök eshko u bäng jong kjwara ko Wolësowa li zlong bäng, sök dbur rokë eshko enidoe. E kjışhko ga shäng jëk, Sbö poshrëk ara li İya lok ga beno löng yëy le, polläktëng erä.

Pedro tjlëno nopga ara kong obi

¹¹ Eshko ga swlo kayo poptono li, Pedro, Juan, e raye woydë ame. Ga nopga löng kjlobi beno löng yëy le erä, ga tek zron jong tjwe löng lishko, Salomón Shto buk'lishko. E ber buk Sbö u jong'lishko.

¹² İya Pedrorë ga tjlë nopga löng kës li kong ga «Israel tjëyoga, ¿pjây beno löng yëy lëmi ega? ¿Tjawa İmi löng kjër egaro? ¿Woyotjlİmi ga domer kjwe iororwa jëk shäng borwa woshko lëmi? Eni llëme. ¿Shäryororwa, tjawa jëk pjlo bek kjİshko lëmi? Eni llëm bakoe. ¹³ Sbö, e Abraham, Isaac, Jacob, e Sbö, bi tjlapgaga tek dënashko so Sbö bakoe. Ba parkaga Jesús, e iara beno kësbang, tjwlö ara. Gueniyo bomi kongda, e tjwlö llëme. Tworomi beno shäng no shdunggaga kong. Eni ga döya Pilatorë larashko ga “Woydërwa llëme” loromi. “Zrös pjang kjlös go” loromi eni. ¹⁴ No pjlo bek iak beno shäng dboy Sbö kong li, e woydoromi llëme. No rokoromi kjlara no zrök ä wleniyo, “Era dözİ borwa kong dey” loromi eni. ¹⁵ Eni ga shji löng së laga li, e zröromie. Gueniyo ga woshrara Sbörë iröng obi, ga tjawa beno löng e İnorwa jlöe laga. ¹⁶ Eni ga domer kjwe poptono shäng, e miydoromi pjluë. Tjawa mär Jesús go. E kjİshko ga domer kjwe dreglo dbokjronoe. Kjwe poptara Jesúsdë, tjawa mär ba go kjİshko, ga İmi löng wëlleë.

¹⁷ »Pjeyoga, miydër ga Jesús zröromi, e ichak Sbörë miydoromi llëm kjİshko, bomi tjlapgaga om-miydono llëm bakoe. ¹⁸ Dënashko ga Sbö tjlëno ba tjlökwo lagaga kong ga bi pjluyo iche le li kong llëbo owa wen ara. Llëye shäryoromi ba kong li shäryono eni e kjİshko. ¹⁹ E kjİshko ga llëbo owa shäryëmi

lõng li, e owa jlõe lozĩ, ga rayozĩ, ga pjãý optwos Sbõ kong dey, owa pjang bomi go li lõya ber dret wlo. ²⁰ Shãryëmi eni ga pjãý iche Sbõrë dbokjrë, ga Jesús, e dënashko ga kjrara Sbõrë ber bomi pjluvo li, e iche ber shãng bomi tjok. ²¹ Eni gueniyo ga eerishko ga sök kjok dogo. Äär jong eni, llëbo uunkong, e kjlopswara Sbõrë beno tjaglën guing. Tjlõkwo lara ba tjlõkwo lagaga tek dënashko sorë li beno eni.

²² »Dënashko ga Moisés tjlëno bi tjlapgaga kong eni. Tjlëno beno eni: “Tjlapga bomi Sbõ, pjãý kong tjlõkwo laga kjre bomi tjrëko kjlara, so tja kjoyoe. Llëye le bomi kong li kolozĩ uunkong.

²³ Ëye omkolono llëm ga kje Sbõrë ber sök ba nopga tjok ame”* lara Moisésdë eni.

²⁴ »Llëye wen eerishko dbaryo li lak tek dënashko Sbõ tjlõkwo lagaga uunkongdë, Samuel dwayo tek lëkong. ²⁵ Eni ga llëye lara Sbõrë ba tjlõkwo lagaga tek dënashko so kong jlõkoyo li, e beno bomi kong, tjlõkwo twara bomi tjlapgaga tek dënashko so kong, beno iyado wlo li, e beno bomi kong bakoe. Dënashko ga Sbõ tjlë Abraham kong ga “Tjëyo lõng kjrina kjrina kjok kjwang jĩkong kjimtër, bop tjëyo tek ber bop irgo kjlara li kjĩshko”† le. ²⁶ Eni ga ba Wa ichara Sbõrëshko ga ichara bomi shwoy bãm go, pjãý kjlobi li kjimte wlo, llëbo owa shãryëmi lõng li rayëmi wlo» le.

4

Pedro, Juan, e söraba tjlapgaga kong

* **3:23** Deuteronomio 18.15, 18-19. † **3:25** Génesis 22.18; 26.4.

¹ Ga Pedro, Juan, e tjlē löng oba kong wopro ga syōshtagaga Sbō kong ba pjeýoga kjīshko shrono löng eshko kjlöböso, Sbō u daga kägäyo tjok, saduceoga kjong kjong tjok bakoe. ² Pedro, Juan, e löng oba ping ga Jesús, e wolono, ga woshrono iröng obi, ga shji ëmdë ga wolonoshko ga shji woshre eni bakoe. E kjīshko ga shrono löng li iirkë ara ba kong. ³ E kjīshko ga shara lok, söra to no shdüzlöng uyo, ga bängzara lok eshko. Kjok sëng anmoyō kjīshko ga llgweya wëshko jā le. ⁴ Gueniyo ga ba tjlökwo kugaga löng li ara, ga ara eni, e omtjlökwo kjronoe. E tjok ga Jesús tjlökwo kjragaga shtëy domerga dö wleni ga öötong kop sak dbāw dbāw pjloglo shkëng (5,000) dik.

⁵ Wëshko ga tjlapgaga kësks li töno löng Jerusalén kjokyo, ega syōshtaga kägäyoga, judio tjlapgaga kjok llgweya wleniyo kägäyoga, no pingga kjok llgwekklo tara Moisésdë go li kägäyoga bakoe. ⁶ Löng eshko li Anás, e syōshtaga kësbangyo, Caifás, Juan, Alejandro, ega syōshtaga kësbangyo li pjeýoga obi. ⁷ Eshko ga nopga ichara lok Pedro, Juan, e söya tek löng lishko dwayo. Ga shrono löngshko ga kojonga löng ba bokshto. Eshko ga tjlapgaga li tjlē ba kong ga «¿Domer li poptoromi sorë? ¿Pjāy kong dbo twaga ërë no poptëmi eni wlo?» le ba kong lok.

⁸ Eni ga Pedro go Sbō Sëya shrono beno kësbang ba tjok, ga tjlē ba kong ga «Pjāy syōshtaga kägäyoga, tjlapgaga, ⁹ llëbo pjlu shäryororwa swlo sök kjlara kong, ga poptërwa sorë lëmi löng borwa kong eni. ¹⁰ Eni ga pjāy ommydë wlo ga Israel tjëyoga uunkong ommydë wlo bako ga lërwa ga kuzia.

Domer poptono shäng pjlú ëre, e poptororwa Jesu-cristo, Nazaret so li dbo go. Zröromi pjang kjlös go kjupä li e. Zröromi, gueniyo woshrara Sbörë iröng obi.

¹¹ »“Akkwo woydoromi pjäy u shäryagagarë llëm li, e iak beno buk bäm go, beno tjwlö ara, oblë kjinmo.”*

Akkwo le li, e Jesús layde. ¹² Shji döga erë. Ëye oblë iara Sbörë beno kjok ëre kjing go shji döya wlo llëme. E kjïshko ga ëye oblë shji döya wlo drete» le ba kong eni.

¹³ Ìna tjlapgagarë ga Pedro, Juan, e tjlë löng dbo go ba kong, llëye bangkjre lok llëme. Miydara lok eshko ga epga kjok miydë llëm, oppino ara llëm bakoe. E kjïshko ga kuya lok ga tjlë lok eni ga beno löng ba woyotjlik arae. Ga miydara lok ga Jesús shäng obishko ga epga jëktong löng dāw ba tjok.

¹⁴ Eshko ga domer poptara li kojono shäng ba tjok eshko. E kjïshko ga beno löng kjing, llëye le lok ga äe. ¹⁵ Eni ga ichara lok eshko dwayo. Ga epga beno löng tjoksa, ga tjlökwo kjlopswe lok ëng tjok kar kare. ¹⁶ Tjlë ëng kong ga «¿Domerga kjwe kong llëye shäryëy? Llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryara lok kësbang jlökoyo bi bokshto, e miyde Jerusalén sopgarë uunkong. E jyö lëy ga äe. ¹⁷ Llëbo, e iëy ber eni. Gueniyo ga tjlökwo le oba kong ame wlo ga kjweri kroyoywëy. Shji tjlë ba kong ga “Eeri jek lëkong ga Jesús roy lëmi ë kong ame” lëy ba kong eni» le.

¹⁸ Eni ga rokara tek iröng obi, ga tjlë ba kong lok ga «Pjäy Jesús roy lë ë kong ame, ga ëye pimi Jesús

* **4:11** Salmo 118.22.

tjlökwo go ame bakoe» le.

¹⁹ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Woyotjĩĩzĩ pjãydë om goshko. ¿Pjãý bangkjrako bãm gore, de bangkjrako li Sbö? ¿Kjone dey ber pjlú Sbö kong?

²⁰ Lläbo ĩnorwa, kurorwa li, e läyworwarë ĩyado, tjawa ber löng kjing ga äe» le.

²¹ Kuya tjlapgaga lirë ga kroyoywara lok jek obi, gueniyo llëye shäryara ba tjok llëm, rayara to, shduna llëm bakoe. Shdüya lara, gueniyo Sbö poshrëkoba ara, llëbo ĩnaba to jek shäryono li kjĩshko. E kjĩshko ga shdüya ga bangkjre lok ara. ²² Domer poptara li, e lu pjloglo sak pkëng (40) kjingsho tjok.

Jesús tjlökwö kjrägaga syösh-tono Sbö kong

²³ E irgo ga Pedro, Juan, e rayara lok toe. Eshko ga jek öötong löng ba pjeyoga Jesús tjlökwö kjräga töno löng lishko. Ga tjlapgaga li tjlëno ba kong llëro li lara lok ba kong pjire. ²⁴ Kura lok pjir ga syösh-tono lok Sbö kong tjë jĩkong. Tjlë ga «Tjlapga, pja borwa pjluyo. Kjopkwo, e shäryaga pjarë. Kjok kjwang jĩkong, e shäryaga pjarë. Dlung, e shäryaga pjarë. Lläbo tjeng eshko kës li, e shäryaga pjarë bakoe. ²⁵ Bop Sëya kjĩshko ga lorop borwa tjlapga tek dënashko so David kong. Tjlëno beno eni:

»«¿Tjëyoga tjeng kjok kjwang jĩkong li,
e shdöktong iirkë ara egaro?

¿Wotjĩĩk löng ‘¿Llëye shäryëy Sbö kong owa ga äe?’
le egaro?

²⁶ Pjlupga, no kägäyoga,
e ëng töno lok bi Tjlapga wloyo,
bi pjluyo iche le li wloyo bakoe.”†

† 4:26 Salmo 2.1-2.

27 Jyã tak beno pjang ëre, e jlõe. Kjpübãshko ga Herodes, Poncio Pilato, e tñono kjok ëreshko Jerusalén kjokyo Israel tjëyoga tjok, nopga judío llëm wleniyo tjok bakoe. Opyono lok Jesús, bop parkaga iak beno shäng dboy li wloyo. E kjrorop. Borwa pjlu ichëp lorop li e. 28 Tek dënashko ga llëye shärye lok ba tjok li, e miydrop, ga laga beno pjarë. Ga shäryara lok eni. 29 Tjlapga, is ga tjawa kroyowëba arae. Ga tjawa bop parkaga ëre kjimtos bop tjlökwo roy lë wlo, llëye bangkjrërwa llëm wlo bakoe. 30 Bop dbo go ga swlopga dwlomnezong. Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryos ara, bop parkaga iak beno shäng dboy Jesús li ko goshko» le lok Sbö kong eni.

31 Syöshtono lok pjir ga tñono löng lishko ga kjok eshko jek dete yo wleni. Eni ga uunkong li go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok, ga Sbö tjlökwo le lok dbo go, llëye bangkjre lok llëme.

Jesús tjlökwo kjragaga ba llëbo shdöno ëng tjok

32 Eshko ga Jesús tjlökwo kjragaga uunkong wotjlík jong kjrinaso. Ëye wotjlík ga «llëbo ëre, e botoya döe» le llëm, sogo uunkong. 33 Ga Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska li, e jek löng Tjlapga Jesús woshrrara Sbörë iröng obi li lanyotké dbo go oba kong. Ga uunkong li kjimte Sbörë ara. 34 Llëye woydako ba kong lok eshko drete. Olö ga ëye kjok tjok, u tjok, e soyneya, dburyo söya tjwe, 35 ga twe Sbö tjlökwo roy lagaga kong. Eni ga shdöya lok kjone kjone löng llëye dret wleniyo kong.

36-37 Tjrëko domer shäng kjlara ko José. E Leví tjëyo, dlung tjrëko ko Chipre li so, kowe Sbö tjlökwo roy lagaga lirë Bernabé. Bernabé, e no wojega

loklo. Pjlara ga kjok bañya soynena kjrina, ga dburyo söra, twara Sbö tjlökwö roy lagaga kong.

5

Ananías, Safira

¹ Domer shäng kjlara obi ko Ananías, ba boy ko Safira. Pjlara ga epga kjok soyneno kjrina bakoe.

² Eshko ga domer li tjlé ba boy kong ga «Dbur kjrér kjrina, ga llamo sör, twër Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska kong, tworor uunkong wleni» le ba kong eni. Kuya ga «jölö» le. E irgo ga shäryara Ananíasdë eni.

³ Tweshko ga Pedro tjlé ba kong ga «Ananías, ¿Ä iorop tjwe bop go, pja wotjlík kjok li dburyo kjrëp kjrina wlo, pja jyörkë Sbö Sëya kong wlo ega? ⁴ ¿Kjok li, e bopoya llëmdo? ¿Eni kuzong ga soynenopshko ga dburyo bopoya llëmdo? ¿Pja opshäryë eni ega? Pja jyörkono nopga kong dö llëm, pja jyörkono Sbö kong bakoe» le.

⁵ Kuya ga jek rish buk töshko, ga wolonoe. Nopga omroy kuno kjlobi li beno löng dete erä. ⁶ Eni ga dwlasga löng eshko li ëng töno kjlöbö, shinmo doyo li popgara shwong go, söra jek sakshko, ga jnenae.

⁷ E irgo wop ara ga Ananías boy tek tjwe shäng eshko, gueniyo llëye shäryono li miyde shäng llëme.

⁸ Eshko ga Pedro tjlé ba kong ga «Los bor kong jlökoyo. ¿Bomi kjok soynenomi dburyo lara bop lanmarë li eni jlöre?»

«Ëng, tjwlö lara sorë li eni» le ba kong.

⁹ Kuya ga tjlé ba kong ga «¿Pjây opyë wotjlík kjrinaso ëng tjok eni ega? ¿Tjlapga Sëya tjlīnōmi eni ega? Këm kjoko ga bop lanma jnegaga löng

sakshko li tek löng kjwlëe. Eni ga pja söya lok jongya sakshko, pja jneya lok eshko wlo bakoe» le.

¹⁰ Jekdo eshko ga jek rish buk töshko Pedro zlong bäng, ga wolonoe. Ga dwlasga li opzrëk tek löng kjwlë ga ïya ga Safira wolono buk, ga shira lok jek eshko dwayo, söra jek sakshko, ga jnena lok buk ba lanma zlong bäng. ¹¹ Eni ga Jesús tjlökwö kragaga uunkong beno löng dete erä. Ga nopga omroy kuno kjlobi li beno löng dete eni bakoe.

Nopga poptono ara

¹² E irgo ga llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryara Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äskarë oblë oblë oba boksho ara. Eshkoshko ga Jesús tjlökwö kragaga tön löng enido uunkong Salomón Shto buk lishko. E ber buk Sbö u jong lishko. ¹³ Jesús tjlökwö kra-gaga woydëba ara ëmdë ga ëye oblë opyë tön ba tjok eshko llëm, bangkjre lok ara kjïshko. ¹⁴ Eni ëmdë ga nopga ara mär beno löng Tjlapga Jesús go, ga ba tjlökwö kragaga tön jek këgong këgong, domer, walë.

¹⁵ Eshko ga swlopga shikoba ba ushko dwayo, sökoba tjwe irbo bäng, ie ba bukklo kjing go, llëm ga swlo sökklo kjing go. Pedro jek e go ga ba jyäglo pjë ba go sira kjwe le lok eni. ¹⁶ Nopga löng kjok shto oblë oblë soshko, Jerusalén kjokyo sor go, e tjwe jong Jerusalén kjokyo tira llëm, ba swlopga, nopga goshko Ä sëyaga, e söya lok eshko. Ga uunkong li poptono lok pjire.

Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska li shdunaba ara

¹⁷ Eni ga ïya syöshtaga kësbangyo, saduceoga löng ba tjok lirë ga ymoyotkara ara. ¹⁸ E kjïshko ga Sbö

tjlőkwo roy lagaga shara lok, iara lok beno löng no shdüzlong uyo roshko. ¹⁹ Gueniyo kjok shkë ga Sbö parkaga kjok dogo so shrono shäng kjlara eshko, no shdüzlong uyo li u bäng döra, ga löng eshko li shira jek ey dwayo. Ga tjlä ba kong ga ²⁰ «Pjäy nomo. Pjäy opyos löng kojong Sbö u zlong bäng. Eshko ga tjlökwö ëre, shji ie Sbörë ber löng së ÿyado ba tjok li, e lëmi nopga kong pjire» le ba kong. ²¹ Eni kjok shröngto ga öötong löng Sbö u zlong bäng, ga nopga löng eshko li pina lok.

E wopro ga syöshtaga kësbangyo, ba dboryagaga, e nopga rokono tjwe lan ëng tjok wlo, nopga rokara li, e judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo. Eni ga Judío Kjok llgwegaga Këskësyö ëng tönö löng, ga nopga ichara to Sbö tjlökwö roy lagaga tjeng no shdüzlong uyo li kjrë le. ²² Gueniyo ga no dagaga li öötong löng no shdüzlong uyo li roshko ga ëye wlëna llëme. Ga roy söra tjwe löng iröng, ²³ tjlä kjok llgwegaga li kong ga «Tjawa opzrëno jek löng no shdüzlong uyo roshko, ga bängzak jong yötso, ga no dagaga obi bë löng u bäng li dë. Gueniyo u bäng li dörorwa ga këm kjër roshko ëye drete» le.

²⁴ Kuya Sbö u dagaga kägäyo, syöshtaga kägäyogarë ga wotjlik lok ga «¿Llëbo ëre, e pjir äär jong kjone?» le eni.

²⁵ Eshko ga domer shrono shäng kjlara, tjlä ga «¡Pjäy wlëp llëme! Domerga zrëromi jek löng kjër roshko kjurgue bë löng oba ping träk llëm llöm Sbö u zlong bäng» le. ²⁶ Eni ga Sbö u daga kägäyo öör ba kjrë ba parkagaga tjok. Ga söra lok tek obi, gueniyo llëye shäryara ba tjok llëm, oba bangkjre lok ara, lökoba ak go le kjishko.

²⁷ Eni ga söra, iara lok Judío Kjok Ilgwegaga Këskësyo töno löng li bokshto, ga syöshtaga kësbangyo tjlë ba kong ga ²⁸ «Tjawa tjlëno bomi kong jlökoyo ga “Pjây Jesús roy lë ë kong ame, ga Jesús tjlökwo pimi ë kong ame bakoe” lororwa bomi kong. ¿Eni ga llëye shäryoromiro? Bomi tjlökwo loromi Jerusalén sopga löng kës li kong, ga domer wolono li wloyo tjawarë lëmi eni bakoe» le.

²⁹ Kuya Pedro, Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska llamo lirë ga tjlë lok ba kong ga «Sbö tjlökwo kolorwarë dey, nopga i llëme. ³⁰ Jesús zröromi, löromi pjang kjlös go kjupä li, e woshrara bi tjlapgaga tek dënashko so Sbö lirë iröng obi, ³¹ ga söra, iara beno sök ba orkwo këlëkong, beno tjlwö kësbang bi ichaga, bi döga, Israel tjëyoga li, llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe le, ga raye wlo, owa pjang ba go li löya Sbörë ber dret wlo. ³² Ga tjawa beno löng e inorwa jlöe laga. Sbö Sëya beno shäng ba roy laga bakoe. E twara Sbörë ba kolagaga uunkong kong» le.

³³ Kuya lok ga iirkono ara, zröya lok woydë erä. ³⁴ Gueniyo fariseo sök kjlara eshko ko Gamaliel, e no pingga kjok Ilgwekklo tara Moisésdë li go, e bangkjreba arae. Kojono shäng eshko, ga tjlë no dagaga löng li kong ga «Domerga kjwe jek sözi kjoko sira» le, ga sörae. ³⁵ E irgo ga tjlë tjlapgaga llamo tjeng li kong ga «Israel tjëyoga, pjây sjëke. Llëye shäryëy domerga kjwe kong li, e woyotjlïy yötso guing. ³⁶ Woyotjlizi ga domer weno shäng kjlara dënashko ko Teudas. E opyono shäng tjlwö kësbange. E irgo ga domerga töno tjeng ba tjok doglo sak dbäw pjloglo pkëng (400) dik. Miga, e

irgo ga zröraba, ga llamo li shdöktonge. Eshko ga llëbo li pjitonge.

³⁷ »E irgo ga öötong shji ko kjrëba dbaryoshko ga domer weno shäng kjlara obi ko Judas, e Galilea so. E irgo ga oba töno ba tjok ara bakoe. Miga, e ëmdë zröraba ga llamo li shdöktong bakoe.

³⁸ »E kjïshko ga pjây poshdun ga nopga kjwe wëyë, rayozï, shji opzrëk ba tjok llëme. Llëbo li, e sogo no wleni ga e pjir. ³⁹ Gueniyo e Sbö ï wleni ga e zangga pjâyde llëme. Eni wleni ga pjây opzrëk woydë Sbö wloyo llëme» le.

Kuya lok ga jlö lara, ga zröra llëme. ⁴⁰ Eni ga domerga li rokara, ga shpora ara no shpokklo go erä. E irgo ga tjlä lok ba kong ga «Pjäy nomo. Pjäy Jesús roy lë ë kong ame, ga Jesús tjlökwö pimi ë kong ame bakoe» le lok ba kong. E irgo ga rayara toe.

⁴¹ Eshko ga Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska opshino lok tjlapgaga li boksho wopjlúe. Opmiydë lok ga Sbö kong ga epga shdungoba Jesús kjïshko li, e tjwlö ara. Ga iara Sbörë shdungoba eni kjïshko ga beno löng wopjlúe. ⁴² Eni ga dbar kjwobi go ga oba pïya löng enido Sbö u zlong bäng, u kjwarashko kjwarashko bakoe. Jesús, e ichara Sbörë ber bi pjlyo sorë li roy pjlu le löng oba uunkong kong eni.

6

Domerga kjararaba doglo kjäk (7), parkë wlo

¹ Eshkoshko ga Jesús tjlökwö kjaragaga tjwe tön jong arae. Epga tjlä tjlökwö kkring pjök, kjong kjong tjlä Grecia so tjlökwö, kjong kjong tjlä hebreo tjlökwö. Ga nopga tjlä Grecia so tjlökwö li kjloshtë

ara, tjlẽ ga «Kjwepga kjwe dli pjlorguë syãpga Grecia so kong ga twe chira anmoyõ» le eni.

² Eni ga Sbõ tjlõkwo roy lagaga Jesús ãska doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li, ba pjeyoga llamo tõna löng uunkong ba tjok. Ga tjlẽ lok ba kong ga «Tjawa Sbõ tjlõkwo roy lagaga Jesús ãska. Borwa pak rayërwa, tjawa ber löng dli pjlorgaga wlo ga äe. E bëy llëme. ³ E kjïshko ga pjeyoga, domerga kjrozï bi tjrëko doglo kjäk (7), miydëmi ga pjlú wleniyo, kjok miydë ara, go Sbõ Sëya jlõkoyo. E irgo ga kjroromi li ber löng pak li shäryaga. ⁴ Tjawara ber löng syõshtë, Sbõ tjlõkwo roy lë oba kong» le.

⁵ Kuya lok ga «Jölä» le uunkongdë ga domerga kjrara lok eni. Kjrara li beno Esteban, domer go Sbõ Sëya jlõkoyo, e mär Jesús go eröe. Llammo beno Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, Nicolás. Nicolás, e Antioquía so, gueniyo dënashko ga kjlopswono beno shäng Sbõ tjlõkwo söga judíoga tjok. ⁶ Kjrara lok irgo ga söra lok öötong löng Sbõ tjlõkwo roy lagaga Jesús ãska shwoy, ga epga syõshtono Sbõ kong ba kjïshko, orkwo iono lok ba dlu kjing go, pak li twe ber ba kong wlo.

⁷ Dbar kjwobi go ga Sbõ tjlõkwo le lok ara, ga Jerusalén kjokyoshko ga ba kjragaga tön jek këgong këgong. Tjlapgaga syõshtaga Sbõ kong ba pjeyoga kjïshko li ëmdë ga omtjlõkwo kjrono ara bakoe.

Esteban sharaba

⁸ Esteban, e kjimtara Sbörë ara beno dbo ara, ga llëbo ïydëba llëm wleniyo shärye kësbang oblë oblë oba bokshto ara. ⁹ Gueniyo kjong kjong omwoy-dono llëme. Epga opping löng judíoga syõ uyo ko

No Döktong Uyo. Epga Cirene so, Alejandría so, Cilicia so, Asia so bakoe. Lano Esteban tjok ara, ga ëng dboryono kar kare. ¹⁰ Gueniyo Esteban kjimte Sbö Sëyarë ara, kjok miydë ara e kjïshko. E kjïshko ga epga löng ba bokshtoshko ga dborye ga äe ¹¹ Eni ga nopga wlëna lok pjök mya, ba jyöyotkë wlo. Tjlë lok ga «Jlökoyo ga kurorwa pjlara ga Moisés läywara owa, Sbö läywara owa bakoe» le eni.

¹² Eni ga oba shdöra jong träk llëm, iirkë ara. Löng eshko li judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go bakoe. Eni ga Esteban shara lok, söra jek, öötong shäng Judío Kjok llgwegaga Këskësyo tön löng lishko. ¹³ Eshko ga nopga wlëna pjök mya, ba jyöyotkë wlo. Tjlë lok ga «Domer kjwe tjlä arae. Sbö u kjwe läywe owa träk sira llëm, kjok llgwekklo tara Moisésdë li läywe owa bakoe. ¹⁴ Tjlëno kurorwa ga Jesús, Nazaret so li Sbö u pjik ber dret, shji iara Moisésdë jëk löng sorë li, e kjlopswe bakoe» le lok eni.

¹⁵ Eshko ga tjlapgaga, llamo sirkeno löng eshko li, Esteban ïya lok drëng ga bokkwo kälä shjiy, so Sbö parkaga kjok dogo so kjoyoe.

7

Esteban tjläno Judío Kjok llgwegaga Këskësyo kong

¹ Eni ga syöshtaga kësbangyo tjlä Esteban kong ga «¿Tjlökwo lëba bop kjïshko kës li eni jlöre?»

² «Pjeyoga, tjlapgaga, tja kuzïa. Bi kjokë tek dënashko so Abraham sök Mesopotamia kjokyo, jekdë Jarán kjokyo llëm obishko ga Sbö Kësbangyo

weno shäng ba kong eshko. ³ Eshko ga tjlë ba kong ga “Bop kjok, bop tjëyoga, e rayos ber, ga pja nom jek kjokyo kjone pin bop kong lishko” le. ⁴ Eni ga Abraham opshino Caldea kjokyo dwayo, ga to beno sök Jarán kjokyo.

»Ba data wolono irgo ga Abraham tek söra Sbörë shrono sök kjok ëreshko, eeri ga shji löng jüşko. ⁵ Gueniyo sök jüşko ga kjok bañya dret, sëna kjok sira jüni ba dre shtoyo wlo ëmdë llëme. Gueniyo ga Sbö tjlëno ba kong jlökoyo. Tjlë ga “Kjok ëre twër ber bop kong, pja wolonoshko ga e ber bop tjëyo tek ber bop irgo li kong wlo” le. Eshko dbaryo ga Abraham wapga llëm obi. ⁶ Sbö tjlë ba kong obi ga “Bop tjëyo tek ber bop irgo li, e to löng kjok shto oblë, ga parkë oblë kong, ga bokrotkëba, opshik ga ä äär luyo pjoglo sak dbäw pjoglo pkëng (400). ⁷ Gueniyo ba bokrotkaga li shdun tjarë. Ga bop tjëyoga tjwe iröng kjok ëreshko, ga tja poshrëya lok jüşko” le Sbörë ba kong eni.

⁸ »Sbö tjlökwo twono Abraham kong, beno ñyado wloshko ga Abraham ichara ba doyo jyã të. E kjïshko ga ba wa Isaac bukshko ga dbargwo kjwong (8) ga doyo jyã tara eni bakoe. Isaac omshäryono eni ba wa Jacob kong. Ga Jacob omshäryono eni ba wapga domerga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kong. Israel tjëyo tjlapgaga tjwlö ara li epga.

⁹ »Kjïlara jüni ko José. Ba shjiyga uunkong ymorkono ba kjïshko, ga soynena lok, söra ba to Egipto kjokyo parkaga tjwlëk shäng wleniyo, gueniyo Sbö shäng José tjok. ¹⁰ Eshko ga song, shdungobashko ga döra Sbörë llëbo owa li dbo

dorko dwayo, ga iara beno kjok miydë ara, woyde Egipto so pjluyorë pjlú wlo. Ga iara pjlurë beno sök Egipto sopga uunkong kägäyo, ba parkagaga ichaga bakoe.

¹¹ »E irgo ga pjli shrono ara Egipto kjokyo kjok kjwang jïkong, Canaán kjokyo bakoe. Eshko ga oba woydë arae. Bi tjlapgaga tek dënashko so löng kjok jüshko obi ga woydë ara bako, dli llëm kjïshko. ¹² Gueniyo ga kuya Jacobdë ga Egipto kjokyo dli tjok ga bi dataga löng li ichara to eshko dli tjwlëk. Epga öör löng eshko e jä. ¹³ Ga öör pjloglo pjök goshko ga José tjlē ba kong lok ga “Tja José, bomi lëng” le ba kong. E go ga miydara ba pjeyogarë. Ga pjlu ëmdë, José, e tjëyo llërba miydara bakoe.

¹⁴ »E irgo ga ba data rokara Joséré tek ba pjeyoga uunkong tjok. Epga doglo sak kjäk kjingsho shkëng (75). ¹⁵ Eni ga Jacob to jek beno sök Egipto kjokyo, ga wolono buk eshko. Bi dataga li wolono beno löng eshko bakoe. ¹⁶ Gueniyo ba doyo söraba tek Siquén kjokyo, jnenaba beno tjeng eshko, sak eshko tjwlëna Abrahamdë dbur go, domer ko Jamor, e wapga kong.

¹⁷ »Sbö tjlökwo lono Abraham kong jlökoyo li dbaryo äätoshko ga Israel tjëyoga weno jong träk sira llëm Egipto kjokyo. ¹⁸ Eshko ga Egipto so pjluyo poyono oblë, José, e ë miydara llëme. ¹⁹ Eshko jek lëkong ga bi tjlapgaga löng kës li jyäpgwara ara, ga bokrotkara ara bakoe. Ichara dbo go ga ba wapga chilawa weno löng jä wleniyo li raye lok, wolon pjir wlo.

²⁰ »Eshko dbaryo ga Moisés weno buk. Chida li wolësowa, ga dara ba data, ba mekerë buk ba

ushko moglo mya. ²¹ E irgo ga rayara ba data, ba mekerë dbo goshko ga wlokrara pjlu wa walë lirë, ga dara, kuna ba wa baïya wleni. ²² E kjishko ga Moisés, e kuno jem shäng Egipto sopga tjrëko, ga pina lok ara, kjok miydë ara Egipto so kägäyoga dik. E domer dbo ara, tjlëga dbo ara bakoe.

²³ »Moisés öötong lu pjloglo sak pkëngshko (40) ga wotjlino u ik ba pjeyoga Israel tjëyoga löng lishko. ²⁴ Jek shäng u ikshko ga Egipto so wlëna shäng kjlara, Israel tjëyo shpok kjlara träk llëme. Eni ga tjwlö shira Moisésdë, ga Egipto so li zrörae. ²⁵ Ga wotjlík ga “Ère goshko ga tja woyotjlíya bor pjeyogarë ga tja iaga Sbörë beno shäng ba dök jushko dwayo le lok” le. Gueniyo ga e woyotjlína lok llëme.

²⁶ »Wëshko ga Israel tjëyoga wlëna löng do pjök ëngkwë. Woydara ga ber löng wopjlú ëng tjok, ga tjlë ba kong ga “¿Pjây epenga dö ga pjây ëngkwë ëng tjok ega?” le ba kong.

²⁷ »Eni ga shäng ba kjlara kwë li Moisés poskakza jek jong, ga tjlë ba kong ga “¿Pja iaga ërë beno shäng jushko borwa ichaga, borwa llgwega?

²⁸ ¿Tja zröp woydë, Egipto so zrörop kjupkeshko sorë ga eni lëpdo?” le. ²⁹ Kuya ga töktong, ga to jek Madián kjokyo, ga öötong beno sök eshko, no shto oblë so wleni. E irgo ga wapga do pjök.

³⁰ »Öötong lu pjloglo sak pkëng (40) obi ga dbar kjwara ga Moisés jëk shäng kjok dogro no llëmshko, Sinaí dlupyo jong soshko. Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so weno shäng ba kong, kji sho pjë jong ri ri roshko. ³¹ Ga Moisés sëya llëm, kji sho pjë jong ri ri li ñna kjishko. Ìya woydë yötso ga öötong jek

shäng soshko ga Sbö tjlë ba kong ga ³²“Tja bop data Sbö. Tja Abraham, Isaac, Jacob, e Sbö bakoe” le. Kuya ga bangkjre ara, dete erä, ga ïya woydë ame.

³³ »Eshko ga Tjlapga tjlë ba kong ga “Bop drepkwota kjwe dözong. Klung sho shglëp shäng kjwe iak beno buk dboy bor kong. ³⁴ Bor nopga löng song Egipto kjokyo li ïgör wëlë, kur ga kjloshtë ara, ga tja ter shäng ba döga. Eni ga pja ichër to Egipto kjokyo” le ba kong.

³⁵ »Dënashko ga ba pjeyoga tjlëno Moisés kong ga “¿Pja iaga erë beno shäng borwa ichaga, borwa ïlgwega?” lara lok ba kong eni. Eni ëmdë ga Sbö parkaga weno shäng ba kong kji sho pjë jong ri ri roshko li ichara Sbörë ba kong, iche ber ba pjeyoga ichaga wlo, ber ba döga wlo bakoe.

³⁶ »Eni ga bi tjlapgaga tek dënashko so shira Egipto kjokyo dwayo. Llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryara oblë oblë Egipto kjokyo, Dlung Srëzrën buk lishko, kjok dogro no llëmshko bako, öötong lu pjloglo sak pkëng (40). ³⁷ Domer li tjlëno Israel tjëyoga kong ga “Pjây kong tjlökwo laga kjre Sbörë bomi tjrëko kjlara, so tja kjoyoe”* le. ³⁸ Eni ga Israel tjëyoga löng kjok dogro no llëmshkoshko ga Moisés öör ëng töno Sbö parkaga weno shäng Sinaí dlupyo li tjok. Sbö parkaga li tjlëno ba kong, ga shji jëk sorë tjlökwoyo li lara ba kong, le bi kong wlo.

³⁹ »Gueniyo ga bi tjlapgaga tek dënashko so, Moisés woydara lok llëm, kolara lok llëm bakoe. Woydara lok ga to Egipto kjokyo iröng obi. ⁴⁰ Tjlë lok Aarón kong ga “Tjawa kong sböpga jyäglo shäryos pjök mya, tjawa söya wlo, Moisés, bi shiga

* **7:37** Deuteronomio 18.15.

tek Egipto kjokyo dwayo, e oto miydërwa llëm kjïshko”le lok eni. ⁴¹Eni ga sögla wlënggla llgwoklë jyäglo shäryara kjlara. E irgo ga öng zröra, sho sura ba sbö li kong. Ga bë shäryara pjlara, ba sbö shäryara om go li poshrëkklo.

⁴²»E kjïshko ga epga rayara Sbörë, iara beno löng dbala poshrëk shara. E kjïshko ga tak beno pjang Sbö tjlokwo laga tek dënashko so li kjibokwoyo go eni:

»“Israel tjëyoga,
 ¿pjây öör löng kjok dogro no llëmshko lu pjloglo sak pkëngshko (40) ga
 tja kong öng zröromi, sho suromi bor kongde?
 Llëme.

⁴³Bomi sbö Moloc syö uyo li sömirë bomi tjok.

Bomi sbö Refán dbalayo jyäglo li söromi bakoe.

Llëbo jyäglo shäryoromi om go li, e poshrëmirë löng erä.

E kjïshko ga pjây ichër bomi kjok jÿshko dwayo to kjok ko Babilonia pjlor kalëkong.”†

⁴⁴»Bi tjlapgaga tek dënashko so löng kjok dogro no llëmshkoshko ga Sbö u shäryak öng kwota go li jong ba tjok iyado. “E shäryak jyäglo jÿni” lara Sbörë Moisés kong, ga shäryara lok eni. ⁴⁵Wolono lokshko ga Sbö u li kjrara ba wapgarë beno ba kong. Ga shrono tek löng Josué tjok, ga nopga kjok jÿshko so zana lokshko ga söya pjang ba tjok, tjëyoga oblë oblë kjara Sbörë kjok twe ba kong wlo lishko. Eni ga beno jong eshko äär jong Pjlu David dbaryo lishko. ⁴⁶E ñna Sbörë, ga beno pjlu ba kong. Ga David u shäryë woydë kjwara ber jong Jacob

† 7:43 Amós 5.25-27.

Sbö li kong wlo le. ⁴⁷ Miga u li shäryaga beno ba wa Salomöndë.

⁴⁸ »Eni ëmdë ga miydëy pjlu ga Sbö Tjwlo Kësbangyo, e opyë sök u shäryak norë roshko llëm, lara Sbö tjlokwo laga tek dënashko so Isaíasdë sorë li eni. Tjlëno beno eni:

⁴⁹ »«Sbö tjlä ga ‘Kjok dogo, e bor pjlu sökklo wleni, ga kjok ëre kjing, e bor kjupkwo shtoyo wleni. ¿Tja kong u shäryëmi llërba bor kong ga kjwördo? ¿Bor woshtozlong shtoyo ber jong kjone?

⁵⁰ ¿Llëbo tjeng kës kjok ëre kjing go kjwe, e shäryaga tjarë bor orkwo om go go llëmdo? le Sbörë.»†

⁵¹ »Pjäy, llëye kumi woydë llëm, Sbö tjlokwo kolëmi woydë llëm bakoe. Pjäy löng Sbö Sëya wloyo iyado. Pjäy wotjlik löng bomi tjlapgaga tek dënashko so i dik. ⁵² Sbö tjlokwo lagaga ichak ba kong kës li irpjana lok, shdüya wlo. Eye tjlä shäng no pjlo bek tjwe li kjishko ga zröra loke. Eni ga no pjlo bek li shronoshko ga pjäy opyono beno löng ba wloyo, tworomi nopga owa kong, ga zrörabae. ⁵³ Pjäy kong kjok llgwekklo tara Moisésdë li, e laga Sbö parkaga kjok dogo sorë Moisés kong, le bomi kong wlo. Eni gueniyo ga e kolëmi llëme» le.

Esteban löraba, zröraba ak go

⁵⁴ Kuya lok ga iirkono ara, kowo uë shmët iirdë Esteban kong.

⁵⁵ Gueniyo ga Esteban go Sbö Sëya jlökoyo. Eni kuzong ga İya ga kjok dogo ga Sbö sök kälä lletlet, ga Jesús shäng ba zlong bäng, orkwo këllëkong. ⁵⁶ İya

† **7:50** Isaías 66.1-2.

eni ga tjlẽ ga «jĩzĩa! Īn ga kjok dogo roshwino, ga no to ter kjok dogo dwayo li shäng Sbö zlong bäng orkwo këlëkong» le.

⁵⁷ Gueniyo ga epga kwomgwo bängzargö jong tuktëng, öö le lok dbo go, ga jek rish ba kjing go tjë jĩkong. ⁵⁸ Eni ga shira lok kjok eshko dwayo, ga löra lok ak go, zröya lok wlo. Eshko ga dwlas shäng kjlara ko Saulo. Esteban rotagaga shwong ter lëkong li skwara lokshko ga e beno shäng shwong li dë.

⁵⁹ Löya löng ak go wopro ga Esteban syöshono Jesús kong, tjlẽ ga «Tjlapga Jesús, bor sëya ère wlokjrozong» le. ⁶⁰ Eni ga kjök torgö sök, ga tjlẽ dbo go ga «Tjlapga, llëbo owa shärye löng ère wëyë, kjwepga shdum e kjĩshko llëme» le. Lara eni pjir ga wolonoe.

8

¹⁻² Saulo omwoydono eni, Esteban, e zrökko le eni. Jesús tjlökwo kjragaga kjong kjong, shinmo doyo iara to sakshko, ga slatong lok ara ba kjĩshko.

Jesús tjlökwo kjragaga irpjana Saulorë

Eshko dbaryo jek lëkong ga Jesús tjlökwo kjragaga löng Jerusalén kjokyo li irpjanaba, shdunaba arae. E kjĩshko ga töktong to lok Judea kjokyo oblë oblë, Samaria kjokyo oblë oblë bakoe. Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska lira töktong llëme. Epga beno löng Jerusalén kjokyo. ³ Eshkoshko ga Saulo shäng Jesús tjlökwo kjragaga li irpjang. Opzrëk jek u kjwara kjwara roshko, ga nopga dopshiya domer, walë, iche dbo go jongya no shdüzlong uyo roshko.

Jesús roy pjlu li öötong Samaria kjokyo

⁴ Gueniyo ga ëye töktong jek Jerusalén kjokyo dwayo ga beno löng Jesús roy pjlú læ kjone pogo, jæk löng kjone ga eshko.

⁵ Kjlara jüni ko Felipe. E to jek Samaria kjokyo kësbang nopga arashko ga Cristo ichara Sbörë li roy lara nopga kong, ⁶ llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara ba kong bakoe. E kjïshko ga nopga tön jong træk llëm, ga llëye le li kuya lok yõtsoe. ⁷ Eshko ga nopga goshko Ä sëyaga li poptara ara. Sëyaga li opkjë jek ba goshko dwayoshko ga sglik le erä. Nopga dre kuga llëm wleniyo, nopga jæk llëm wleniyo, e poptara bakoe. ⁸ E kjïshko ga kjok eshko ga nopga beno löng wopjlú anmoyö.

⁹ Gueniyo domer shäng kjlara eshko ko Simón. Dënashko ga e oppino shäng ybi, llëbo Ä sëyaga li go ara. Eni ga Samaria sopga jyäpgwara ara, opyono shäng tjwlö kësbange le eni. ¹⁰ Kuya lok yõtso tjë jïkong, këskes chirawa bakoe. Tjlë lok ga «Domer ëre dbo kësbang, Sbö dik» le lok eni. ¹¹ Ga epga jyäpgwara lu pjloglo ara ba Ä sëyaga li go kuzong ga ba tjlökwö kjrara lok.

¹² Gueniyo ga Sbö ber no pjluyo sorë li roy pjlú, Jesucristo roy pjlú, e lara Feliperë nopga li kongshko ga e kjrara lok, ga wara jer di roshko, domer, walë. ¹³ Simón omtjlökwö kjrono, ga wara bakoe. Eni ga to opyono shäng Felipe yorkë ÿyado, wojeno to shäng llëbo ÿydëba llëm wleniyo shärye shäng kësbang oblë oblë li ik.

¹⁴ Ga Samaria sopga beno löng Jesús tjlökwö kjrägaga læba li roy kuya Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska löng Jerusalén kjokyo lirë ga Pedro, Juan, e ichara lok jek eshko. ¹⁵ Öötong löng eshko ga

syōshtono Sbō kong, ba Sēya iche ba tjlōkwo kjragaga Samaria so li kong wlo le. ¹⁶ Jesús tjlōkwo kjragaga li waraba Tjlapga Jesús ko go tjän, gueniyo go Sbō Sēya tjwayde ba kong llēm obi. ¹⁷ Eni ga Pedro, Juan, e orkwo iono nopga li dlu kjing go, ga ba go Sbō Sēya shrono beno kēsbang ba tjok eni.

¹⁸⁻¹⁹ İya Simōndē ga tjlē Pedro, Juan kong ga «Bomi dbo kēsbang kjwe twozī ber bor kong, kjwe go ga tja orkwo iē ē pogo dlu kjing go, ba go Sbō Sēya tjwe ber ba tjok wlo. Pjāy kong dbur twēr kjwe āska» le.

²⁰ Kuya Pedrorē ga tjlē ba kong ga «İlēye tjwlēp wo ydē li, e twaga Sbörē erōe. E kjīshko ga bop dbur, e pjir bop tjok. ²¹ İya Sbörē ga pja wotjlik bēy llēme. E kjīshko ga pja iara beno shäng parkē ba kong borwa tjok llēme. ²²⁻²³ İn ga pja ymo ara, pja shäng bop wotjlik owa li dbo dorko obi. E kjīshko ga llēbo owa shäryēp shäng ēre, e owa jlōe los, ga rayos, ga pja syōshtos Sbō kong. Eni ga owa pjang bop go li löya kjwe» le.

²⁴ Kuya ga tjlē ga «Pjāy syōshtos Sbō kong bor kjīshko, llēbo owa lēmi li tjwe bor kong llēm wlo» le.

²⁵ Eni ga Sbō tjlōkwo roy lara lok ara kjok eshko sopga kong. E irgo ga to tek löng iröng, Jesús tjlōkwo roy pjlú lara ara kjok shto oblē oblē Samaria kjokyoshko obi, ga shrono tek löng Jerusalén kjokyo iröng obi.

Etioḡa so wara Feliperē kjlara

²⁶ E irgo ga Sbō parkaga kjok dogo so tjlē Felipe kong ga «Pja poshäryos, pja jongya irbo jek jong Jerusalén kjokyo äär Gaza kjokyo li go» le. Irbo

le li jek jong kjok dogro no llëmshko. ²⁷ Eni ga poshäryono, ga toe. Jek shäng irbo ga domer wlëna jek sök kjlara Etiopía so, e tjlapga tjwlõ kësbang, parkë sök dbur tōngga kägäyo, ba pjlu walë Candace kong. Domer, e tek sök Jerusalén kjokyo dwayo, brik shäng Sbö poshrök. ²⁸ Bojono tek sök irōng ba jëkklo go, to ba kjokshko wlo le, ga jek sök kjibokwo tara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasdë li lë.

²⁹ Eshko ga Sbö Sëya tjlë Felipe kong ga «Pja jëkzong. Pja nom jek jëkklo kjwe zlong bäng» le. ³⁰ Eni ga Felipe jek zron jong öötong ba zlong bäng. Kuya ga sök kjibokwo tara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasdë li lë ga tjlë ba kong ga «¿Lëp sök kjwe llë loklo miydëpde?»

³¹ «¿Pjölölgwega ërë bor kong llëm ga miydër sorë?» le ba kong. Eni ga Felipe rokara jem sirkek sök ba tjok ba jëkklo roshko, ga jem öötong sök ba tjok. ³² Tjlökwo le sök li eni:

«E beno shäng kjing erä,

öng wlëp ushko so sökoba, zrökoba wlo wleni.

Kjamo roshwino llëm,

öng wlëp ushko so llgwoklë wleniyo shtëba löngshko wleni.

³³ Läywaraba owa, ga llgweraba bek llëme.

¿Shira kjok ëre kjing go dwayo kjishko ga

ba tjëyo tek ber ba irgo li roy laga ber ërë?»*

³⁴ Eshko ga tjlapga Etiopía so tjlë Felipe kong ga «¿Los bor kong sira ga e ë layde Sbö tjlökwo laga tek dënashko so lirë, oplokdo om gore, de no oblë layde?» le.

* **8:33** Isaías 53.7-8.

35 Eni ga domer li pina Feliperë sök, tak pjang kjibokwo le li dwayo öötong Jesús roy pjlú li go. 36-37 Eni ga jek löng irbo wenzong ga äär di bäng buk kjrina eshko ga domer li tjlë ba kong ga «Jüşko di tjok, ĩzong. ¿Tja wëp kjweshko ga buere?» le.† 38 Eni ga ba jëkklö söga ichara ba jëkklö slong. E irgo ga oplono lok pjöyĩkong dishko, ga domer li wara Feliperë jer di roshko. 39 Opshino tēm di roshko dwayoshko ga Felipe söra Sbö Sëyarë to, ga ĩna domer lirë ame, gueniyo to jek sök wopjlú ba irbo bäng go. 40 Felipera weno shäng Azoto kjokyo, eshko ga jek shäng kjok kjrinishko kjrinishko Jesús tjlökwo roy pjlú lë oba kong äär jong Cesarea kjokyo.

9

Saulo kjlopswara Jesúsde beno ba tjlökwo kjruga

1 E wopro ga Saulo shäng Jesús tjlökwo kjruga kroyoywë ara, zröya wlo le. E kjishko ga öör shäng syöshtaga kësbangyo ĩk. 2 Ga tjlë ba kong ga «Tja jek woydë Damasco kjokyo. Eshko ga nopga jek löng Irbo Tjaglën go li wlënor domer, walë kjlobi li shar, ga tek sör jüşko Jerusalén kjokyo, shdüy wlo. E kjishko ga woydër ga tja kong kjibokwo twëp kjwöbö, twër judíoga syö uyo jong kjok eshko li kägäyoga kong, tja kjimte lok wlo» le. Eni ga kjibokwo twara ba kong, ga jek Damasco kjokyo.

† 8:36-37 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyā shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «... le. Kuya Feliperë ga tjlë ba kong ga “Pja mär Jesucristo go jlökoyo ga pja wër ga pjlúe” le. Kuya ga tjlë ba kong ga “Woyotjlin ga Jesucristo, e Sbö Wa” le.»

³ Eni ga jek shäng ääto Damasco kjokyo ga ĩya ga iök shjiy ter tjwe kjok dogo dwayo, jek lletllet, ga kopjrina iök shjiy ĩrë beno pjang pjribrie. ⁴ Jekdo eshko ga dgono jer rish buk töshko, ga kuya ga ëbo tjlë ga «Saulo, Saulo, ¿tja irpjam ega?»

⁵ «Tjlapga, ¿pja ë?»

«Tja Jesús. Irpjam to shäng wle, e tja.* ⁶ Pja kojös, pja jongya opzrëk jek Damasco kjokyo. Lläye shäryëp wlo ĩli, e lëba bop kong eshko» le ba kong.

⁷ Nopga jek löng Saulo tjok ĩli, ëbo tjlëno ĩli kura ĩlok, gueniyo ëye ĩna ĩlok llëme. E kjïshko ga beno löng sëya llëme. ⁸ E irgo ga Saulo kojono töshko ĩli dwayo. Bokkwo roshwing ga kjok ĩgö llëme. E kjïshko ga shara ĩlok ba orkwo go, ga söra to jek Damasco kjokyo. ⁹ Beno sök eshko dbargwo mya kjok ĩgö llëm, ië llëm, llëye ie llëm bakoe.

¹⁰ Domer sök kjlara Damasco kjokyo ko Ananías. E Jesús tjlökwo kjraga. Eshko ga Tjlapga Jesús weno shäng ba kong yoshko wleni, ga tjlë ba kong ga «Ananías.»

«¿Llë?, Tjlapga» le ba kong.

¹¹ Tjlë ga «Pja nom Judas ushko, e jong irbo kowëba Irbo Pjlo Bek ĩli zlong. Domer sök eshko kjlara ko Saulo, e Tarso so. E sök syöshtë bor kong. ¹² Yoĩno ga domer shrono shäng kjlara ba shwoy ko Ananías, orkwo ië ba dlu kjing go wlo, kjok ĩgö obi wlo» le.

* **9:5** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «“Tja Jesús. Irpjam to shäng wle, e tja. Lläbo shäryëp shäng kjwe kjang bop kong, tja kolëp llëm ga pja opsrek shäng om goshko” le. Ga bangkjrara Saulorë ara ga tjlë ba kong ga “¿Lläye woydëp ga shäryër?” le. Kuya ga tjlë ba kong ga...»

13 Kuya ga tjlě ba kong ga «Tjlapga, nopga ara tjlěno bor kong domer lěp shäng li kjĩshko. Llěbo owa shäryara ara nopga kjrorop tjeng dboy bop kong löng Jerusalén kjokyo li kong. 14 Ga shrono shäng jũshko, ichaga syõshtaga kägäyogarë tek bop tjlökwo kjragaga söya, shdüya wlo le eni» le ba kong.

15 Gueniyo ga Tjlapga Jesús tjlě ba kong ga «Pja nomo. Domer li, e kjroror, bor roy lě oba kong wlo. E ichër jek nopga kjok shto oblě oblě so kong, ba pjlyoga kong, Israel tjëyoga kong bakoe. 16 To shäng song bor kjĩshko sorë li pin ba kong om go» le.

17 Kuya ga jek öötong shäng Saulo sök lishko, ga opzrëno jek kjër roshko. Öötong shäng ba shwoy ga orkwo iono ba dlu kjing go, ga tjlě ba kong ga «Saulo, pja bor kjlara, Tjlapga Jesús, e weno shäng bop kong irbo, pja tek shäng lishko. Ga tja ichara bop shwoy, pja bokkwo poptër wlo, bop go Sbö Sëya tjwe ber kësbang bop tjok wlo bakoe» le.

18 Jekdo eshko ga Saulo bokkwo kjing go, llěbo löno jer so mã zrërkwa kjoyo, ga bokkwo poptono beno pjlu iröng obi. E irgo ga kojono, ga wara Ananíasdë jer di roshko. 19 Eni ga iono pjir ga dbokjrono obi.

Saulo Jesús roy lono Damasco kjokyo

E irgo ga beno sök eshko dbar kjwöböso, Jesús tjlökwo kjragaga löng eshko li tjok. 20 Eshko ga öötong shäng judíoga syõ uyo oblě oblě roshko, ga tjlě oba kong ga «Jesús, e Sbö Wa jlö» le to shäng enido.

²¹ Nopga löng ba kuk kës li beno löng yëy le erä, tjlë lok ëng kong ga «Domer kjwe sök Jerusalén kjokyoshko ga to shäng Jesús tjlökwo kragaga irp-jang. Ga shrono tek shäng ëreshko epga shak, söya jongya twe syöshtaga kägäyoga kong wlo. ¿Kjwe e llëmdo?» le lok ëng kong eni.

²² Gueniyo Saulo tjlë shäng oba kongshko ga tjlë dbo ara jek këgong këgong anmoyö. Pïya oba kong wëlä ga bi pjlyo iche le Sbörë li, e Jesús jlöe. Kuya judíoga kjok eshko so lirë ga beno löng kjing erä, dborye lok sorë miyde löng llëme.

²³ Dbar kop ara ga judíoga töno löng, ga beno wotjlik kjrinaso, Saulo zröya wlo le eni. ²⁴ Ga Damasco kjokyo kjëryo shäryak ak go pjribri kjókshko ga u bäng bäng tjeng pjök mya, nopga opshik kjok eshko dwayo wlo. Eshko ga u bäng dagaga iara lok beno löng eshko shkë dba, Saulo opshik leshko ga shaya, zröya wlo le eni. Gueniyo ga miydara Saulorë pjire. ²⁵ E kjïshko ga kjok shkë ga lona ba oppingagarë jer kjër li poglo go pjlor kalëkong, shing kësbang roshko. Eni ga döktong toe.

Saulo shrono shäng iröng obi Jerusalén kjokyo

²⁶ E irgo ga Saulo shrono tek shäng iröng Jerusalén kjokyo ga tön Jesús tjlökwo kragaga tjeng eshko li tjok lara, gueniyo bangkjrara lok ara, wotjlik lok ga «E kjlopswono beno shäng Jesús tjlökwo kragaga llëme» le. ²⁷ Gueniyo shäng eshko kjlara ko Bernabé. Ga Saulo söra jek Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska löng li shwoy. Ga Saulo, e Jesús ñno irbo jek shängshko sorë li, e läywara ba kong, Jesús tjlëno ba kong li kura le eni, ga shäng Damasco kjokyo lishko ga tjlëno Jesús kjïshko ara,

llëye bangkjrara llëme le Bernabérë ba kong'lok eni bakoe. ²⁸ Eni ga Saulo beno sök ba tjok Jerusalén kjokyo, ga jëk shäng ba tjok, tjlëno Jesús kjishko ara kjone pogo, llëye bangkjrara llëme. ²⁹ Tjlë ara, tjlökwo kjlopswë kar kar judíoga tjlë Grecia sopga tjlökwo wleniyo löng li tjok. Gueniyo zröya wlo le lok eni. ³⁰ Kuya Jesús tjlökwo kragagarë ga söra jek Cesarea kjokyo, e irgo ga ichara lok jek Tarso kjokyo.

³¹ Eshko ga Jesús tjlökwo kragaga löng Judea kjokyo, Galilea kjokyo, Samaria kjokyo, e beno löng wopjlú, barwëba ara llëme. Ga tön jek këgong këgong, opping lok jek këgong këgong bakoe. Sbö bangkjre lok ara, ga epga kjimte Sbö Sëyarë ara bakoe.

Eneas poptara Pedrorë

³² Pjlara ga Pedro to shäng kjok shto oblë oblëshko ga jek Sbö nopga löng Lida kjokyo li ik. ³³ Eshko ga domer wlëna buk kjlara ko Eneas, öötong lu pjloglo kjwong (8) ga dre kuga llëm, buk töshko ba bukklo kjing go erä. ³⁴ İya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «Eneas, pja popte Jesucristorë. Pja kojös, bop bukklo kjwe tözong» le. Jekdo eshko ga kojongö shäng erä. ³⁵ İya Lida sopga, Sarón sopgarë ga kjlopswono beno Tjlapga Jesús tjlökwo kragaga.

Dorcas woshrara Pedrorë iröng obi

³⁶⁻³⁸ Kajok buk kjrina Lida kjokyo soshko ko Jope. Eshko ga Jesús tjlökwo kragaga sök kjlara walë ko Tabita, lëy Grecia so tjlökwo go ga Dorcas. Walë li jëk to shäng llëbo shäryë oba kong pjlú İyado, oba song wleniyo kjimte ara bakoe. Pedro sök Lida kjokyoshko ga Dorcas shara swlorë, ga wolonoe.

Ga shinmo doyo waraba pjiir ga iaraba buk kjomo, kjër jong kjwara roshko. Kuya Jesús tjlökwo kjragagarë ga Pedro shäng soshko Lida kjokyo lëba ga domerga ichara lok do pjök ba rokë. Öötong löng ba shwoy ga tjlë ba kong ga «Pja jek borwa tjök malinge» le.

³⁹ Kuya ga to jek ba tjök. Öötong shäng eshko ga söra lok jem shinmo doyo buk lishko. Eshko ga syäpğa kës li töno löng slar ëë, ga tek shrono löng Pedro zlong bäng. Dorcas sök së obishko ga shwong sera, twara ba kong lok li pina Pedro kong, ïya wlo. ⁴⁰ Eshko ga löng eshko li ichara Pedrorë uunkong jek kjoko. E irgo ga kjök torgö sök, ga syöshtono Sbö kong. E irgo ga bojongö sök shinmo shwo lëkong, ga ïya ga tjlë ga «Tabita, pja kojözong» le ba kong, ga buk li bokkwo roshwinoe. Pedro ïya ga kojongö sök. ⁴¹ Eshko ga sök li orkwo shakza pjä, ga kojonga shäng. E irgo ga Jesús tjlökwo kjragaga, syäpğa li rokara, ga opzrëno jek löng kjër roy. Eshko ga Pedro tjlë ba kong ga «Tabita shäng së obi. Ìzïa» le. ⁴² Shinmo woshrara Pedrorë iröng obi roy shdöktong Jope kjokyo kjök kjwang jïkong, ga nopga ara mär beno löng Tjlapga Jesús go. ⁴³ Domer sök kjök eshko kjlara ko Simón, e llëbo shäryaga öng kwota go. Eshko ga Pedro beno sök Jope kjokyo dbar kop ara Simón ushko.

10

Pedro, Cornelio

¹ Cesarea kjokyoishko ga domer sök kjlara ko Cornelio, e ëngkjwaga kägäyo. Tjwe Italia kjokyo dwayo, parkë sök Cesarea kjokyo, ga ba

ëngkjwagaga kowëba Italia sopga. ² Domer, e Sbö poshrëk shäng enido wleniyo, ba pjeyoga löng ba ushko li eni bakoe. Ga dbur twe ara judioga song, llëye llëm wleniyo kong ba kjimtoklo, ga syöshtë Sbö kong ïyado. ³ Dbar kjwara dlo töy wleni ga ëbo ïna wëllë gueniyo shji yoïno wleni. Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so weno shäng ba kong kjlara, ga tjlä ba kong ga «Cornelio» le.

⁴ ïya ga beno shäng sëya llëm, ïya beno shäng drëng erä. Eshko ga tjlä ba kong ga «¿Llä?, Tjlapga.»

«Bop syökwo li kura Sbörë, ga bop dbur tworop oba song wleniyo kjimtoklo li ïna. E kjïshko ga Sbö beno wopjlú bop tjok. Llëye shäryorop uunkong li, e beno ba kong ba sëngglo wleni. ⁵⁻⁶ No ichos kjlara jek Jope kjokyo. Domer sök kjlara eshko ko Simón, kowëba Pedro bakoe. E sök Simón oblë, llëbo shäryaga öng kwota go wleniyo, e ushko. U li jong dlung kjako. Simón Pedro li rokos tek jüshko bop shwoy» le ba kong, ⁷ ga to jek ey dwayo.

E irgo ga ba parkagaga rokara Corneliorë tek do pjök, ba ëngkjwaga kjlara tjok. Ba ëngkjwaga li Sbö bangkjrë ara, ga parkë shäng Cornelio tjok ïyado. ⁸ Llëye shäryono ba tjok kës li lara ba kong pjir, ga ichara to jek Jope kjokyo.

⁹ Wëshko dlo dluw dik ga epga jek löng irbo bäng ääto Jope kjokyoshko ga Pedro jem sök ba u dbö kjing sdok li kjing go, syöshtë wlo le. ¹⁰ Eshko ga pjli ara, ië woydë, ga kong dli shäryëba u roshko wopro ga llëbo ïna, gueniyo shji yoïno wleni. ¹¹ Eshko ga kjok dogo ïya jem drëng ga döktong beno jong ojong, ga llëbo ter tjwe pjang kjok dogo dwayo so kjinyoklo kjoyo, kjarbo kjrochak

kjringgwo pkëng (4) beno pjang poglo kjoyo, lono ter pjang tōshko. ¹² Roshko tjeng öng, äya kjloshko so, sënwa, llëbo uako wleniyo oblë oblë, llëbo uako llëm wleniyo oblë oblë bakoe. ¹³ Eni ga ëbo ybö kura pjlara, tjlë ba kong ga «Pedro, pja kojōzong. Kjwe zrös, ga uozong» le.

¹⁴ Kuya ga tjlë ga «llëme, Tjlapga. Llëbo uako llëm wleniyo, e uotë llëme» le.

¹⁵ Eshko ga ybö li kura jek pjlara obi, tjlë ba kong ga «llëye iara Sbörë beno pjlú ba kong wlo li, e owa lëp llëme» le.

¹⁶ Shäryono eni pjloglo mya. E irgo ga kjinyoklo kjoyo li poyono jem kjok dogo iröng obi.

¹⁷ Eshko ga Pedro beno sök wotjlik ara, woydë buke. Llëye ina, kura li llë loklo woyotjlíya ara.

E wopro ga domerga ichara Corneliorë li öötong löng u li wlëk, ga kjimtaraba sira, ga wlënae. Öötong löng Simón ushko ga ¹⁸ tjlëno lok dbo go, tjlë ga «Simón, ¿domer kowëba Pedro li sök jūshkore?» le.

¹⁹ Eni ga Pedro shäng wotjlik llëbo ina, kura li kjíy obishko ga Sbö Sëya tjlë ba kong ga «Simón, tja kuzong. Domerga tjwe löng bop wlëk doglo mya. ²⁰ Pja kojōs, pja oplōs jer dew ba ik. Pja jek ba tjok, ga “Tja jek llëme” lëp llëm, epga ichaga tjarë kjishko» le.

²¹ Kuya ga jer oplono tōshko, tjlë domerga shrono löng li kong ga «Wlëmi löng li tja. ¿Pjāy to löng llë?»

²² «Tjawa ichaga ëngkjwaga kägäyo ko Corneliorë. Domer, e pjlo bek, Sbö poshrëk shäng enido wleniyo, roy pjlú judíoga kong, woyde lok pjlú tjë jikong. Kjupke ga Sbö parkaga kjok dogo so weno

shäng ba kong kjlara, ga ichara bop wlëk, pja jek ba shwoy wlo, llëye lëp li kuya wlo» le ba kong.

²³ Kuya ga epga rokara jek kjër roshko, ga e shkëyo ga beno löng ba tjok eshko. Wëshko ga Pedro to jek ba tjok, ga Jesús tjlökwo kfragaga löng eshko Jope kjokyo li kjong kjong jek ba tjok bebi.

²⁴ Kjöshko ga jek öötong löng Cesarea kjokyo, koshe Corneliorë sök lishko. Eshko ga ba pjeyoga tona löng ba tjok, oba oblë ba miydë pjlu wleniyo mana beno löng ba tjok eshko bakoe. ²⁵ Pedro öötong shäng ba ushkosho ga Cornelio opshik tek tjwe shäng ba wlojkrë, ga kjök torgö, kujjongö sök ba dre zlong, Pedro poshrëk wlo lara. ²⁶ Gueniyo Pedro tjlë ba kong ga «iPja kojözong! Tja no, so pja kjoyo eröe» le.

²⁷ Shäng lan ba tjok wopro ga opzrëno jek ba tjok u roshko, ga ina ga oba tönö tjeng ara eshko.

²⁸ Eshko ga tjlë ba kong lok ga «Miydëmi pjlu ga tjawa judioga borwa kjokllgwekklo go ga tjawa tön nopga judio llëm wleniyo tjok llëm, tjawa äär ba ushko llëm bakoe. Gueniyo ga tja pina Sbörë ga ëye iara beno pjlu ba kong wlo li, e owa lër llëme.

²⁹ E kjishko ga tja rokoromishko ga tja to tek maling bomi shwoy, llëye loror eshko llëme. Eni ga tja rokoromi llëno miydër woydë» le.

³⁰ Kuya Corneliorë ga tjlë ba kong ga «Eeri ga öötong dbargwo pkëng (4), kjok eni ga tja sök syöshhtë bor ushko,* shäryër dlo töy enido wleni. Eshko ga domer weno shäng kjlara bor bokshto,

* **10:30** Tek dënishko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Eeri ga öötong dbargwo pkëng (4), kjok eni ga tja sök syöshhtë bor ushko, ga tja ië llëm Sbö kong, shäryër dlo töy enido wleni.»

shwong kãã shjiye. ³¹ Ga tjlë bor kong ga “Bop syõkwo li kura Sbörë, ga oba song wleniyo kjim-torop sorë li ñna. ³² No ichos kjlara jek Jope kjokyo. Domer sök eshko kjlara ko Simón, kowëba Pedro bakoe. E sök Simón oblë, llëbo shäryaga öng kwota go wleniyo ushko. U li jong dlung kjako. Simón Pedro li rokos tek jũshko bop shwoy” le.

³³ »Eni ga nopga ichoror jekdo bop wlokrë, ga pja opshäryono pjlu, pja to tek. Eni ga tjawa löng jũshko tjë jĩkong Sbö bokso, llëye lara bop kong li lëp borwa kong, kurwa wlo» le.

³⁴ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Era miydër kjwlë ga shji tjëyoga oblë oblë woyde Sbörë uunkong, shji ber tjeng dboy dboy ame. ³⁵ Eni ga nopga kjok shto oblë oblë so ë pogo ba bangkrë, llëbo pjlo bek li shäryë wleni ga wlokrë Sbörë uunkong. ³⁶ Sbö tjlõkwo ichono Israel tjëyoga kong, tjlë ga nopga uunkong pjluo li, e Jesucristo, ga ba kjishko ga shji ber löng wlëp Sbö tjok ga pjluë.

³⁷ »Llëye shäryono Judea kjokyo kjok kjwang jĩkong li, e miydëmi pjire. Bäm go ga domer weno shäng kjlara Galilea kjokyo ko Juan, tjlë ga “Woyde Sbörë ga shji wëba jer di roshko” le eni. ³⁸ E irgo ga Jesús, Nazaret so li weno shäng Galilea kjokyo. Go Sbö Sëya ichara Sbörë shrono beno kësbang ba tjok, ga kong dbo twara kësbange. Sbö shäng ba tjok kjishko ga to jek shäng llëbo pjlu shäryë, ga nopga tjeng A wloshko li poptara uunkong. ³⁹ Llëbo shäryara Jesúsdë ara Judea kjokyo, Jerusalén kjokyo bakoe. Ga tjawa beno löng e ñorwa jlõe laga.

»Llëbo shäryara kës li irgo ga löraba pjang kjlös

go, ga zrörabae. ⁴⁰ Gueniyo öötong dbargwo mya ga woshrara Sbörë iröng obi, ga pina borwa kong, ñnwa wlo. ⁴¹ Gueniyo ga pina oba uunkong kong llëm, ëye kjrara Sbörë ber e ñnorwa jlöe laga li kong eröe. Woshrara Sbörë iröng obi irgo ga tjawa iono ba tjok.

⁴² »Tjawa ichara llëye ñnorwa li roy lë oba kong, Jesús iara Sbörë beno nopga löng sère, wolonore, e llgwegala lë oba kong bakoe. ⁴³ Tek dënashko ga Sbö tjlökwo lagaga löng kës li tjlëno ba kjishko. Tjlë ga ëye mär ba go ga owa pjang ba go li löya Sbörë ber dret Jesús kjishko» le.

⁴⁴ Pedro shäng tjlë obishko ga nopga löng kës tjlökwo kuga li go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok. ⁴⁵⁻⁴⁶ Eni ga tjlë löng kjok shto oblë oblë so tjlökwo, ga Sbö poshrëya lok ara. Kuya Jesús tjlökwo kjrագaga judíoga tek löng Pedro tjok lirë ga beno löng yëy le erä, ba Sëya twara Sbörë nopga judío llëm wleniyo kong bako kjishko.

⁴⁷ Eni ga Pedro tjlë judíoga li kong ga «Nopga kjwe go Sbö Sëya shrono ba kong, shrono bi kong dik bakoe. ¿Eni ga wëy ga ä laga ërë?» le.

⁴⁸ Eni ga Jesús tjlökwo kjrագaga judío llëm wleniyo li rokara Pedrorë tek ba shwoy, we Jesu-cristo ko goshko wlo. Ga rokara lok Pedro kong ga ber sök ba tjok eshko dbar kjwöböso guing le.

11

Pedro lano Jesús tjlökwo kjrագaga löng Jerusalén kjokyo tjok

¹ Eshko ga nopga judío llëm wleniyo Sbö tjlökwo kjrono li roy öötong Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús

ãska kong, Jesús tjlõkwo kfragaga obi lõng Judea kjokyo uunkong li kong bakoe. ² E irgo ga Pedro shrono shång irõng Jerusalén kjokyoshko ga Jesús tjlõkwo kfragaga judío wleniyo kjong kjong iirkë lok ara ba kong, ³ ga tjlë ba kong ga «¿Pja öör nopga judío llëm wleniyo shwoy llëno? ¿Pja iono ba tjok ega?» le.

⁴ Kuya ga llëye shäryono ba tjok tek dämärshko li lara ba kong pjire. Tjlë ba kong ga ⁵ «Tja sök Jope kjokyo obishko ga tja sök syõstë wopro ga llëbo ñnor wëë, gueniyo shji yoño wleni. Eshko ga kjok dogo ñn ga döktong beno jong oojong, ga llëbo ter tjwe pjang kjok dogo dwayo so kjinyoklo kjoyo, kjarbo kjrochak kringgwo pkëng (4) beno pjang poglo kjoyo, lono ter pjang töshko, tja sök lishko. ⁶ Ga roñnor yõtso, ga ñn ga roshko tjeng öng, äya kjloshko so, sënwa, llëbo uako wleniyo oblë oblë, llëbo uako llëm wleniyo oblë oblë bakoe. ⁷ Eni ga ëbo ybö kuror pjlara, tjlë bor kong ga “Pedro, pja kojõzong. Kjwe zrös, ga uozong” le.

⁸ »Kur ga tja tjlë ga “Llëme, Tjlapga. Llëbo uako llëm wleniyo, e uotë llëme” lër.

⁹ »Eshko ga ybö li kuror jek pjlara obi, tjlë bor kong ga “Llëye iara Sbörë beno pjlu ba kong wlo li, e owa lëp llëme” le.

¹⁰ »Shäryono eni pjloglo mya. E irgo ga kjinyoklo kjoyo li poyono jem kjok dogo irõng obi.

¹¹ »Jekdo eshko ga domerga shrono lõng doglo mya eshko, ichara Cesarea kjokyo dwayo bor wlokjrë. ¹² Eshko ga Sbö Sëya tjlë bor kong ga “Pja jek domerga shrono lõng li tjok. Llëye woyotjlip

guing llëme” le. Eni ga bi pjeyoga tjeng doglo tjer (6) ëre to jek bor tjok.

»Tjawa öötong löng Cesarea kjokyoshko ga domer wlënorwa sök kjlara ba ushko. ¹³ Ga domer li tjlë borwa kong ga “Sbö parkaga kjok dogo so weno shäng kjlara bor kong, ga tjlë bor kong ga ‘No ichos kjlara Jope kjokyo. Domer sök eshko kjlara ko Simón, kowëba Pedro bakoe. Rokos tek jüshko bop shwoy. ¹⁴ Eshko ga tjlökwo le bomi kong, pja döya Sbörë e go wlo, bomi pjeyoga löng bomi ushko uunkong li döya wlo bakoe’ le bor kong eni” le.

¹⁵ »Tja shäng lan ba tjok lok kjwlë ga ba go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok, shrono bi kong dämärshko dik bakoe. ¹⁶ Eshko ga tjlökwo lara Tjlapga Jesúsdë li woyoshrër kjwlë jã. Tjlëno ga “Juan, e no wono di goshko. Gueniyo dbar kjwöbö obi ga pjây go Sbö Sëya iche Sbörë tjwe ber kësbang bomi tjok” lara eni. ¹⁷ Dämärshko ga shji mär Tjlapga Jesucristo go ëre kong ba Sëya twara Sbörë. Eshko ga twara nopga e kong eni bakoe. Eni kuzong ga eni llëme lër ga äe» le.

¹⁸ Kuya lok ga llëye lara ame. Ga Sbö poshrëra lok ara, tjlë ga «Nopga judío llëm wleniyo ëmdë ga kjimtara Sbörë. Llëbo owa shärye löng li, e owa jlõe lara, ga rayara, ga epga ber löng së iyado Sbö tjok» le.

Jesús tjlökwo kjragaga löng Antioquía kjokyo

¹⁹ Esteban zröraba irgo ga Jesús tjlökwo kjragaga löng eshko, e irpjanaba bakoe. Ga epga töktong to Fenicia kjokyo, Chipre kjokyo, Antioquía kjokyo bakoe. Kjong kjong öötong löng kjok shto oblë oblëshko ga Jesús roy pjlu lara oba

kong, gueniyo judíoga kong eröe. ²⁰ Gueniyo Jesús tjlökwo kragaga Chipre so, Cirene so löng Jerusalén kjokyo kjong kjong'lira töktong to jongya Antioquía kjokyo. Öötong löng eshko ga Tjlapga Jesús roy pjlú lara nopga judío llëm wleniyo kong bakoe. ²¹ Eshko ga ba tjlökwo lagaga li kjimtara Tjlapga Sbörë ara. Eni ga kjok eshko sopga ara, ba tjlökwo tek dënashko dwayo kole löng'li, e rayara pjir, ga mär beno löng Tjlapga Jesús go shara.

²² Roy kuya tjlökwo kragaga löng Jerusalén kjokyo lirë ga Bernabé ichara lok to Antioquía kjokyo. ²³ Öötong shäng eshko ga ÿya ga epga kjimte Sbörë shäng, ga beno shäng wopjlúe. Eshko ga epga poshduna uunkong, tjle ga «Pjây mär ber'löng Tjlapga Jesús go eröe» le. ²⁴ Bernabé, e domer pjlúe. E go Sbö Sëya jlökoyo, ga mär shäng Sbö go eröe. Eni ga nopga ara kjimtara mär Tjlapga Jesús go.

²⁵ E irgo ga Bernabé to jek shäng Tarso kjokyo, Saulo wlëk. ²⁶ Wlënashko ga söra to Antioquía kjokyo, ga beno löng eshko lu pjlara. Eshkoshko ga Jesús tjlökwo kragaga pina lok ara. Eshko ga Jesús tjlökwo kragaga kowëba Cristo nopga. Kowaraba eni bäm go eshko Antioquía kjokyo.

²⁷ Eshko dbaryo ga Sbö tjlökwo lagaga ba pjeyoga kong opshino kjlöbö to Jerusalén kjokyo dwayo jek öötong löng Antioquía kjokyo. ²⁸⁻³⁰ Kjlara ko Agabo. Eshko ga e kojono shäng, ga tjle oba kong ga «Pjli tjwe ara kjok kjwang jikong» le. E miydara Sbö Sëya go.

Eni ga Jesús tjlökwo kragaga löng Antioquía kjokyo li wotjlino lok ba pjeyoga Jesús tjlökwo

kjruga löng Judea kjokyo li kjimtë. Tjlë lok ëng kong ga «Llëye twëy ga bue ga twëy» le. Ga kjimtara lok eni. Dbur töna li twara lok Bernabé, Saulo kong, ga söra lok, twara tjlapgaga Jesús tjlökwo kjraga kägäyo löng Judea kjokyo li kong.

(Claudio sök pjlu kësbangyo dbaryoshko ga pjli lara li shrono ara jlõe.)

12

Jesús tjlökwo kjragaga shduna Herodesdë

¹ Eshko dbaryo ga Jerusalén so pjluo ko Herodes. Eshko ga Jesús tjlökwo kjragaga kjong kjong irpjana, shdüya wlo. ² Ga nopga ichara Santiago zrök dröng go, ga zrörae. Santiago, e Juan kjlarayo. ³ Roy kuya judiógarë ga beno löng wopjlúe. E kjïshko ga pjlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryoshko ga nopga ichara Herodesdë Pedro shak bakoe. ⁴ Shära lok irgo ga ichara Herodesdë no shdüzlong uyo roshko. Ba dagaga löng eshko kjringgwo pkëng (4), kjrina kjrina noyo doglo pkëng (4). Herodes wotjlino ga söya, llgweya oba boksho dbar shrëzlong irgo jã lara.

⁵ Eni ga Pedro buk kjërshko dak dak lë yõtso, gueniyo ga Jesús tjlökwo kjragaga löng syöshtë dbo ara Sbö kong Pedro kjïshko.

Pedro shira Sbörë no shdüzlong uyo roshko dwayo

⁶ «Shir bong jã» lara Herodesdë li shkëyoshko ga Pedro buk pë no dagaga tjeng do pjök tjrëko, orkwo kjrochak kar kar dröng sho go, ga no dagaga llamo li löng këgong sit u bäng lishko ba dë.

⁷ Eshko ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shäng kjlara eshko, ga no shdüzlong uyo roshko iök weno pjang kjwara shjiye. Eshko ga Pedro porwara, ga wollena, ga tjlä ba kong ga «Pja kojös malinge» le. Jekdo eshko ga dröng sho ba pjrikklo lok ba orkwo go jek löng kjlulu erä. ⁸ Eshko ga tjlä ba kong obi ga «Bop shwong kop lëkong kjwe pjüzong. Bop drepkwota kjwe zrëzong» le, ga shäryara eni. Eshko ga tjlä ba kong jek obi ga «Pja popgos bop shwong ter lëkong kjwe go, ga pja tek bor irgo» le.

⁹ Kuya ga opshino jek ba irgo, gueniyo wotjlik ga «¿Tja yoïkdo?» le. ¹⁰ Gueniyo jek löng äär no dagaga löng bäm lishko ga döktong lok jek, ga jek kjwara obi ga döktong jek eni bakoe. E irgo ga äär jong no shdüzlong uyo u bäng bängzak jong dröng sho go lishko ga u bäng li döktong jek wles om go erä. Eni ga opshino jek lok kjoko. Jëktong lok wop tjokshko ga Pedro rayara Sbö parkaga lirë, ga beno shäng tjoksa.

¹¹ Eshko ga woshre kjlay, ga tjlä ga «Era miydër jlökoyo ga Tjlapga, ba parkaga kjok dogo so ichara bor kong, tja döya Herodes wloshko dwayo wlo, llëye shärye woydë judiogarë bor tjok li wen bor kong llëm wlo» le.

¹² Miydara pjir eni ga to jek María ushko, María, e Juan mekë, Juan, e kowëba Marcos bakoe. Eshko ga Jesús tjlokwo kfragaga töno löng syöshtë arae.

¹³ Öötong shäng eshko ga u bäng bäng yora kjöw kjöw kjoko dwayo.

Kjoglo shäng parkë eshko kjlara ko Rode, e jek ba ik, e ë ïya wlo le. ¹⁴ Kura ga Pedro ybö. Zok ga u bäng li döra ba kong, gueniyo woowa llëm

kjĩshko ga jek llet kjēr roshko iröng ba rotë nopga tjeng syõshtë li kong. Tjĩlë ba kong ga «¡Pedro shäng kjoko!» le.

¹⁵ Kuya lok ga tjĩlë ba kong ga «¿Pja skwëre llëro?» «Llëme. Jlõe» le ba kong eni.

Eni ga tjĩlë lok ba kong ga «E Pedro llëme. E ba daga Sbõ parkaga kjok dogo so» le.

¹⁶ E wopro ga Pedro shäng u bäng bäng yok kjöw kjöw kjoko obi. Eni ga u bäng li döra lok, ga ĩya ga bē shäng, ga beno löng sēya llëme. ¹⁷ Gueniyo Pedro orkwo poyono, pjāy kjinkozong loklo wleni, ga shira Sbörë no shdüžlong uyo roshko dwayo sorë li roy lara ba kong pjire. Pjir ga tjĩlë ba kong lok ga «Llëye shäryono bor kong li roy lëmi Santiago* kong, bi pjeyoga Jesús tjĩlökwo kjruga llamo li kong bakoe» le. E irgo ga opshino to jek kjok shto oblë.

¹⁸ Wēshko kjok shröng ga no dagaga li shdüktong pjang träk llëm no shdüžlong uyo roshko. Tjĩlë lok ëng kong ga «¿Pedro li oto, kjwono llong?» le.

¹⁹ E irgo ga llëye weno Pedro kong li kjakrokara Herodesdë ba dagaga li kong. Kjakrokara pjir ga tjĩlë ba kong ga «Miydaga ber pjāydë» le, ga nopga ichara ba zrök uunkong.

E irgo ga Herodes opshino to Judea kjokyo dwayo jek öötong shäng Cesarea kjokyo, ga beno sök eshko dbar kjwöböso.

Herodes wolonoe

²⁰ Eshko dbaryo ga Tiro sopga, Sidón sopga, e mär löng dli tjwlëk Pjlu Herodes kjokyo li go eröe. Gueniyo Herodes iirkë sök ba kong ara. E kjĩshko

* **12:17** Santiago le li, e Jesús lëng. E parkë sök Jesús tjĩlökwo kjruga löng Jerusalén kjokyo kägäyo.

ga epga wotjl̄no lok kjrinaso ęng tjok jek Herodes ik Cesarea kjokyo.

Domer shāng kjlara ko Blasto. E parkē sök Herodes dboryaga. Tiro sopga, Sidón sopga, e öör jong ba ikshko ga tjl̄ lok ba kong ga «Woydērwa ga Herodes ber wopjl̄u borwa tjok. E kjīshko ga tjawa lan woydē ba tjok» le.

Kuya ga «Jȫö» le ba kong, ²¹ ga dbar iara beno kjwara, Herodes iya lok wlo.

Dbar li öötongshko ga Herodes doyono sök ba pjlu shwongyo go, pjuna pjang ga sirkeno sök nopga bokshto ba pjlu sökklo kjing go, ga tjl̄no arae. ²² Kuya lok ga öö le lok tjē jīkong, tjl̄ lok ga «;Tjl̄ sök kjwe, domer li tjl̄kdo llēme! ;Kjwe sbö!» le. ²³ Eshko ga «Sbö poshrēmire dey» lara ba kong lok llēm kjīshko ga jekdo eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so, Herodes iara beno sök swlo ara. Eni ga wolono to uaga shjuskrorē, ba shdungglo.

²⁴ E irgo ga Jesús tjl̄okwo kjrագaga tön jek kęgong kęgong, ga Sbö tjl̄okwo shdär jong llaw pogo.

Pablo, Bernabé, e kjrara Sbö Sęyarē, ba pak shāryē wlo

²⁵ Bernabé, Saulo, ba pak shāryara lok pjir Jerusalén kjokyo shko ga opshino to lok ey dwayo, öötong löng Antioquía kjokyo iröng obi, ga Juan söra lok jek ba tjok bakoe. Juan, e kowēba Marcos bakoe.

13

¹ Antioquía kjokyo ga Jesús tjl̄okwo kjrագaga löng eshko li tjrēko Sbö tjl̄okwo lagaga wleniyo löng kjl̄öbö, no pinggaga Sbö tjl̄okwo go wleniyo löng

kjlöbö bakoe. Kjlara ko Bernabé; kjlara ko Simón, e kowëba Kjlo Sî; kjlara ko Lucio, e Cirene so; kjlara ko Manaén, e kuno shäng Galilea so pjluyo Herodes tjok; kjlara obi ko Saulo. ² Eni dbar kjwara ga Jesús tjlökwo kfragaga li tönö löng Sbö poshrék, ië llëm ba kong bakoe. Eshko ga Sbö Sëya tjlë ba kong ga «Bernabé, Saulo, e rokoror pak shäryë bor kong wlo. Eni ga kjozî ber tjeng dboy bor kong, pak li shärye lok wlo» le.

³ Kuya lok ga shäryara eni. Jek löng syöshtë obi, ga ië llëm bakoe. E irgo ga orkwo iono lok domerga do pjök li dlu kjing go, ber löng parkë Sbö kong li loklo, ga ichara lok to parkë Sbö kong.

Saulo, Bernabé, e löng dlung tjrëko ko Chipre

⁴ Eshko ga Saulo, Bernabé, e ichara Sbö Sëyarë jek äär jong Seleucia kjokyo, dlung kjako. Eshko ga opyono jek lok kyyong kësbang roy, jek öötong pjono löng dlung tjrëko ko Chipre. ⁵ Eshko ga kyyong tjyozlong kjokyo buk kjrina ko Salamina. Eshko ga opshino kyyong roy dwayo, ga jek öötong löng judíoga syö uyo lok eshko oblë oblë li roshko. Eshko ga Sbö tjlökwo lara lok oba kong. Juan jek shäng ba tjok bebi, ba kjimtaga wleni.

⁶⁻⁸ Eni ga jëktong löng eshko, öötong löng dlung tjrëko li worbo kalëkong ko Pafos. Kjuk eshko ga judío wlëna sök kjlara ko Barjesús, lëy Grecia so tjlökwo go ga Elimas. Domer, e ybi. Tjlë ga «Tja Sbö tjlökwo laga» le, gueniyo ichaga Sbörë llëme. E sök enido kjok eshko sopga ichaga ko Sergio Paulo li shwoy. Tjlapga no ichaga li, e kjok miydë ara. Eni ga Bernabé, Saulo, e rokara ba ushko, woyde ga Sbö tjlökwo le ba kong kuya wlo le. Eni ga epga

öötong löng ba shwoy Sbö tjlökwo lë, gueniyo ybi li omwoyde llëme. «Lëye le löng li kup llëm dey» le tjlappa no ichaga kong ara, mär ber shäng Jesús go llëm wlo.

⁹ Eshko ga Saulo, e kowëba Pablo bako, e go Sbö Sëya jlökoyo. Eni ga ybi li ñya beno shäng drëng ga ¹⁰ tjlë ba kong ga «Pja owa, pja jyō ara, pja so Ä kjoyo, pja llëbo pjlo bek li wloyo. ¿Sbö tjlökwo pjlu li kjlopswëp bop jyō go äär jong llonoro? ¹¹ E kjishko ga eeri ga pja shdüya Sbörë. Pja ber kjok ñgö ame, dlo kälä shjiy li ñp llëm äär jong llono jä» le ba kong.

Jekdo eshko ga Elimas beno kjok ñgö llëme. E kjishko ga beno shäng no wlëk, wlosöya wlo le. ¹² Ñya kjok eshko so ichaga lirë ga Sbö tjlökwo kjrara. Ga beno shäng yëy le erä, Sbö tjlökwo kura li kjishko.

Sbö tjlökwo lara Pblorë oba kong Antioquia kjokyo buk Pisidia kjokyo worbo go lishko

¹³ E irgo ga Pablo, ba yorlagaga jek löng ba tjok li, e opshino Pafos kjokyo dwayo, ga jek kjoyong go äär pjë pjang Perge kjokyo, e Panfilia kjokyo obi. Gueniyo Juanda sano to jek iröng Jerusalén kjokyo. ¹⁴ E irgo ga epga opshino to Perge kjokyo dwayo, jek öötong löng Antioquia kjokyo. (Antioquia kjokyo, e ber buk Pisidia kjokyo worbo go.) Eshko ga öötong woshtozlong dbaryo ga opzrëno jek lok judioga syō uyo jong eshko li roshko, ga sirkeno lok. ¹⁵ Eshko ga kjok ñlgwekklo tara Moisésdë li, e laraba, kjibokwo tara Sbö tjlökwo lagaga tek dëdashko sorë li, e laraba bakoe. E irgo ga tjlappaga löng judioga syō uyo li no ichono tjlë ba kong ga «Pjäy tjlökwo lë woydë borwa kjimtoklo

wleni ga lëmi ga pjlú» le Pablo kong, ba yorkagaga löng li kong bakoe.

¹⁶ Eni ga Pablo kojono, orkwo poyono, pjây kjinkozong loklo wleni, ga tjlë ga «Pjeyoga, lër bomi kong ga kuzïa. Israel tjëyoga, tja kuzïa. Judïoga llëm gueniyo Sbö bangkjrë wleniyo, tja kuzï bakoe. ¹⁷ Dënashko ga bi tjlapgaga kjrara Israel tjëyo Sbö lirë, ber tjeng baïya wlo. Öötong löng Egipto kjokyoshko ga kjimtara, iara beno tjëyo kësbange. E irgo ga shira tek kjok eshko dwayo, ba dbo kësbang go. ¹⁸ Löng kjok dogro no llëmshko lu pjloglo sak pkëng (40) wopro ga kjimtara ara. ¹⁹ E irgo ga öötong löng Canaán kjokyoshko ga kjimtara tjëyoga tjeng eshko kjringswo kjäk (7) li pjik, kjok li twe ber ba kong wlo. ²⁰ Llëye lër shäng ëre luyo öötong sak dbäw pjloglo pkëng kjingsho sak shkëng (450).

»E irgo ga kong nopga iara beno löng ba ichaga wleniyo äär jong Sbö tjlökwo laga Samuel dbaryoshko. ²¹ Gueniyo ga pjlü rokara lok kjlara Samuel kong, ba llgwek wlo. Eni ga kong pjlü twara Sbörë beno kjlara ko Saúl, e Cis wa, Benjamín tjëyo. Iara beno sök parkë lu pjloglo sak pkëng (40). ²² E irgo ga Saúl kjara Sbörë, ga David iara beno sök ba shtoshko. E woydara Sbörë ara, tjlë ga “David, Isaí wa li ïn ga domer pjlú bor kong, llëye woydër ga shärye bor kong eni” le.

²³ »Lü kop ara irgo ga David tjëyo weno shäng kjlara ko Jesús. E ichara Sbörë, Israel tjëyoga dök, lara jlökoyo dënashko sorë li eni. ²⁴ Jesús wentë shäng oba bokshto llëm obishko ga Juan to shäng Sbö tjlökwo roylë Israel tjëyoga uunkong kong. Tjlë

ba kong ga “Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlõe lozĩ, ga rayozĩ, ga pjã wër jer di roshko” le. ²⁵ Ga Juan shinmotkë dbaryo döröshko ga tjlë ga “¿Pjã wotjlik ga domer koshëmi löng ber bomi pjluvo wlo li tja lëmi? Tja llëme. Gueniyo ga no tjwe bor irgo kjlara. Era tjwlõ ara bor kjinmo anmoyõ. Bek wlo ga tja ba drepkwota dök wlo llëm, e tjwlõ ara bor kjinmo anmoyõ kjishko”* le.

²⁶ »Pjeyoga, pjã Abraham tjëyoga, pjã judío llëm gueniyo Sbõ bangkjre löng enido wleniyo, tjlokwo ère, e ber shji uunkong kong, shji döya Sbörë sorë, e miydëy wlo. ²⁷ Jerusalén sopga, Jesús, e è miydara lok llëme. Ba kägäyoga ëmdë ga ommydono lok llëm bakoe. Woshtozlong dbaryo kjwobi go ga kjibokwo tara Sbõ tjlokwo lagaga tek dënashko sorë li le lok, gueniyo llë loklo miyde lok llëme. Eni ga epga om go Jesús ichono shdungobashko ga llëye jyã tak dënashko li, e shäryono eni. ²⁸ Eshko ga llëbo wlëya lok Jesús rotë wlo, ber zrökko wlo lara, gueniyo llëye to wlëna llëme. Zok ga kjwe rayara to, gueniyo ga twara Pilato kong, iche zrökoba wlo. ²⁹ Eni ga llëye jyã tak pjang Sbõ kjibokwo go ba kjishko li, e shäryara lok pjire. Ga wolono pjang kjlõs go irgo ga doyo lona ba tjlokwo kragagarë ter töshko, ga iara lok beno buk sakshko. ³⁰ Gueniyo woshrra Sbörë iröng obi. ³¹ Zröydeba llëm obishko ga jek shäng Galilea kjokyo äär jong Jerusalén kjokyoshko ga ba tjlokwo kragaga kjong kjong jek löng ba tjok. Ga woshrra iröng obi irgo ga dbar kop ara ga Jesús weno shäng epga kong kop arae. Epga eerishko ga beno löng e ña lok jlõe laga.

* **13:25** Drekwota döga lanyo, e tak pjang Mateo 3.11 go.

³²⁻³³ »Llëbo roy pjlú lërwa bomi kong. Llëye lara Sbörë jlökoyo bi tjlapgaga tek dënashko so kong li, e shäryara pjir tjan. Jesús woshrara iröng obi, tak pjang Salmo pjök li go sorë li eni. Tjlëno beno eni: »“Pja bor wa.

Eeri ga ikoba wëlä ga

tja bop data jlökoyo.”†

³⁴ »Woshrara Sbörë iröng obi, doyo an llëm wlo, ber wolon ame wlo, lara Sbörë dënashko sorë li eni. Tjlëno beno eni:

»“Llëye loror David kong jlökoyo li, e lër bop kong jlökoyo bakoe.”‡

³⁵ »Sbö tjlökwo tjlëno e kjishko obi. Tjlëno beno eni:

»“Bop Wa iak beno shäng dboy bop kong li doyo iëp an ber buk eshko llëme.”§

³⁶ »Jlökoyo ga David sök së obishko ga parkono ara ba pjeyoga kjishko, woydara Sbörë sorë li eni. E irgo ga wolono, ga doyo iaraba beno buk sakshko, ba kjökëga zlong bäng, ga ano pjire. ³⁷ Gueniyo ga Jesús woshrara Sbörë iröng obi lira doyo ano llëme.

³⁸ »Pjeyoga, tjlökwo lërwa bomi kong li ëre: Owa pjang bi go li löya Sbörë ga pjlú, llëye shäryara Jesúsde li kjishko. ³⁹ Eye mär Jesús go ga ie Sbörë ber shäng pjlo bek ba bokso. Shji ie kjok llgwekklo tara Moisésde lirë ber pjlo bek Sbö bokso ga äe. ⁴⁰ Pjäy sjëk, llëye lara Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko sorë li wen bomi kong llëm wlo. Tjlëno beno eni:

⁴¹ »“Pjäy Sbö tjlökwo joywë ä, llëbo shäryër ga izi yötsoe.

† **13:32-33** Salmo 2.7. ‡ **13:34** Isaías 55.3. § **13:35** Salmo 16.10.

¡Pjãý sÿya llÿm,
 pjãý wolon!
 Pjãý löng sÿ obishko ga
 llÿbo shãryÿr kÿsbange.
 Lÿba eni bomi kong wÿllÿ ãmdÿ ga
 pjãý wotjllÿk ga
 ‘E shãryaga Sbÿrÿ’ lÿmi llÿme’ »* le.

⁴² E irgo ga Pablo, Bernabé, e opshino jek judíoga syõ uyo li roy dwayoshko ga nopga löng li tjlÿ ba kong ga «Woydÿrwa ga woshtozlong dbaryo tek kÿm kjwara go ga llÿye loromi li lÿmi borwa kong jek obi» le. ⁴³ Nopga löng eshko li kjone kjone judío, llamo li wenoshko judío llÿm wleniyo gueniyo kworkwono beno Sbÿ tjlÿkwo kjraga judíoga ï dik. Ga opshino eshko dwayo pjirshko ga nopga to jek löng Pablo, Bernabé tjok ara.

Eni ga Pablo, Bernabé, e tjlÿ ba kong ga «Pjãý mÿr ber löng Sbÿ go, pjãý kjim tara ara kjÿshko» le.

⁴⁴ Öötong woshtozlong dbaryo kjwara obishko ga kjok eshko sopga shrono löng pjir sek, Tjlapga Jesús tjlÿkwo le li kuk. ⁴⁵ Gueniyo ga ÿya judíoga löng lirÿ ga oba shrono ara ga ymorkono lok ara, ga Pablo lãywe lok owa, tjlÿ oba kong ga «Llÿye le shãng li, e eni llÿme» le.

⁴⁶ Gueniyo ga Pablo, Bernabé, llÿye bangkjre lok llÿm, ga tjlÿ ba kong ga «Tjawa iak löng Sbÿ tjlÿkwo ÿre roy lÿ bomi kong bãm go, pjãý judíoga kong. Gueniyo pjãý omkuk woydÿ sira llÿm, pjãý om go li opyÿ ber löng sÿ ÿyado Sbÿ tjok woydÿ llÿm bakoe. Eni kuzong ga tjawa to jongya ba lÿ nopga judío llÿm wleniyo kong shara. ⁴⁷ Tjawa ichara

* **13:41** Habacuc 1.5.

Tjlapgarë ba tjlökwö tak pjang'li go eni. Tjlëno beno eni:

»«Pjäy ioror beno iök shjiy wleni,

nopga judío llëm wleniyo kong.

Nopga dâr sorë 'li tjlökwöyo lëmi ba kong

äär jong kjok kjwang jïkong wlo»† le.

⁴⁸ Kuya nopga judío llëm wleniyo löng lirë ga beno löng wopjlúe. Tjlë lok ga «Sbö tjlökwö ëre, e owa llëme» le. Eni ga ëye kjrara Sbörë ber löng së iyado ba tjok wlo ga tjlökwö 'li kjrara.

⁴⁹ Eni ga Sbö tjlökwö shdöktong kjok eshko kjwang jïkong.

⁵⁰ Gueniyo ga judíoga löng eshko 'li opyono beno löng Pablo, Bernabé, e wloyo, ga lanyotkara lok owa walëga tjwlö ara, judío llëm gueniyo Sbö bangjirë löng enido wleniyo kong, domerga tjwlö ara kjok eshko 'li kong bakoe. E kjïshko ga nopga tjwlö ara 'li iirkono ara, ga Pablo, Bernabé, e kroyowara ara, ichara to kjok eshko dwayo.

⁵¹ Eni ga Pablo, Bernabé, e opshino kjok eshko dwayoshko ga ba dre pjlungyo löna lok beno tjeng eshko, e ba wloyoga ber löng shdungko loklo. E irgo ga to jek öötong löng Iconio kjokyo shara.

⁵² Gueniyo ga Jesús tjlökwö kjrágaga beno löng Antioquía kjokyo 'li, e beno löng wopjlú, go Sbö Sëya jlökoyo bakoe.

14

Sbö tjlökwö lara Pblorë Iconio kjokyo

¹ Iconio kjokyo ga Pablo, Bernabé, e öötong löng judíoga syö uyo jong 'li roshko ga Sbö tjlökwö lara

† 13:47 Isaías 49.6.

lok wolëso nopga löng eshko li kong. E kjïshko ga judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e omtjlokwo kjrono ara. ² Gueniyo ga judíoga kjong kjong omtjlokwo kjrë woydë llëm, ga Pablo, Bernabé, e lanyotkara lok owa nopga judío llëm wleniyo kong. Kuya lok ga iirkono ara. ³ Eni ga Pablo, Bernabé, e beno löng eshko dbar kop ara, ga Tjlapga Jesús tjlokwo roy lara ara. Llëye bangkjrara lok llëm, kjimte Tjlapgarë le kjïshko. Ga kong dbo twara kësbang, llëbo ÿdëba llëm wleniyo shärye wlo. E go ga ikoba wëllë ga domerga li ichaga Tjlapgarë jlökoy. ⁴ Gueniyo kjok eshko sopga ëng shdöno tjeng kjrings pjök, kjrina löng judíoga tjok, kjrina obi löng Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äska tjok. ⁵ Eni ga nopga ara, judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e wotjllino jong kjrinaso ba kägäyoga tjok. Tjlë lok ëng kong ga «Kjwepga kjwe shay, shpoy, löy ak go, zröy wlo» le lok eni. ⁶⁻⁷ Gueniyo ga miydara Pablo, Bernabérë, ga töktong jek öötong löng Licaonia kjokyo. Kjok eshko ga jek löng Sbö tjlokwo roy pjlu le oba kong Listra kjokyo, Derbe kjokyo, kjok shto oblë oblë löng eshko bakoe.

Pablo löriba Listra kjokyo ak go

⁸ Listra kjokyo ga domer sök kjlara jek llëm wleniyo, weno buk eni. ⁹ Ga Pablo tjwe shäng eshkoshko ga llëye le li kuya sök. Ga ÿya Pablörë drëng ga miyde shäng ga domer li mär Jesús go, poptë ga pjlu wlo. ¹⁰ Eni ga tjlä sök li kong dbo go ga «jPja kojös ber shäng bop dre go beke!» le ba kong. Kuya domer lirë ga kojono maling, ga jëktong.

¹¹ ÿya nopga löng eshko lirë ga öö le, ga tjlä lok Licaonia so tjlokwo go ga «Domerga kjwe, e sböpga

kjlopsono beno no töshko so dik, ter beno töshko bi shwoy» le. ¹² Eni ga Bernabé, e kowara lok beno Zeus, ba sbö kësbangyo li e. Ga Pablo tjlëno ba kong ara kjishko ga e kowara lok beno Hermes, e ba sbö Zeus tjlökwo laga kjishko. ¹³ Eshko ga Zeus syö uyo jong kjok eshko li bokshto ga no shäng kjlara syöshtaga Zeus kong. Ga sögla wlänggla söra pjök mya, nana söra ara bakoe. Syöshtaga li, nopga löng kës li, e wotjlino ga öng li zröya, sho suya, pjë dret, Pablo, Bernabé, e poshrëkklo lara.

¹⁴ Miydara Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska lirëshko ga ba shwong dwlëkza lok aas, nopga li slan wlo. Eni ga opzrëno jek zron jong nopga löng kës li tjrëko, ga tjlëno lok dbo go. Tjlë ga ¹⁵ «¿Kjwe llë shäryomirë kjweniro? Tjawa no, so pjäy kjoyo eröe. Tjawa shrono löng Sbö tjlökwo roy pjlú laga bomi kong. Lërwa bomi kong ga bomi sböpga kjwe tjwlö llëme. Wëyë, pjäy kjlopsonos ber Sbö Sök İyado li tjok. E kjopkwo shäryaga, kjok uunkong shäryaga, llëbo tjeng kës li shäryaga bakoe. ¹⁶ Tek dënashko ga oba kjok shto oblë oblë so judío llëm wleniyo, e iara Sbörë beno löng jëk irbo woyde kjone pogo li go. ¹⁷ Gueniyo ga llëbo pjlú shärye jong bomi kong İyado. Shunyo ichaga bomi kong li e. Bomi dwla wen pjlú laga li e. Pjäy dli ara, twe bomi kong kjishko. Pjäy löng wopjlú laga li e bakoe. Shärye jong eni, e Sbö jlökoyo miydëmi wlo» le.

¹⁸ Ga lara eni ëmdë ga nopga löng li, ba öng, e zröya woydë Pablo, Bernabé poshrëkklo jek obi, gueniyo shäryara lok llëme.

¹⁹ Eshko ga judióga Antioquia so, Iconio so, e shrono löng eshko kjlobö ga lano nopga li kong

ara, ga iara beno löng wotjlík oblë. E kjĩshko ga Pablo löra lok ak go, zröya wlo. Wotjlíno ga Pablo wolonoe lara lok, ga dopshira lok jek kjok eshko dwayo, iara lok beno buk kjoko shwo lëkong. ²⁰ Gueniyo ga Jesús tjlökwo kjragaga löng li töno eshko, ga Pablo kopjrina pjribrie. Ga buk li kono, ga opzrëno jek kjok li roshko iröng obi.

*Pablo, Bernabé, e jek löng Jesús tjlökwo kjragaga
ĩk obi*

Wëshko ga opshino kjok eshko dwayo Bernabé tjok, ga to jek Derbe kjokyo. ²¹ Öötong löng eshko ga Sbö tjlökwo roy pjlú lara lok eshko. Ga tjlökwo li kjrara nopga löng eshko lirë ara, beno löng Jesús tjlökwo kjragaga.

E irgo ga Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska li jek sano iröng Listra kjokyo, irgo ga Iconio kjokyo, irgo ga Antioquía kjokyo. ²² Kjok kjringswo mya lishko ga Jesús tjlökwo kjragaga löng li kjim tara lok, dbo iara jek këgong. Tjlë lok ba kong ga «Pjã mär ber löng Sbö go eröe. Shji äär ber löng Sbö sök no pjluyo iyado lishko wlo ga llëbo owa wen ara bi kong, e kuroy däw guing» le. ²³ Ga kjok kjrina kjrina ga nopga kjrara löng kjong kjong, ber Jesús tjlökwo kjragaga löng eshko li kägäyoga wlo. Ga syöshtono, iono llëm Sbö kong pjir ga rokara lok Tjlapga Jesucristo kong, tjlë ga «Nopga ëre mär bop go eröe. Iërwa ber tjeng bop wloshko, dëp wlo» le.

²⁴ E irgo ga jek Pisidia kjokyo go, ga öötong löng Panfilia kjokyo iröng obi. ²⁵ Eshko Perge kjokyo ga Sbö tjlökwo roy lara oba kong pjir ga jer öötong löng Atalía kjokyo. ²⁶ Eshko ga opyono kjong roy to jek Antioquía kjokyo buk Siria kjokyo obi lishko.

Dämär ga epga ichara Jesús tjlökwo kragaga eshko so lirë to parkë Sbö kong kjok shto oblë oblë, ga syöyoshtara lok, tjlëno ga «Sbö, Pablo, Bernabé, e iërwa ber tjeng bop wloshko, dëp wlo» lara lok ga toe. Eni ga ba pak li shäryara pjirshko ga to jek iröng Antioquía kjokyo. ²⁷ Ga öötong löng eshko iröng obishko ga Jesús tjlökwo kragaga löng eshko li tona löng ba tjok. Ga llëye shäryara Sbörë ba tjok li roy lara lok ba kong pjire. Sbö tjlökwo lara nopga judío llëm wleniyo kong, ga kjrara lok sorë li roy lara ba kong pjir bakoe. ²⁸ Eni ga Pablo, Bernabé, e beno löng dbar kop ara eshko Jesús tjlökwo kragaga li tjok.

15

*Jesús tjlökwo kragaga kägäyoga lano ëng tjok
Jerusalén kjokyo*

¹ Eshkoshko ga Jesús tjlökwo kragaga kjong kjong tjwe Judea kjokyo dwayo, öötong löng eshko Antioquía kjokyo ga ba pjeyoga Jesús tjlökwo kragaga li pïya öötong löng, tjlë ba kong ga «Bek wlo ga pjây Jesús tjlökwo kragaga doyo jyâ të pjir, lara Moisésdë tek dënashko sorë li eni. Llëm ga pjây döya Sbörë llëme» le löng eni. ² Kuya Pablo, Bernabéré ga beno owa ba kong, ga ëng dboryono ara kar kar Judea soppa li tjok. E kjïshko ga Pablo, Bernabé, Jesús tjlökwo kragaga kjong kjong, e kjrara Jesús tjlökwo kragaga llamo lirë iche jongya Jerusalén kjokyo, Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska shwoy, tjlapgaga Jesús tjlökwo kragaga kägäyoga löng eshko li shwoy bako, llëbo li llgweya lok wlo.

³ Eni ga ichara Jesús tjlökwo kjragaga löng Antioquía kjokyo lirë to jongya Jerusalén kjokyo. Ga jek löng Fenicia kjokyo go, Samaria kjokyo go bakoe. Eshko ga nopga judío llëm wleniyo öötong beno löng Jesús tjlökwo kjruga li roy lara lok ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjruga eshko so kong, ga beno löng wopjlúe. ⁴ E irgo ga jek öötong löng Jerusalén kjokyo ga wlokjrara Jesús tjlökwo kjragaga eshko so, ba kägäyoga, Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska lirë. Eni ga llëye shäryara Sbörë ba tjok li roy lara lok ba kong lok pjire.

⁵ Gueniyo ga Jesús tjlökwo kjragaga li tjrëko ga fariseoga löng kjlöbö. Epga kjong kjong kojono löng, ga tjlä ga «Bek wlo ga nopga judío llëm wleniyo Jesús tjlökwo kjrë woydëshko ga doyo jyä tÿey dey, ga ichÿey kjok ilgwekklo tara Moisésdë li sök» le.

⁶ Eni ga Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska tönö tjlapgaga Jesús tjlökwo kjruga kägäyoga tjok, llëbo le löng li ilgweya lok wlo. ⁷ Eni ga lano ëng tjok ara kar kar. E irgo ga Pedro kojono shäng, ga tjlä ga «Pjeyoga, miydëmi pjlu ga tja kjrara Sbörë tek dënashko bomi tjrëko, ba tjlökwo roy pjlu le nopga judío llëm wleniyo kong, epga ëmdë ga omkuk ga tjlökwo kjre wlo. ⁸ Ga shji wotjlik bi pjlushko sorë li miyde Sbörë pjire. E kjishko ga nopga judío llëm wleniyo omtjlokwo kjronoshko ga Sbö Sëya twara ba kong, twara bi kong sorë ga eni, miydëy shji judiogarë e go wlo ga shäryaga Sbörë. ⁹ Nopga judío llëm wleniyo wotjlino ga mär Sbö go erö ga owa pjang ba go li löna Sbörë beno dret, shäryara bi kong sorë ga eni. Eni ga epga iara beno tjwlö bishiya dik bakoe. ¹⁰ ¿Eni ga llëye woydëmi

ga shärye Sbörë obi, tjlökwo ëre kjrëmi wloro? Nopga judío llëm wleniyo iëmi kjok llgwekklo tara Moisésdë li sök lëmi woydë, gueniyo shji ëmdë ga omsöno ma, bi tjlapgaga tek dënashko so omsöno ma bakoe. ¿Eni ga epga omsök sorëro? ¹¹ Eni llëme. Miydëy ga shji döya Tjlapga Jesúsde, shji kjimte woydë kjïshko eröe lëy, ga epga eni bakoe» le.

¹² E irgo ga Pablo, Bernabé, e tjlëno nopga löng li kong. Dbo twara Sbörë ba kong llëbo ÿydëba llëm wleniyo shärye lok nopga judío llëm wleniyo kong li roy lara lok ba kong pjire. E wopro ga kuya nopga lirë löng kjing erä.

¹³ Ga tjlëno lok pjirshko ga Santiago tjlë ga «Pjeyoga, tja kuzïa. ¹⁴ Simón* tjlëno bi kong ga nopga judío llëm wleniyo kjimtara Sbörë ara, ga epga tjrëko ga no kjone kjone kjrara beno ba nopga baïya. Shäryara bäm goshko sorë li roy lara Simóndë bi kong pjire. ¹⁵ Dënashko ga Sbö tjlökwo lagaga omlono eni. Tjlëno beno eni:

¹⁶ »«E irgo ga tja tjwe iröng obi,
ga David tjëyo beno löng tjwlö llëm li,
e iër ber löng ba shtoshko iröng obi,
so u toktong beno buk töy

kojöy jem, poshäryëy ber jong pjlu obi wleni.

¹⁷ Eni ga tja wlëya nopga judío llëm wleniyorë.

Nopga kjroror tjeng kjok kjwang jïkong li,

tja wlëya, ga ber löng botoya bakoe.

Tja Tjlapga Sbö. Tja omlë eni.

¹⁸ Loror beno eni tek dënashko.»†

¹⁹ »Eni ga bor kong ga nopga judío llëm wleniyo optwono Sbö kong li barwëy ame. ²⁰ Epga kong

* **15:14** Simón, e kowëba Pedro bakoe. † **15:18** Amós 9.11-12.

kjibokwo tēy kjwara dey. E go ga lēy ba kong ga dli llē twak sbōpga jyāglo kong li uēy ame, öng zrök kjoyto skuya i li sho uēy ame, srēng llē uēy ame, ga shji orkwosmono ē tjok llēm ga shji pē ba tjok ame. ²¹ Tek dēnashko ga kjok llgwekklo tara Moisésdē li, e lēba löng kjok shto oblē oblēshko enido. Ga woshtozlong dbaryo kjwobi go ga lēba löng judioga syō uyo oblē oblē li roy» le.

Kjibokwo ichak nopga judío llēm wleniyo kong

²² Eni ga tōno löng lan li, nopga kjrara do pjök, iche lok jek Antioquia kjokyo Pablo, Bernabé tjok. Kjrara lok li beno Judas, Silas. (Judas, e kowēba Barsabás bakoe.) Domerga do pjök li tjlapgaga Jesús tjlokwo kjruga kägäyo wleniyo. ²³ Ga kjibokwo tara lok kjwara, ga twara ba kong, söya jek ba tjok wlo. Kjibokwo li tjlē eni:

«Miga pjeyoga. Nopga judío llēm wleniyo löng Antioquia kjokyo, Siria kjokyo, Cilicia kjokyo, “¿Pjāy yonde?” lērwa bomi kong. Kjibokwo ēre ichērwa jek bomi kong. Tjawa Sbō tjlokwo roy lagaga Jesús āska, lanma tjlapgaga Jesús tjlokwo kjruga kägäyoga.

²⁴ »Roy kurorwa ga no kjong kjong jūshko so löng borwa tjrēko li öör löng bomi shwoy ga pjāy barwara ara, ba tjlokwo lara li go, ga pjāy beno löng woydē ara. Gueniyo epga ichaga tjawarē llēme. ²⁵⁻²⁶ E kjīshko ga domerga kjrororwa kjlōbö, ga ichororwa jek bomi ik. Bernabé, Pablo, e bi pjeyoga woydērwa ara wleniyo. Epga optwono beno löng parkē Tjlapga Jesucristo kjīshko, ga zrökobare, de zrökoba llēm, e miyde löng llēme. Epga ichororwa jek bomi ik.

27 Ga Judas, Silas, e ichororwa jek ba tjok, llëye takpjang kjibokwo ëre goshko li lanyotke lok om go bomi kong wlo.

28 »Eni ga beno pjlú Sbö Sëya kong, borwa kong ga pjây ichërwa kjok llgwekklo tara Moisésdë li shäryë uunkong llëme. Llëye shäryëmi wlo li ëre döe: 29 Dli llë twak sböpga jyäglo kong li uëy llëm; öng zrök kjoyotso skuya i li sho uëy llëm; srëng llë uëy llëm; shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëm bakoe. Shäryëmi uunkong eni ga pjây jëk löng pjlo beke.

»Ber eni.»

30 Eni ga domerga kjrara li toe. Öötong löng Antioquía kjokyo ga ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjruga li tona lok eshko, ga kjibokwo söra lok jek li twara ba kong. 31 Eshko ga kjibokwo li lara lok ëng kong, ga beno löng wopjlú, ga dbokjrono jek obi e go. 32 Judas, Silas, e Sbö tjlökwo lagaga. Eshko ga tjlëno nopga löng li kong ara, dbo iara lok ara bakoe. 33-34 Ga beno löng dbar kop ara eshko. E irgo ga opshino to jek ba ichagaga shwoy iröng obi. Brikshko ga «Jöïö» lara ba pjeyoga lirë ba kong. «Pjây nom iröng wopjlú» lara lok ba kong bakoe.†

35 Gueniyo ga Pablo, Bernabé, e beno löng eshko Antioquía kjokyo. Tjlapga Jesús tjlökwo le löng oba kong, ga oba pïya löng ara. Jesús tjlökwo kjruga eshko so omshäryono kjlëbö eni bakoe.

Pablo, Bernabé, e opkjono dboy dboy

† 15:33-34 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyã shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «“Pjây nom iröng wopjlú” lara lok ba kong bakoe. Gueniyo ga Silas wotjlik ber sök eshko le, ga benoe.»

³⁶ Öötong dbar kop ara ga Pablo tjlë Bernabé kong ga «Shji to bi pjeyoga löng kjok shto oblë oblë ik iröng obi, shji öör Tjlapga Jesús tjlökwo lë kjone dö ga eshko, löng sorë ÿy wlo» le.

³⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «jölö. Gueniyo Juan söy bi tjok bebi» le. (Juan, e kowëba Marcos bakoe.)

³⁸ Gueniyo ga Pablo kong ga pjlú anmoyö llëme. Epga löng Panfilia kjokyoshko ga rayara Marcosdë beno löng tjoksa, jëktong ba tjok ba pak shäryë ame.

³⁹ Eni ga ëng dboryono lok kar kar, ga beno löng wopjlú ëng tjok ame. E kjishko ga opkiono beno löng dboy dboye. Eshko ga Marcos söra Bernabéré jek ba tjok, jer dlung kjako, opyono kjoyong kësbang roy, ga jongya jong Chipre kjokyo. ⁴⁰ Pablo l'ira, Silas söra jek ba tjok. Brik lokshko ga Jesús tjlökwo kjrägaga löng li syöshtono Sbö kong, tjlë ga «Sbö, Pablo, Silas, e iërwa ber tjeng bop wloshko, dëp wlo» le. E irgo ga opshino toe. ⁴¹ Jek öötong löng kjok shto oblë oblë Siria kjokyo, Cilicia kjokyo. Eshko ga ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjräga löng li dbo iara lok Sbö tjlökwo go arae.

16

Timoteo jek shäng parkë Pablo, Silas tjok

¹ Eshko ga Pablo wlo öötong löng Derbe kjokyo, e irgo ga Listra kjokyo. Eshko ga Jesús tjlökwo kjräga wlëna shäng kjlara ko Timoteo, e mekë judío, Jesús tjlökwo kjräga bako, gueniyo data judío llëm wleniyo, e Grecia so. ² Timoteo, e pjlúe le Jesús tjlökwo kjrägaga löng Listra kjokyo, Iconio kjokyo lirë. ³ Eni ga woyde Pablörë ga Timoteo jek shäng parkë ba tjok. Gueniyo ga miyde judióga eshko so

uunkong lirë ga Timoteo doyo jyã tak llëm, data Grecia so kjïshko. E kjïshko ga barwe judíogarë llëm wlo ga Timoteo doyo jyã tara Pablorë pjire.

⁴E irgo ga jek'löng kjok shto oblë oblëshko ga llëye lara Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska, tjlapgaga Jesús tjlökwo kjruga kägäyoga löng Jerusalén kjokyorë li, e lara lok Jesús tjlökwo kjruga kong pjire. Ga tjlë lok ba kong ga «Tjlökwo lara lok li shäryëyeni» le. ⁵Eni ga Jesús tjlökwo kjruga mär beno löng Sbö go jek këgong, ga dbar kjwobi go ga tön jek këgong këgong.

Pablo domer Macedonia so ñno kjlara, shji yoïno wleni

⁶Eshko ga Pablo wlo wotjlïno lok to Asia kjokyo, Sbö tjlökwo roy lë eshko wlo lara. Gueniyo ichara Sbö Sëyarë jek eshko llëme. E kjïshko ga jek Frigia kjokyo go, Galacia kjokyo go, ⁷öötong löng Misia kjokyo gomyo. Eshko ga wotjlïno lok to Bitinia kjokyo lara, gueniyo ichara Jesús Sëyarë jek eshko llëme. ⁸E kjïshko ga jekdo bek, slano Misia kjokyo llëm, jer öötong löng Troas kjokyo.

⁹E shkëyo ga Pablo domer Macedonia so ñno shäng kjlara, shji yoïno wleni. Ga domer li tjlë ba kong ga «Rokër bop kong sira ga pja tek Macedonia kjokyo, tjawa kjimtëp wlo» le. ¹⁰Ga ñna Pablorë eni irgo ga tjawa* tjlë ëng kong ga «Shji roke Sbörë shäng eshko, ba tjlökwo roy pjlu lëy kjok eshko soppa kong» lërwa. E kjïshko ga tjawa poshäryono löng jek bek Macedonia kjokyo wlo lërwa.

* **16:10** Kjibokwo ëre taga Lucasdë. Eshko jek lëkong ga Lucas jëk to shäng Pablo tjok. «Tjawa» le e kjïshko.

Lidia Jesús tjlōkwo kjrono

¹¹ Eni ga tjawa opyono kjoyong kēsbang roy, ga tjawa opshino Troas kjokyo dwayo, jek bek äär jong dlung tjrēko ko Samotracia. Wēshko ga tjawa jek äär löng Neápolis kjokyo. ¹² E irgo ga tjawa jem Filipos kjokyo, e Macedonia kjokyo obi. Kjoyok eshko li ichaga Roma sopgarē, gueniyo Macedonia soga kong ga kjoyok e tjwlō ara. Ga tjawa beno löng eshko dbar kjwöbösoe.

¹³ Öötong woshtozlong dbaryo ga tjawa opshino jek kjoyok eshko dwayo, tjawa äär löng di kjako, kjoko shwo lēkong. Eshko ga judiōga syōshtozlong shtoyo tjok kjwe lērwa, ga eni jlōe. Tjawa öötong löng eshkoshko ga wlēnorwa ga walēga eng tōno löng kjlōbö eshko. Eni ga tjawa sirkeno lano löng ba tjok. ¹⁴ Eshko ga walē sök kjlara ko Lidia, e Tiatira so, shwong ko dingding shwēshwē tjwlō ara wleniyo soynega. E judiō llēm wleniyo, gueniyo Sbō poshrēya enido. Sök borwa kuk eshkoshko ga pjlu iara Sbörē pjang ba tjlōkwo roy le Pablorē sök li kjre wlo. ¹⁵ E irgo ga wara jer di pjang eshko li roshko, ba pjeyoga löng ba ushko li tjok. E irgo ga tjlē borwa kong ga «Tja ĩmi ga Tjlapga Jesús tjlōkwo kjraga jlōkoyo ga rokēr bomi kong sira ga pjāy jek bor tjok, pjāy ber löng bor ushko wlo» le.

Tjawa rokara jlōkoyo, ga jlō lororwa ba kong, ga tjawa beno löng ba ushko.

Pablo, Silas, e bāngzaraba no shdūzlong uyo

¹⁶ Dbar kjwara ga tjawa jek löng syōshtozlong shtoyo wloshko ga kjoglo weno shäng kjlara, park-aga tjwlēk shäng pjir wleniyo. Kjoyok li goshko Ä

sëya kjlara. Sëya li dbo go ga llëbo wen llono li le oba kong enido, ga potjwlëkoba ba sogoga kong arae. ¹⁷ Kjoglo li jek shäng borwa irgo, ga öö le, tjlä ë pogo kong ga «Domerga kjwe, e Sbö Tjwlö Kësbangyo parkaga. Kjwepga jek löng pjäy döya Sbörë sorë laga» le. ¹⁸ Dbar kop ara ga shärye shäng eni. Eni ga dbar kjwara ga Pablo iirkono ba kong, ga bojono iröng, tjlä sëya pjang ba go li kong ga «Lër bop kong Jesucristo ko goshko ga pja opkjös kjoglo kjwe goshko dwayo» le.

Jekdo eshko ga kjoglo li rayara sëya lirë ga toe.

¹⁹ Gueniyo ga ïya kjoglo sogoga lirë ga beno dbur shak ba kjishko ame ga Pablo, Silas, e shara lok, söra jek dbo go öötong löng llëbo soynezzlong, tjlapgaga kjok llgwega wleniyo li bok-shto. ²⁰ Eshko ga tjlä lok tjlapgaga li kong ga «Domerga ëre judiöga. Kjok ëreshko ga oba shdöya löng ara. ²¹ Shji pïya löng ba sdëkwo baiya go. Shji Roma sopga kong ga tjläkwo le löng bi kong li, e kolako llëm, e shäryako llëm bakoe» le.

²² Eni ga nopga löng eshko ara li jek uunkong ba wloyo, ga tjlapgaga li nopga ichono ba shwong skwë, shpoya lok kjor no shpokklo go. ²³ Eni ga shpora lok irgo ga söra lok, iara beno löng no shdüzzlong uyo roshko. Eshko ga tjlapgaga li tjlä lok no daga shäng li kong ga «Bängzas, ga dos yötsoe» le. ²⁴ Kuya ga Pablo, Silas, e söra jek, zrëra öötong tjeng këgong rong anmoyö kjër äär pjirshko. Eshko ga kjordo zak jek lok këgong këgong ba dre bapkwö, ga ba dre li zrëra ber lok eshko, opshik llëm wlo.

²⁵ E shkëyo ga Pablo, Silas, e löng syöshtë, të Sbö

kong, ga kuya nopga shdung tjeng ba tjok eshko lirë'löng. Öötong kjok rong dik ga ²⁶yo iano kësbang eshko. Eni ga u li sokö iona beno tre tre erä. Jekdo eshko ga u bäng llë döktong, roshwino drete. Ga dröng sho no pjrikklo li döktong pjir bakoe.

²⁷Eshko ga no daga li buk pë, ga wolleno buke. İya ga u li u bäng bäng döktong beno lok ojong ga wotjlino ga nopga bängzak tjeng li töktong pjire lara. E kjışhko ga ba dröng söya pjang ba kwota roy li shira, opzrök wlo lara. ²⁸Gueniyo ga İya Pablorë sök ga öö le ba kong, tjlë ga «İPja opzrök llëme!† İTjawa löng uunkong jüşhko!» le ba kong dbo go.

²⁹Kuya no daga lirë ga tjlë ga «İök shjiy tek sözong» le ba kjimtaga shäng li kong, ga kjrarae. Eshko ga opzreno jek maling zron jong äär jong Pablo, Silas shwoy, ga kjök torgö sök ba dre zlong, der arae. ³⁰E irgo ga kojono, ga Pablo, Silas, e shira tjeng lishko dwayo. Eni ga tjlë ba kong ga «Tjlapgaga, İtja orwë llong? İtja där wlo ga llëye shäryër?»

³¹«Pja mär Tjlapga Jesucristo go ga pja döya Sbörë, bop pjeyoga löng bop ushko uunkong li döya eni bakoe» le ba kong. ³²Eni ga Tjlapga Jesús tjlökwö lara lok ba kong, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong li kong bakoe. ³³Jekdo eshko ga söra no daga lirë jek di bäng buk eshko lishko, ga shpora lok bäng li, e kwoshkwara, kröna ba kong. E irgo ga no daga li wara jer di bäng buk li roshko, ba pjeyoga löng ba ushko li tjok bakoe. ³⁴Eni ga Pablo,

† **16:28** Eshko dbaryo ga nopga löng kjërshko, e töktong ey dwayoshko ga ba dagaga zrökoba. «İPja opzrök llëme!» lara Pablorë ba daga kong e kjışhko.

Silas, e söra jek ba ushko, ga sēnae. Eshko ga no daga li beno sök woowa llēm, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong tjok, beno löng mär Sbö go kjīshko.

³⁵ Wēshko kjok shröng ga t̄lapgaga kjok llgwega wleniyo li no dagaga ichono kjlōbö äär löng no daga sök no shdūzlong uyo li ĩk, Pablo, Silas, e döya wlo.

³⁶ Eni ga no daga li t̄l̄ Pablo kong ga «T̄lapgaga kjok llgwega wleniyo li t̄l̄kwō ichono bor kong, pjāy dör wlo le. Eni ga pjāy to ga bue. Pjāy nom wopjlúe» le.

³⁷ Gueniyo ga Pablo t̄l̄ no dagaga shrono tjeng li kong ga «Tjawa Roma so kjibokwo tjok. Woydara ga tjawa llgwera kjwe kjok llgwekklo Roma so ĩ go. Gueniyo tjawa llgwera lok llēm emdē ga tjawa shpora lok ara nopga uunkong bokshto, ga tjawa bāngzara lok no shdūzlong uyo roshko. ¿Eni ga tjawa shiya woydē lūtshko ega? ¿Eni llēme! Tjawa shiya lok wlo, woyde ga tek shiga epgarē om go dey. Lēmi ba kong eni» le.

³⁸ Eni ga no dagaga li to öötong löng t̄lapgaga li shwoy ga roy lara ba kong pjire. Kuya lok ga beno löng sēya llēm, Pablo, Silas, e kjibokwo tjok kjīshko.

³⁹ Ga t̄lapgaga li jek öötong löng Pablo, Silas shwoy ga t̄l̄ ba kong ga «Tjawa jnemi kēsbange» le. Eni ga dörae. Eshko ga t̄l̄ ba kong obi ga «Rokērwa bomi kong sira ga pjāy opshik borwa kjok ēreshko dwayo» le.

⁴⁰ Eni ga opshino lok no shdūzlong uyo roshko dwayo, ga jek öötong löng Lidia ushko. Eshko ga ba pjeyoga Jesús t̄l̄kwō kjruga li pjlorā uunkong, ga dbo iara bakoe. E irgo ga opshino to ey dwayo.

17

Tesalónica sopga woksera löng ara

¹ Ga Pablo, Silas, e jek äär löng Anfípolis kjokyo, e irgo ga Apolonia kjokyo. E irgo ga öötong löng Tesalónica kjokyo. Eshko ga judíoga syõ uyo jong kjwara. ² Ga Pablo sgara shäng woshtozlong dbaryo kjwobi go ga opzrök jek judíoga syõ uyo roshko. Eni ga öör shäng eshko woshtozlong dbaryo li pjloglo mya, ga lano ara nopga löng li tjok. Sbö tjlökwö tak pjäng li ³ pjllöngweya ba kong. Tjlê ba kong ga «Miydëy Sbö tjlökwö ère go ga no pjluvo iche lara Sbörë li shronoshko ga woyde ga shdungoba, wolon, ga woshre Sbörë iröng obi. Jesús roy'loror bomi kong, ga shäryono ba kong eni. No pjluvo lër shäng li e» le.

⁴ Eni ga judíoga kjong kjong omtjlökwö kjrono. Grecia sopga ara Sbö poshrök löng enido wleniyo, walëga tjwlö ara wleniyo ara, e omshäryono eni bakoe. Ga tjlökwö kjragaga uunkong li beno löng Pablo, Silas tjok.

⁵ Gueniyo ga ãya judíoga omtjlökwö kjrono llëm wleniyo lirë ga ymorkono ara. Eni ga to löng irbo bäng go ga nopga owa oba barwë ä wleniyo, e tona kjlöböso, kjok eshko sopga shdüya wlo, ie ber löng wlöp llëm wlo. Ga wotjlino ga Pablo, Silas, e löng no sök kjlara ko Jasón li ushko lara. E kjishko ga öötong löng ba shwoy ga opzrëno jek dbo go ba u roshko, Pablo, Silas, e shaya, söya, twe nopga löng li kong wlo, shdüya wlo lara, ⁶ miga wlëna llëme. Eni kuzong ga Jasón shara lok shara, ba pjeyoga Jesús tjlökwö kjraga kjlöbö li tjok. Ga söra lok dbo go, dopshiya lok ã, öötong löng tjlapgaga

kjok llgwega wleniyo li shwoy. Eshko ga öö le lok ara, tjlē ga «Domerga to löng kjok shto oblē oblē, nopga shdöya ber löng wlēp llēm wlo li, e shrono löng bi shwoy ère bi barwaga. ⁷ Shronoshko ga wlokjrara Jasón jürē öötong löng ba ushko. Kjok llgwekklo tara p̄jlu kēsbangyo sök Roma kjokyorē li, e bangkjre lok llēm, ie ber tjwlō llēm bakoe. To löng tjlē ga p̄jlu oblē tjok le. E kowe lok Jesús» le.

⁸ Eshko ga llēye lara lok li kjīshko ga tjlapgaga, nopga löng eshko li, e woksera tjē jīkong. ⁹ E kjīshko ga Jasón, ba pjeyoga Jesús tjlōkwo kjraga, e ichara lok oppotjwlēk, e irgo ga rayara toe.

Berea soppa Jesucristo tjlōkwo kjrono ara

¹⁰ E shkēyo ga Pablo, Silas, e ichara Jesús tjlōkwo kjragera eshko so lirē opshik jek Berea kjokyo. Öötong löng eshko ga opzrēno jek judíoga syō uyo jong eshko li roshko. ¹¹ Judíoga löng Berea kjokyo li wotjlik owa judíoga löng Tesalónica kjokyo li i dik llēme. Ga Jesús tjlōkwo lara lok ba kong li kuya ga beno löng wop̄jlú, ga kūywa lok obi. Eni ga dbar kjwobi go ga tjlōkwo kura lok li ina lok Sbō tjlōkwo kjibokwoyo go ara, llēye lara Pablo, Silasdē li, e jlōre iya lok wlo. ¹² Eshko ga judíoga omtjōkwo kjrono ara. Grecia soppa omtjōkwo kjrono kjlaraso llēm bako, walēga tjwlō ara wleniyo, domerga bakoe.

¹³ Gueniyo ga Sbō tjlōkwo roy le Pablörē shäng Berea kjokyo li roy kura judíoga löng Tesalónica kjokyo lirē, ga jek öötong löng eshko ga nopga löng eshko li shdōra lok ara, beno löng wlēp ame. ¹⁴ Jekdo eshko ga Pablo ichara ba pjeyoga Jesús tjlōkwo kjragera lirē opshik maling, jongya dlung sor go, brik to kjok eshko dwayo wlo. Gueniyo Silas,

Timoteo, e beno löng Berea kjokyo obi. ¹⁵ Eshko ga Pablo yorkagaga öör löng ba tjok Atenas kjokyo. Ga Pablo beno sök eshko. Eni ga ba yorkagaga li sano jem iröng Berea kjokyo. Brik lokshko ga Pablo tjlä ba kong ga «Pjây tjlä Silas, Timoteo kong ga woydër ga tek tön bor tjok maling Atenas kjokyo jüshko lëmi ba kong» le.

Pablo Sbö tjlökwö lono shäng Atenas kjokyo, tjlapgaga kësks ko Areópago kong

¹⁶ Ga Pablo beno sök eshko Silas, Timoteo, e koshë. E wopro ga ñya to shäng ga Atenas soppa sböpga jyäglo shäryono träk llëm, ga wokserga shäng erä. ¹⁷ E kjishko ga öötong shäng judíoga syö uyo jong eshko li roshkoshko ga tjlökwö kjlopswë ara nopga löng eshko li tjok, judíoga, nopga judío llëm wleniyo, gueniyo Sbö poshrék löng enido wleniyo tjok. Ga dbar kjwobi go ga öötong shäng llëbo soynezlöng shtoyo ga tjlökwö kjlopswë ëbo tjwe ba shwoy li tjok. ¹⁸ Eshko ga nopga tjeng kjring pjök ko epicúreo, estoico. Epga tjlökwö kjlopswë kar kar ëng tjok ara, ba wotjlik om go li go. Ga Pablo tjlä li kuyashko ga tjlä lok kar kar ba tjok. Ga kjong kjong tjlä ëng kong ga «¿Domer tjlägwang kjok miydë llëm kjwe llë layde shäng?» le.

Eshko ga Pablo shäng Jesús roy pjúlú lë ba kong, Jesús, e wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi le. E kjishko ga kjong kjong tjlä ga «Domer kjwe ñn ga to shäng sböpga shto oblë so roy shdök» le lok eni.

¹⁹ Eni ga söra lok öötong shäng tjlapgaga kësks ko Areópago li shwoy. Eshko ga tjlä lok ba kong ga «Tjläkwö lëp shäng borwa kong tjaglën li, e pïs yötso borwa kong sira, miydërwa wlo. ²⁰ Kurwa ga tjawa

kong tjlōkwo lēp llēbo oblē dō, ga llē loklo miydērwa woydē» le.

²¹ Eshko ga Atenas sopga, nopga shto oblē so lōng eshko li, e sgara lōng llēye lēba tjwe tjanglën li kuya wlo, lanyotke wlo eröe. Llēye oblē shärye lok llēme.

²² Eni ga Pablo kojono shäng eshko ba boksho, ga tjlē ba kong ga «Tjlapgaga Atenas so, ñn jlōkoyo ga bomi sböpga, e bangkjrëmi äe. ²³ Tja jëktong bomi kjok jūshko ga bomi sböpga poshrëzlōng shtoyo lok li ñnor pjire. Kjrina jūni ga sbō poshrëkklo jong kjwara eshko, tak pjang ba poglo go tjlē ga “Sbō miydëy llēm obi li, e poshrëkklo.” Eni ga Sbō miydëmi lōng llēm li, e poshrëmi lōng tjän, e ë miydëmi lōng llēm gueniyo. E kjishko ga tja shrono shäng ba roy laga bomi kong. ²⁴ E kjok ëre uunkong shäryaga, llēbo tjeng kës li shäryaga bakoe. E kjok dogo so, kjok ëre so, e Tjlapga. E sök u shäryak norë li roshko llēme. ²⁵ Shji lōng sē laga erë, shji tjwlō shrë laga erë, shji llēbo tjok kës li twaga erë bakoe. Eni ga e opkjimtoklo woydë llēme.

²⁶ »Dämärshko ga domer shäryara kjlaraso döe. Gueniyo ba tjëyo tek ber ba irgo li wena träk llēm, shdōktong to kjok shto oblē oblē uunkong kjok kjwang jikong. Tek dënashko ga tjëyoga oblē oblē ber lōng dbar kjwobi, ber tjeng kjone, e lara pjir tjän. ²⁷ Shäryara eni, ber lōng ba wlëk wlo. To jëk lōng kuya ñ wleni ga wlëya kjwe, shäng bi soshko ëmdë. ²⁸ Ga shji mär lōng ba go, shji jëk laga erë bakoe. Ga pjäy tjrëko tjlōkwo wolëso tagaga tjeng kjlōbö. Epga omfono eni bakoe. Tjlëno ga “Shji uunkong Sbō wappa” lara lok eni.

²⁹ »Shji Sbö wapga kuzong ga Sbö, e so sböpga jyãglo shäryak dbur sho shöylör go, dbur sho pjlublún go, llëm ga ak sho go kjoyo, e lëy eni llëme. E so llëbo shäryak norë ba wotjlik li go kjoyo llëm bakoe.

³⁰⁻³¹ »Dënashko ga nopga llëbo shäryono bëy llëmshko ga shdũya Sbörë llëm, llëye miyde lok llëm kjishko. Gueniyo dbar iara Sbörë beno kjwara, ber nopga löng kjok ëre kjing go kës li llgwezlong dbaryo wlo. Ga domer kjrara beno shäng kjlara, nopga llgweya bek wlo. E ë miydëy wlo ga e wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi. E kjishko ga eerishko ga nopga löng kjone pogo, e woyde ga llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe le, ga raye» le.

³² Ga domer wolono kjlara ga woshrano iröng obi le eni li kuya lok ga kjong kjong Pablo läywë owa, joywe jong erä. Gueniyo kjong kjong tjlä ba kong ga «Pja woydërwa ga llëye lëp shäng li dbar oblëshko ga lëp borwa kong jek pjlara obi» le.

³³ Eni ga Pablo opshino eshko dwayo. ³⁴ Eshko ga kjong kjong jek Pablo tjok, ga beno löng Jesús tjlokwo kjrägaga. Kjlara jüni ko Dionisio. Domer, e tjlapgaga kës kës ko Areópago li kjlarayo. Jesús tjlokwo kjraga kjlara obi, e walë shäng kjlara ko Dámaris.

18

Pablo Sbö tjlokwo lono shäng Corinto kjokyo

¹ E irgo ga Pablo opshino to Atenas kjokyo dwayo, jek öötong shäng Corinto kjokyo.

² Eshko ga judío wlëna shäng kjlara ko Aquila, e Ponto so. Dënashko ga öötong sök Roma kjokyo, e Italia kjokyo obi. Eshko dbaryo ga pjlü kësbangyo

ko Claudio li tjlökwo ichono, tjlë ga «Judíoga löng jũshko Roma kjokyo kjlobi li opshik drete» le. E kjĩshko ga eeri ga öötong dbar kjwöbö ga Aquila opshino jek Roma kjokyo dwayo, öötong sök Corinto kjokyo ba boy Priscila tjok. ³ Ba pak baĩya lok, e u shäryaga öng kwota go, Pablo ĩ dik. E kjĩshko ga miydara Pablorë ga jek öötong shäng ba shwoy ga beno shäng ba ushko, ga parkë ba tjok bakoe. ⁴ Eni ga äär woshtozlong dbaryo kjwobi go ga Pablo opzrëk jek judíoga syö uyo jong eshko li roshko. Ga lan judíoga löng li tjok, nopga judío llëm wleniyo löng li tjok bako, tjlökwo le shäng li, e jlöe le lok wlo.

⁵ Ga Silas, Timoteo, e tjwe Macedonia kjokyo dwayo öötong löng ba shwoy. Eshko jek lëkong ga Pablo opyono Jesús tjlökwo roy lë dbar kjwobi go, opyono shäng e shäryë wlo eröe. Tjlë judíoga kong ga «Bi pjluyo iche le Sbörë li, e Jesús» le ba kong iyado. ⁶ Kuya judíogarë ga opyono beno löng ba wloyo, ga läywe lok owa arae. E kjĩshko ga Pablo ba shwong pjloyono, pjloyo lon ber tjeng eshko wlo, e ba wloyoga ber löng shdungko wlo loklo. Ga tjlë ba kong ga «Pjäy shdüya Sbörë laga ber pjäydë om go. Miydaga ber tjarë ame. Tja Sbö tjlökwo roy lë pjäy judíoga kong ame. Tjlökwo li lër nopga judío llëm wleniyo kong shara» le.

⁷ Eni ga Pablo opshino judíoga syö uyo li roshko dwayo. Eshko ga domer sök kjlara ko Ticio Justo, e judío llëm wleniyo, gueniyo Sbö poshrëya enido. Ba u jong judíoga syö uyo li zlong bäng. Eni ga Pablo beno sök ba tjok eshko. ⁸ Kjok eshko ga domer sök kjlara obi ko Crispo. Domer, e judíoga syö uyo jong eshko li kägäyo. Ga Tjlapga Jesús

tjlōkwo kjrara, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong li tjok. Corinto sopga omtjlōkwo kjrono ara bako, ga waraba jer di roshko uunkong.

⁹⁻¹⁰ Shkër kjwara ga Tjlapga Jesús tjlēno Pablo kong shji yoīno wleni, tjlē ga «Llēye bangkjrēp llēme. Tja shäng bop tjok İyado. E kjīshko ga bor tjlōkwo roy lēp İyado, pja kjinkē llēme. Ga nopga kjok ēreshko botoya ara. E kjīshko ga pja barwaga ērē llēm, pja kong llēbo owa shārye ērē llēm bakoe» le.

¹¹ Eni ga Pablo beno shäng Corinto kjokyo Sbō tjlōkwo lē nopga li kong lu pjlara kjingsho bēy.

¹² Corinto kjokyo, e Acaya kjokyo obi. Dbar eshko ga Galión, e parkē sök Acaya so ichaga. Eshkoshko ga öötong shäng Corinto kjokyoshko ga judíoga ěng tōno, ga Pablo shara lok, söra jek öötong löng no llgwezlong uyo. ¹³ Eshko ga tjlē lok tjlapga li kong ga «Domer ēre to shäng nopga iē Sbō poshräk, ba wotjlik baİya li go. Gueniyo kuy ga le shäng li, e kjok llgwekklo tara Moisésdē li wloyo» le.

¹⁴ Eni ga dborye Pablörēlara, gueniyo Galión tjlē judíoga li kong ga «Judíoga, tja barwēmi llēme. Ęye rotoromi llēye shāryara owa anmoyō kjīshko kjwe ga llgwer bomi kong kjluwe. ¹⁵ Gueniyo sömi tjwe shäng li tjlōkwo le shäng li kjīshko. Pjāy lan tjlōkwo llē kjīshko, ko llē kjīshko, bomi kjok llgwekklo li kjīshko bakoe. Eni kuzong ga llgwezī pjāydē om go. Tja opyē woydē ber llēbo e llgwegaga bomi kong llēme» le. ¹⁶ E irgo ga ichara ba llgwezlong uyo roshko dwayo. ¹⁷ Eshko ga judíoga syō uyo jong li kägāyo shäng kjlara ko Sóstenes. E shara nopga judío llēm wleniyo löng lirē, ga shpora lok ara

Galión boksho. Ga ñya sök wlëp erä, e ba kong ga llëye llëme le.

Pablo jëk shäng kjok shto oblë oblë

¹⁸ Eshko ga Pablo beno sök Corinto kjokyo dbar kop ara obi. E irgo ga «Tja toe» lara Jesús tjlökwo kfragaga löng eshko li kong, ga jer öötong shäng Cencrea kjokyo, Priscila, Aquila tjok. Eshko ga Pablo kä shtono beno pjret. Dämär ga käkzong shtë llëm dbar kjwöbö lara Sbö kong tjän, ga dbaryo li pjitonge. E irgo ga opyono lok kjoyong kësband roy, jongya Siria kjokyo wlo le. ¹⁹ Ga öötong löng Éfeso kjokyoeshko ga Priscila, Aquila, e rayara Pablörë beno eshko, ga toe. E irgo ga jek öötong shäng judíoga syö uyo roshko ga lano judíoga löng eshko li tjok. ²⁰ Eni ga tjlë lok ba kong ga «Woydërwa ga pja ber sök borwa tjok dbar kjwöböso guing» le, gueniyo woydara llëme.

²¹ Ga «Tja toe.* Gueniyo ga woyde Sbörë ga tja tjwe iröng bomi ñk obi» le. E irgo ga opyono sök kjoyong kësband roy, ga toe.

²² Jek öötong shäng Cesarea kjokyo ga jem Jerusalén kjokyo, Jesús tjlökwo kfragaga löng eshko li pjlok. E irgo ga opshino jer öötong shäng Antioquia kjokyo buk Siria kjokyo obi lishko ga ²³ beno sök eshko dbar kjwöböso. E irgo ga opshino jek obi, ga to shäng kjok kjrinishko kjrinishko Galacia kjokyo, Frigia kjokyo bakoe. Jesús tjlökwo kfragaga kjimtara mär Sbö go jek këgong eni.

* **18:21** Tek dënashko ga kjibokwo ère jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Tja toe. Woyde ga tja jek äär Jerusalén kjokyo dbar shrëkklo dbaryo tjwe lishko.»

Apolos Sbö tjlökwo lono Éfeso kjokyo

²⁴ Eshkoshko ga domer öötong shäng kjlara Éfeso kjokyo ko Apolos. E judío, Alejandría so. Sbö tjlökwo tak pjang li miyde shäng arae. Ga domer li tjlë ga kuywoye. ²⁵ Ga oppino ara tjän, Tjlapga Jesús irbo li kjishko, ga tjlë shäng ga laywae. Oba pīya shängshko ga Jesús roy le ba kong yötsoe. Gueniyo miyde wlo li obie. Juan no wono di go sorë miydayde döe.

²⁶ Eni ga opzrëno jek judióga syö uyo jong eshko li roshko, ga tjlëno oba kong, llëye bangkjrara llëme. Gueniyo kura Priscila, Aquilarë, ga mana lok ba ushko, lan ba tjok wlo, Sbö irbo li miyde pjlu anmoyö wlo.

²⁷⁻²⁸ E irgo ga Apolos to jek shäng Acaya kjokyo le, ga kura ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjraga löng lirë. Eni ga kong kjibokwo tara lok kjarara, söya twe Jesús tjlökwo kjrägaga löng Acaya kjokyo li kong wlo, äär eshko ga wlokjre lok pjlu wlo le.

Jek öötong Acaya kjokyo ga tjlëno judióga löng eshko Tjlapga Jesús tjlökwo woydë llëm wleniyo kong jlökoyo. Sbö tjlökwo tak pjang li go ga pina ba kong ga no pjluwo iche lara Sbörë li, e Jesús. Ga tjlökwo kjlopswë lok kar kar ëng tjokshko ga judióga li zāya enidoe. Ga Sbö wopjlu li kjishko ga ba tjlökwo kjrägaga löng eshko li, e kjimtara tek dämär ba tjlökwo kjrë. Eshko ga epga kjimtara Apolosdë ara bakoe.

19

Pablo tjlökwo lono Éfeso kjokyo

¹ Apolos sök Corinto kjokyo wopro ga Pablo jek shäng Galacia kjokyo, Frigia kjokyo bakoe. Eni ga öötong shäng Éfeso kjokyo. Eshko ga Jesús tjlökwo kragaga wlëna tjeng kjlöbö, ² ga tjlä ba kong ga «¿Sbö tjlökwo kjroromishko ga pjäy go Sbö Sëya, e shronore?»

«Llëme. Sbö Sëya, e ë laydëba borwa kong llëm obi» le lok ba kong.

³ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Eni ga pjäy warabashko ga e llë loklo?»

«E Juan tjlökwo kjrororwa li loklo» le lok ba kong.

⁴ Kuya ga tjlä ba kong ga «Juan no wono jlöe. Eye, llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe lara, ga rayara ga wara jer di roshko. Gueniyo ga no tjwe ba irgo li lanyotkara Juandë oba kong, ga woyde ga shji mär ba go dey. Tjlëno shäng li, e Jesús layde» le.

⁵ Kuya lok ga epga wara jer di roshko Tjlapga Jesús ko go. ⁶⁻⁷ Domerga wara li doglo sak kjwara kjingsho pjök (12). E irgo ga orkwo iono ba dlu kjing go, ga epga go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok. Eni ga beno löng tjlä kjok shto oblë oblë so tjlökwo, ga Sbö tjlökwo roy lara lok oba kong.

⁸ Ga moglo mya ga Pablo jek iyado judíoga syö uyo jong eshko li roshko. Eshko ga Sbö ber no pjluyo sorë li roy le shäng ara, tjlökwo le shäng li, e jlöe lëba wlo. Tjlëshko ga llëye bangkjre llëme.

⁹ Gueniyo ga kjong kjong omtjlökwo kjrono llëm, llëye kuya lok woydë llëm kjishko. Ga Irbo Tjaglën li läywe lok owa oba boksho. Eni ga Pablo opkjono jek ey dwayo, ga Jesús tjlökwo kragaga li söra jek oppizlong uyo jong kjwara roshko, u li sogo ko Tirano. Eshko dbar kjwobi go ga Sbö tjlökwo

lanyotkara ba tjok ara. ¹⁰ Ga shäryara eni öötong'lu pjloglo pjök. Eni ga Tjlapga Jesús tjlökwö shdöktong nopga löng Asia kjokyo uunkong kong, judíoga kong, nopga judío llëm wleniyo kong bakoe.

¹¹ Eshkoshko ga Pablo kong dbo twara Sbörë kësbang, llëbo ÿydëba llëm wleniyo shärye kësbang wlo. ¹² Eni ga jangsher, shwong llë, e pjono ba go dö ëmdë ga sökoba, twëba swlopga kong ga poptë, twëba nopga goshko Ä sëyaga li kong ga sëya li to ba go dwayo bakoe.

¹³ Judíoga kjong kjong to löng kjok kjrínashko kjrínashko Ä sëyaga tjeng oba goshko li ichë ä wleniyo. Eshko ga Tjlapga Jesús koiarga lok pjang sëya li iche wlo bakoe lara. Ga tjlä ga «Pablo to shäng Jesús roy'lä, ga lër bop kong Jesús ko goshko ga Ä sëya, pja opkjös no kjwe goshko dwayo» le jong eni.

¹⁴ Eshko ga domerga löng doglo kjäk (7), Esceva wapga. Esceva, e judío, syöshtaga kägäyo bakoe. Ba wapga doglo kjäk (7) li to löng Ä sëyaga ichë Jesús ko goshko bakoe. ¹⁵ Pjlara ga shäryara lok enishko ga Ä sëya li tjlä ba kong lok ga «Tja Jesús miydë, Pablo miydër bakoe. ¿Gueniyo ga pjäy ëro?» le. ¹⁶ Jekdo eshko ga domer goshko Ä sëya pjang li jek zrow pjä ba goshko lok erä. Ba dbo ara go ga tjeng doglo kjäk (7) li shpora ara, shwong llë dwlëra dret, sho llë dwlëra srëng ara, ga zana tjë jïkong. Eni ga to töktong lok u li roshko dwayo, kjlop dret, ba llëmdoe.

¹⁷ Kuya Éfeso sopga uunkong, judíoga, nopga judío llëm wleniyo lirë ga beno löng sëya llëm,

bangkjre arae. Eni ga Tjlapga Jesús ko li iara lok tjwlō ara.

¹⁸ Eshko ga Jesús tjlōkwo kjragaga ara tjwe löng llēbo owa shāryara lok tek dēnashko li lē oba uunkong bokshto. ¹⁹ Ga epga ara parkono löng ybipga wleniyo li, ba oppingglo kjibokwo shoyo söya tjwe löng, ga sura iōkshko dret oba bokshto. Ga ba kjibokwo sura lok kēs li tjwlō iak dbur sho pjublún kjwo sak dbāw dbāw pjloglo sak shkēng (50,000). ²⁰ Eni ga Tjlapga Jesús tjlōkwo shdōktong llaw pogo, ga tjlōkwo kjrēba jek kēgong kēgong.

²¹ E irgo ga llēbo shāryono kēs li irgo ga Pablo wotjlík jek Macedonia kjokyo, Acaya kjokyo go jongya Jerusalén kjokyo wlo le. Ga wotjlík kjrina obi ga «Löng Jerusalén kjokyo li pjloror pjir ga tja jongya Roma kjokyo bakoe» le. ²² Eni ga ba kjimtagaga ichara do pjök jongya Macedonia kjokyo ba bām go, epga Timoteo, Erasto. E wopro ga e beno sök eshko Asia kjokyo dbar kjwöböso obi.

Éfeso soga woksera löng ara

²³⁻²⁹ Éfeso so sböpga kjlara ko Artemisa, ba syō uyo jong eshko. Eshko ga domer sök kjlara ko Demetrio, ba pak baīya, e llēbo jyāglo shāryaga dbur sho pjublún go. Domer, e Artemisa syō uyo li jyāglo shāryaga. E go ga dbur shak ara, ba parkagaga parkē löng ba tjok li tjok. Eshko dbaryo ga llēbo jyāglo shāryagaga uunkong li tōna, ga tjlē ba kong ga «Pjeyoga, miydēmi pjlu ga shji mär bi pak ère go. Eerishko ga Asia kjokyo kjok kjwang jikong ga bi sbö kēsbang Artemisa li poshrēy löng iyado. Gueniyo ĩmi löng, kumi löng ga Pablo to

shäng tjlë oba kong ga sböpga jyāglō shāryaga norë li, e llëno llëme le. Eni ga nopga kjlopswë ara ba shwo lëkong, ga shārye eni li jūshko dö llëm, Asia kjokyo uunkong seke. Llëbo ëre owa bi kong, bi pak ëre iëba ber tjwlō llëm ga jer bi shjiryo. Erö llëme. Eshko ga Artemisa syō uyo jong jūshko li, e ber tjwlō llëm bakoe. Eni ga bi sbö om go li woydëba ame, ba tjwlō kësbang li iëba ber llëno ame» le.

Kuya lok ga iirkono ara, öö le lok arae. Tjlë lok dbo go ga «¡Éfeso so sbö Artemisa li, e tjwlō kësbangel!» le. Eni ga Éfeso sopga woksera löng tjë jïkong. Eshko ga Pablo yorkagaga wlëna löng do pjök ko Gayo, Aristarco, epga Macedonia so. Ga shara lok, dopshira, söra öötong löng no tönzlong uyo jong eshko lishko.

³⁰ Eni ga roy kuya Pablorë ga jek opzrëk woydë eshko, lan nopga löng li tjok wlo lara, gueniyo ichara Jesús tjlökwo kfragagarë llëme. ³¹ Eshko ga tjlapgaga tjwlō kësks Asia sopga kong wleniyo löng eshko kjlöbö, epga Pablo pjeyoga wleni, ga tjlökwö ichara ba kong, to jek opzrëk eshko llëm wlo.

³² E wopro ga nopga öötong löng no tönzlong uyo li, e woksera löng träk llëme. Löng eshko ara tönö löng llë kjïy miyde löng llëme. Ga öö le lok ara, kjlara tjlë oblë, kjlara tjlë oblë bakoe.

³³ Ga judío shäng kjlara eshko ko Alejandro. Domer, e ichara judíoga löng lirë nopga löng kës li bokshto, ga llëye le wlo li lara lok ba kong. Eni ga Alejandro orkwö poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni. ³⁴ Gueniyo ga miydara lok ga e judío ga

kuya woydë llëme. Ga öö le lok tjë jïkong, tjlë ga «¡Éfeso so sbö Artemisa li, e tjwlö kësbangel!» le jong eni wop ara, ga Alejandro to tjlëno nopga li kong llëme.

³⁵ E irgo ga nopga löng kës li kjinkara no shäng kjlara tjlapgaga kës kës dboryaga wleniyorë, ga tjlë ba kong ga «Pjeyoga Éfeso so. Shji iak beno löng bi sbö kësbang Artemisa li syö uyo daga, shji beno löng ba jyäglo ter lono kjok dogo dwayo li daga bakoe. Nopga kjok kjwang jïkong so ommydë pjlu ga eni. ³⁶ E jyö laga ërë llëme. Eni ga pjäy löng tjëkso guing. Llëbo shäryëmi ga woyotjli mi llëm guing llëme. ³⁷ Ga domerga söromi kjwe llëye owa shäryara syö uyo kjy llëm, llëye lara bi sbö kjishko llëm bakoe. ¿Eni ga tek söromi jushko ega?

³⁸ »Eni ga Demetrio, ba parkagaga, ëye rote woydë wleni ga tjlapgaga no llgwegaga löng kjweshko, ïza. Woyde ga ba llgwezlong dbaryo ga koshe löng llgweya wlo. Eshko ga shji ëng rotë ga pjluë. ³⁹ Ga pjäy llëbo rokë woydë obi ga lëmi shji tönö löng uunkong dbaryo bek lishko ga llgwey bomi kong eshko jã. ⁴⁰ Llëbo shäryono jushko li, e tjwe bi kong owa kjwe. Shji oba iono ëngkjwë ara le bi ichagagarë kjwe. ¿“¿Oba shdöktong löng kjweni ega?” lara lok bi kong ga llë loydë ba kong eshko?» le.

⁴¹ Lara eni pjir ga nopga li ichara to pjire.

20

Pablo to shäng Macedonia kjokyo, Grecia kjokyo

¹ Nopga shdöktong kës li slano pjir ga Jesús tjlokwo kragaga rokara Pblorë, poshdüya wlo.

Poshduna pjiir ga «Tja toe» le, ga to jek Macedonia kjokyo. ² Öötong shäng eshko ga jek shäng Jesús tjlökwo kfragaga löng li dbo ië kjok kjrinishko kjrinishko. E irgo ga to jek öötong shäng Grecia kjokyo, ³ ga beno sök eshko moglo mya.

E irgo ga opshik to jongya Siria kjokyo le. Brikdo, opyë kyyong kësbang roy larashko ga roy kuya ga judíoga wotjlik ba zrök le lëba. E kjishko ga wotjlik to iröng pjö lëkong Macedonia kjokyo go shara le. ⁴ Ba yorkagaga jek löng ba tjok li ëre: Sópater, e Pirro wa, Pirro, e Berea so; Aristarco, Segundo, epga Tesalónica so; Gayo, e Derbe so; Tíquico, Trófimo, epga Asia so; Timoteo bakoe. ⁵ Epga uunkong jek löng borwa bäm go, ga tjawa koshe öötong löng Troas kjokyo. Gueniyo tjawa beno löng Pablo tjok. ⁶ Tjawa beno löng Filipos kjokyo äär jong pjlung shosho suk pjiir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryo li pjitong guing. E irgo ga tjawa opshino jek Filipos kjokyo dwayo äär jong dlung kjako, ga tjawa opyono kyyong kësbang roy, ga tjawa jeke. Öötong dbargwo shkëng (5) ga epga dosharorwa öötong löng Troas kjokyo. Ga tjawa beno löng eshko dbargwo kjäk (7).

Dwlas wolono kjlara, ga woshrra Pablorë iröng obi

⁷ Öötong dbar sondëshko ga tjawa töno Jesús tjlökwo kfragaga tjok, ië wlo. Ga Pablo tjlëno nopga löng li kong. Ga opshik eshko dwayo wëshko le kjishko ga beno shäng tjlë wop ara äär jong kjok ronge. ⁸⁻⁹ Ga tjawa töno löng lishko ga yongyo shäryak jem jong ëng kopshko llögong llögong äär jong kjringswo myashko, tjawa löng li ey. Eshko

ga iök borkek lok shjiy arae. Ga dwlas shäng kjlara eshko ko Eutico, ga sirkeno sök u bäng bäng go. Eshko ga Pablo tjlä shäng kjër wopro ga Eutico sök ga poywō ara. Wop ara ga pono, ga lono jer jong kjokshko dwayo äär jong töshko, ga wolonoe. ¹⁰Eni ga Pablo oplono jer ba ĩk, ga opburgö dwlas li kjing go, ga popjlura. Eshko ga tjlä nopga löng li kong ga «Pjây woydë llëme. ;Buk sël!» le.

¹¹E irgo ga Pablo jem kjomo iröng obi, ga pjlung shosho suk pjir shdöra, ga uara tjlökwö kjrägaga löng li tjok, ga beno shäng tjlökwö lë ba kong obi äär jong kjok shränto. E irgo ga toe. ¹²E irgo ga dwlas lira söra lok jek ba ushko së. E kjïshko ga ba pjeyoga beno löng wopjlú anmoyō.

Pablo tjlökwö lono tjlapgaga Jesús tjlökwö kjräga kägäyo löng Éfeso kjokyo li kong

¹³E irgo ga Pablo beno shäng Troas kjokyo obi, ga tjawara opshino jek ba bäm go, tjwe jong Asón kjokyo kjong kësbang go. Woyde Pablörë ga jek pjö lëkong, ga koshërwa löng eshko. ¹⁴Eni ga Pablo tjwe shäng eshko, ga töno borwa tjok, ga opyono jek shäng kjong kësbang roy borwa tjok. Eni ga tjawa jek äär löng Mitilene kjokyo. ¹⁵⁻¹⁶Wëshko ga tjawa opshino eshko dwayo, ga tjawa jek löng Quío kjokyo, e bokshto. Wëshko ga tjawa jek äär löng Samos kjokyo. Woyde Pablörë ga tjawa slan ber löng Éfeso kjokyo llëme le, äär Jerusalén kjokyo judío dbar shrëzlong dbaryo kowe lok Pentecostés li bäm go wlo. E kjïshko ga wëshko ga tjawa öötong löng Mileto kjokyo.

17 Eshko ga no ichara Pablorë tɿlapgaga Jesús tɿlõkwo kjruga kägäyo lõng Éfeso kjokyo li rokë. 18 Eni ga öötong lõngshko ga Pablo tɿlë ba kong ga «Dënashko ga tja tek shrono shäng Asia kjokyo ëreshko ga tja beno shäng bomi tjok dbar kop ara. Llëye shäryoror eshko li miydëmi pjir tjan. 19 Eshkoshko ga judíoga kjong kjong opyono beno lõng bor wloyo. E kjĩshko ga llëbo weno bor kong owa ara, ga tja beno shäng woydë ara bakoe. Gueniyo tja beno shäng parkë Tɿlapga Jesús kong wotöy İyadoe. 20 Tja Sbõ tɿlõkwo lono oba uunkong boksho, ga pjäy pinor öör bomi ushko bakoe. Eshko ga tɿlõkwo llë ber pɿlú bomi kong wlo li, e loror bomi kong pjir, llëye bangkjrër llëm wleni. 21 Eshko ga tja tɿlëno shäng tɿlõkwo kjwaraso judíoga kong, nopga judío llëm wleniyo kong bakoe. Tja tɿlë ga “Llëbo owa shäryëmi lõng li, e owa jlõe lozĩ, ga rayozĩ, ga pjäy optwos Sbõ kong dey, ga pjäy mär ber lõng bi Tɿlapga Jesús go” lër shäng eni İyado.

22 »Ga eerishko ga tja jongya Jerusalén kjokyo, tja iche Sbõ Sëyarë jek eshko kjĩshko. Gueniyo llëye wen bor kong eshko li miydër shäng llëme. 23 Miydër shäng li, e kjrinaso. Tja to shäng kjok sho oblë oblë lishko ga Sbõ Sëya tɿlë bor kong ga “Llono ga pja iëba ber shäng no shdũzlong uyo roshko, ga llëbo wen oblë oblë bop kong bakoe” le bor kong eni. 24 Gueniyo bor kong ga tja wolonde, de llëm, e llëye llëme. Woydër li, e kjrinaso. Pak twara Tɿlapga Jesúsde bor kong shäryër wlo le li, tja wolonoshko ga e shäryoror pjire. Ga pak li, e shji kjimte woydë Sbörë sorë li roy pɿlú shdör oba

kong.

²⁵ »Ga pjây kong Sbö ber no pjluyo sorë li roy loror bomi kong ara. Gueniyo lër bomi kong ga tja ïmi ame. ²⁶⁻²⁷ Llëye woyde Sbörë li, e loror bomi kong dret, llëye bangkjrër llëm wleni. E kjïshko ga lër bomi kong ga pjây miydaga ber tjarë ame. ²⁸ Sbö tjlökwo kragaga tjwlëna ba Wa srëng li go pjir, ga pjây iara ba Sëyarë beno löng ba dë. E kjïshko ga pjây wlëp llëme. Pjây opdos yõtso. Jesús tjlökwo kragaga dëmi, öng wlëp ushko so de ba dagarë wleni.

²⁹ »Miydër pjlú ga tja opshino kjok jÿshko dwayoshko ga domerga owa tjwe opzrëk bomi tjrëko ara, ga Jesús tjlökwo kragaga löng li barwe ara, shjiti kjloy so iir ä wleniyo tjwe öng llë uë wleni. ³⁰ Ga kjone kjone löng bomi tjrëko ëmdë ga opyë löng jyörkë, ga Sbö tjlökwo le lok bomi kong bëy llëm, Jesús tjlökwo kragaga jyãpgwe jek ba shwo lëkong wlo le. ³¹ E kjïshko ga pjây sjëke. Woyoshrozï ga lu pjloglo mya ga pjây poshdunor boryo go shkë dba, pjây kjlarashko kjlarashko.

³² »Era eni, pjeyoga, eerishko ga pjây iër ber tjeng Sbö wloshko, pjây de wlo, ga shji kjimte Sbörë sorë tjlökwoyo li, e ber pjang bomi daga bakoe. Pjây jëk tjlökwo li go ga pjây opping ba miydë pjlú jek këgong këgong. Eni ga llëbo pjlú twe ba nopga baïya kong wlo li, e twe bomi kong bakoe.

³³ »Ga llëye oma ï, e koïnor llëm, dbur llëm, shwong llëm bakoe. ³⁴ Eni llëme. Miydëmi pjlú ga tja parkono bor orkwo om go goshko, llëbo woydër bor kong, bor yorkagaga kong li tjwlën wlo. ³⁵ Ga pjây pinor eni, woyde ga shji parkë eni, oblë löng

llëbo woydë li kjimtëy ga pjlu wlo. Tjlkwo lara Tjlapga Jesúsdë li, e woyoshrozã. Tjlëno ga “Llëbo kjroroy ga shji wopjlúe. Gueniyo ga llëbo tworoy oblë kong ga shji wopjlú e kjinmo” lara eni» le.

³⁶ Lara eni pjir ga kjök torgö sök Jesús tjlkwo kjraga kägäyoga löng li tjok, ga syôshtono Sbö kong.

³⁷ Eni ga epga slatong lok uunkong, ga Pablo popjlura uunkong lirë, ga lõ shira lok bakoe.*

³⁸ Eshko ga Pablo tjlëno ba kong ga «Tja toe. Tja ïmi ame» lara ba kong kjishko ga epga woydono lok arae. E irgo ga tyara lok öör jek löng kjoyong kësbang buk lishko, to wlo.

21

Pablo to jek Jerusalén kjokyo

¹ «Tjawa toe» lororwa borwa pjeyoga kong pjir ga tjawa opyono kjoyong kësbang roy jek bek jongya Cos kjokyo. Wëshko ga tjawa opshino eshko dwayo, ga tjawa jek löng Rodas kjokyo, e irgo ga tjawa jek öötong löng Pátara kjokyo. ² Eshko ga kjoyong kësbang wlënorwa pjang kjlara brik pjang kjwlë to jongya Fenicia kjokyo wlo le, ga tjawa opyono ba roshko, ga tjawa jeke. ³ Tjawa jek löng eni ga tjawa kjër pjola ga dlung tjreko ko Chipre li ïnorwa, e ber buk orkwo milëkong. Ga tjawa jek löng Siria kjokyo, öötong tjyono löng Tiro kjokyo, llëbo söya kjoyong sogorë li shiya lok ber eshko wlo.

⁴ Eshko ga Jesús tjlkwo kjragaga wlënorwa löng kjlöbö, ga tjawa beno löng ba tjok eshko dbargwo kjäk (7). Eshko ga Sbö Sëya tjlë tjlkwo kjragaga li kong ga «Llëbo wen Pablo kong owa Jerusalén

* **20:37** Lõ shik lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

kjokyo» le. E irgo ga lano lok Pablo tjok, jem Jerusalén kjokyo llēm wlo.

⁵ Gueniyo ga jlōlara llēme. Öötong dbargwo kjäk (7) ga tjawa opshino to ey dwayo. Eshko ga epga, tjawa yorkara jer lōng dlung kjako, ba boyga, ba wapga tjok. Eshko ga tjawa kjök tono tjë jikong, ga tjawa syöshtono Sbö kong. ⁶ «Tjawa toe» lororwa ëng kong pjir ga tjawa opyono kyyong roy, ga epga sano jek ba ushko irōng obi.

⁷ E irgo ga tjawa jek dlung kjing go Tiro kjokyo dwayo öötong lōng Tolemaida kjokyo. Eshko ga Jesús tjlōkwo kragaga lōng kjlōbö, ga «¿Pjāy yonde?» lërwa ba kong. Eshko ga tjawa beno lōng ba tjok. ⁸ Wēshko ga tjawa opshino eshko dwayo, ga tjawa jek öötong lōng Cesarea kjokyo. Domer shäng kjlara eshko ko Felipe, e kowēba Jesús tjlōkwo roy pjlu laga lēba. Dli pjlorgaga kprak doglo kjäk (7) dēnashko li, kjlara li e. Ga tjawa beno lōng ba tjok ba ushko. ⁹ Felipe wapga tjeng doglo pkēng (4), kjogloga. Olö ga tjlōkwo le Sbörē ba kong, ga le lok oblē kong eni.

¹⁰ Tjawa lōng eshko dbar kjwöbö tjānshko ga domer tjwe shäng kjlara Judea kjokyo dwayo ko Agabo. E Sbö tjlōkwo laga. ¹¹ Öötong shäng borwa shwoy ga Pablo dop pjrikklo li kjrara, ga oppjirino e go, ba orkwo go, ba dre go bakoe. Eshko ga tjlē ga «Sbö Sēya tjlē ga “Dop pjrikklo ëre sogo, e aär shäng Jerusalén kjokyo, ga pjriya judioga lōng eshko lirē jūni bakoe. Ga twe lok tjlapgaga nopga judío llēm wleniyo kong, llgweya wlo” le eni» le.

¹² Kurwa ga tjawa tjlē Pablo kong ga «Pja jem Jerusalén kjokyo llēm dey» lërwa eni pjlaraso llēme.

Cesarea sopga omłono ba kong eni bakoe.

¹³ Gueniyo ga tjawa dboryara Pablorë. Tjlë ga «¿Pjây slar ega? ¿Tja iëmi woydëshko eni ega? Tjlapga Jesús kjışhko ga tja shäng pjrikoba kjok orë koshë. Gueniyo erö llëme. Tja shäng zrökoba Jerusalén kjokyo wlo bakoe» le.

¹⁴ Tjawa kole woydë llëm kuzong ga tjawa tjlä ba kong ga «llëye woyde Tjlapgarë li, e ber eni» lërwa.

¹⁵ E irgo ga tjawa poshäryono uunkong, ga tjawa opshino to jem Jerusalén kjokyo. ¹⁶⁻¹⁷ Eshko ga tjawa yorkaga Jesús tjläkwo kjrägaga kjong kjong Cesarea so lirë. Ga tjawa öötong löng Jerusalén kjokyoshko ga tjawa söra lok domer shäng kjlara eshko ko Nasón li shwoy. Domer, e Chipre so, gueniyo sök Jerusalén kjokyo. Jesús tjläkwo kjrägaga tek dämärshko li, kjlara li e. Ga tjawa beno löng ba ushko.

Pablo shäng Jerusalén kjokyo

Jerusalén kjokyo ga tjawa wlokrara borwa pjeyoga Jesús tjläkwo kjräga löng lirë woowa llëme.

¹⁸ Wëshko ga Pablo jek Santiago ik, ga tjawa jek ba tjok bebi. Tjawa öötong löng eshko ga tjlapgaga Jesús tjläkwo kjräga kägäyo tönö löng uunkong eshko, ¹⁹ ga «Miga» lara Pablorë ba kong. E irgo ga llëye shäryara Sbörë nopga judío llëm wleniyo kong ba kjışhko li, e lara ba kong pjire. Larashko ga llëbo shäryono chirawayo ëmdë li, e lara pjir bakoe.

²⁰ Kuya lok ga Sbö poshrëra lok ara. E irgo ga tjlä lok ba kong ga «Pablo, pja borwa kjlara. Tjläkwo lërwa woydë bop kong kjrina. Miydëp pjlu ga judioga Jesús tjläkwo kjrägaga löng träk llëm, shtëy ga äär llëme. Ga epga uunkong tjlä ga “Kjok

llgwekklo tara Moisésdë li, e tjwlõ ara. E rayako llëme” le lok eni. ²¹ Ga roy kura lok ga pja to shäng omlë oblë. Judíoga löng nopga judío llëm wleniyo tjrëko li pim shäng “Llëye tara Moisésdë li, e rayëy ga pjlúe” lëp to shäng eni ba kong. Ga pja tjlë ga “Bi wapga, e doyo jyã tëy llëm ga pjlúe. Bi sdëkwo tek dënashko dwayo li, e shäryëy ame bakoe” lëp shäng eni.

²² »Eni ga pja shrono shäng jüşhko, e roy kuya lok kjluwe. ¿Eni ga llëye shäryëy? ²³ Pjlú wlo ga llëye lërwa bop kong li shäryos dey. Shji löng jüşhko ère tjrëko domerga tjeng doglo pkëng (4), dämär ga käkzong shtë llëm dbar kjwöbö lara lok Sbö kong, ga e dbaryo li pjir döröe. Shärye löng, tara Moisésdë sorë li eni. ²⁴ Woydërwa ga epga sös jek bop tjok. Ga pja opyë ba tjok, llëye shäryëy lara Moisésdë, shji äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlú wlo li, e shäryëp ba tjok eni eshko. Ga kä shtaga potjwlëga ber pjarë, pjäy uunkong kong. Eni ga pja ñya nopga uunkongdë, ga miyde lok e go ga tjlökwo laraba kës bop kjishko li, e jyõ eröe. Pja ëmdë ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li kolëp shäng bebi, miyde lok e go ga wëlle.

²⁵ »Nopga judío llëm wleniyo Jesús tjlökwo kjraga lira, llëye shärye lok wlo li, e tororwa beno ba kong pjir tjän. Tjawa tjlëno ba kong ga “Dli llë twak sböpga jyäglo kong li sho uëy llëm, öng zrök kjyotso skuya ï li sho uëy llëm, srëng llë uëy llëm, ga shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëm bakoe” lororwa ba kong eni» le.

Pablo sharaba Sbö u zlong bäng

²⁶ Eni ga domerga doglo pkëng (4) lara li söra Pablorë jek ba tjok. Wëshko ga opyono shäng ba tjok, ga llëye shäryëy lara Moisésdë, shji äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlú wlo li, e shäryara ba tjok pjire. E irgo ga jek öötong shäng Sbö u zlong bäng, ga ba dbaryo pjir llono, Sbö sëngglo söya eshko wlo li söya llono, e lara tjlapgaga löng eshko li kong pjire.

²⁷ Eni ga dbargwo kjäk (7) koshe löng li pjitoe. Eshko ga Pablo öötong shäng Sbö u zlong bäng. Eshko ga judíoga löng kjlöbö Asia so. Pablo ñya lok ga öö le lok ara, ga nopga löng eshko li shdöra lok jong träk llëm, ga jek rish Pablo kjing go. ²⁸ Eshko ga tjlë lok nopga li kong dbo go ga «¡Israel tjëyoga, tjawa kjimtozïa! Domer to shäng oba ping owa kjok shto oblë oblë li ëre. Llëye le to shäng li, e shji Israel tjëyoga ëre wloyo, kjok llgwekklo tara Moisésdë li wloyo, Sbö u ëre wloyo bakoe. ¡Erö llëme! Nopga söra tek shrono kjlöbö jüşhko judío llëm wleniyo. ¡E go ga shto iak beno buk dboy Sbö kong ëre, e iara beno buk eni ame!» le.

²⁹ Lunashko ga Pablo ñna lok shäng kjok shto oblë Trófimo tjok, e Éfeso so, e judío llëm wleniyo. Ga epga wotjlino lok ga söra Pablorë öötong löng Sbö u zlong bängdo lara. «Sbö u iara beno jong dboy ba kong ame» lara lok e kjïshko, miga eni llëme.

³⁰ Eni ga nopga shdöktong llaw pogo kjok eshko kjwang jikong, ga tjwe zron jong Sbö u zlong bäng. Ga Pablo shara lok, dopshira Sbö u jong lishko dwayo jek kjoko, ga Sbö u kjëryo bäng bängzara jek kjlöw erä. ³¹ Eshko ga Pablo zröyde lok. Eni ga roy sökoba jem äär ëngkjwaga Roma so kägäyo kësbangyo

li shwoy, tjlë ba kong ga «Pja wlëp llëme. Jerusalén sopga dew töshko shdöktong jong träk llëme» lëba eni.

³² Kuya ga ba ëngkjwagaga tona ba kägäyoga tjok, ga jer lok zron jong nopga tjeng kës lishko. İya nopga lirë ga Pablo shpora ame. ³³ Eshko ga tjlapga li jek öötong shäng Pablo shwoy ga shara. Eshko ga ba ëngkjwagaga ichara ba pjrik, ba pjrikklo shäryak dröng sho go pjloglo pjök go, ga tjlë nopga tjeng li kong ga «¿No kjwe ëro? ¿Llëye shäryara?» le.

³⁴ Gueniyo ga öö le lok ara, kjlara tjlë oblë, kjlara tjlë oblë bakoe. Eni ga nopga shdöktong löng kës li kuzong ga llëbo bëy li kjone dey miyde tjlapga lirë shäng llëme. E kjishko ga tjlë ba ëngkjwagaga kong ga «Domer kjwe sözĩ jem kjomo, bi ëngkjwaga shtoyo buk lishko» le.

³⁵⁻³⁶ Eni ga söra lok jek äär shäng tyozlong jem kjomo wlo lishko. Eshko ga nopga tjeng kës li iirkë ara anmoyö, jek löng ba irgo, öö le lok träk llëme. Tjlë ga «¡Zrözĩa!» le jong eni. E kjishko ga Pablo jek om go ame, shakza ëngkjwagaga kjlobö lirë pjä, ga söra lok jem pjang kjomo.

Pablo tjlëno nopga tjeng ara li kong

³⁷ Eni ga Pablo zrëya lok jek löng lishko lëshko ga Pablo tjlë ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li kong ga «¿Tja tjlë bop kong sira ga buere?» le ba kong, gueniyo lara tjlapga li tjlökwo go.

Kuya ga tjlë ga «¿Pja tjlë Grecia so tjlökwo pjluero?»
³⁸ Kjupäbäshko ga Egipto so shrono shäng kjlara jüşko, ga nopga owa no zrök ä wleniyo, e tona doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (4,000). Ga

epga söra jek kjok dogro no llëmshko, ëngkjwë tjawa Roma so tjok wlo lara. E pjaro loror» le.

³⁹ Kuya ga «Llëme. Tja judío, tja Tarso so, kjok li tjwlō ara wleniyo, e Cilicia kjokyo obi. Rokër bop kong sira ga tja ichëp tjlë nopga tjeng ëre kong» le.

⁴⁰ Kuya ga jlō lara.

Eni ga Pablo kojono shäng tyoklo jem li worbo pjrshko, ga orkwo poyono, pjây kjinkozong loklo wleni. Kjinkono löng ga tjlëno ba kong lok arameo tjlökwo go. Tjlë ga

22

¹ «Pjeyoga, tjlapgaga, rokër bomi kong ga tja kuziã, tja opwlikë wlo» le.

² Kuya lok ga Pablo tjlë shäng arameo tjlökwo go kuzong ga beno löng kjing erä. Eshko ga Pablo tjlë ga ³ «Tja ëre judío. Tja weno buk Tarso kjokyo, e Cilicia kjokyo obi, gueniyo ga tja kuno shäng ëreshko Jerusalén kjokyo. Ga tja op-pino shäng Tjlapga Gamaliel tjok, tja pina bi kjok llgwekklo tak pjang dënashko li go, llëye kjak llëm, sök beke. Enido ga tja jëk shäng Sbō tjok jlökoyo, pjây omshäryë löng eerishko sorë ga tja omshäryë shäng eshko eni bakoe.

⁴ »Dënashko ga nopga jëk löng Irbo Tjaglën go li, e irpjanor, zrör wlo, ga sharor, ichoror jek no shdūzlong uyo roshko, shdungoba wlo, domerga, walëga bakoe. ⁵ Syöshtaga kësbangyo, bi tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyo kës-kës, e omiño. E jyō lëmi wleni ga kjakrokozi ba kong. Tja kong kjibokwo twara lok, sör bi pjeyoga löng Damasco kjokyo li kong, nopga Irbo Tjaglën li söga wlënor li shar ga

pjlú wlo, tek sör ëreshko Jerusalén kjokyo, shdun-goba wlo.

⁶ »Gueniyo ga tja öötong jek shäng ääto Damasco kjokyo lishko dlo dluw dik ga ñn ga iök shjiy ter tjwe kjok dogo dwayo, jek lletlet, ga tja kopjrina iök shjiy lirë beno pjang pjribrie. ⁷ Jekdo eshko ga tja dgono jer töshko, ga kur ga ëbo tjlë ga “Saulo, Saulo, ¿tja irpjam ega?” le.

⁸ »Kur ga tja tjlë ga “Tjlapga, ¿pja ë?”

»“Tja Jesús, Nazaret so. Irpjam to shäng wle, e tja” le bor kong. ⁹ Bor yorkagaga jek löng bor tjok iök shjiy li ñna lok, gueniyo ëye tjlëno bor kong ga kura lok llëme.

¹⁰ »Eshko ga tja tjlë ga “Tjlapga, ¿llëye shäryër ga pjlú?”

»“Pja kojõzong. Pja jongya opzrëk jek Damasco kjokyo. Llëye shäryëp wlo li, e lëba bop kong eshko” le. ¹¹ Ga tja iara iök shjiy lirë beno kjok ñgö llëm kjishko ga tja shara bor yorkagagarë bor orkwo go, ga tja söra to öötong shäng Damasco kjokyo.

¹² »Domer sök kjlara eshko ko Ananías. Kjok llgwekklo tara Moisésdë li söya shäng pjlo bek ñyado. Roy pjlú judíoga löng eshko uunkong li kong. Ga tjawa öötong löng kjok eshko ga domer li tek shäng bor ñk. ¹³ Eni ga shrono shäng bor zlong bäng ga tjlë bor kong ga “Saulo, pja bor kjlara, pja bokkwo poptos iröng obi, pja kjok ñgö pjlú wlo” le. Jekdo eshko ga tja bokkwo poptono, ga domer li ñn ga bë shäng wëlle. ¹⁴ Eshko ga tjlë bor kong ga “Bi tjlapgaga tek dënashko so Sbö, pja kjrara, llëye woyde li miydëp wlo, No Pjlo Bek li ñp wlo, llëye le om go li kup wlo bakoe. ¹⁵ Ga llëye ñnop, kurop li,

pja ber ba laga oba uunkong kong. ¹⁶ Era eni ga llëye koshëp ame. Pja kojõzong. Pja nom, pja wëba jer di roshko wlo, ga pja syöshtos Tjlapga kong, owa pjang bop go li löya ber dret wlo” le.

¹⁷ »E irgo ga tja tek shrono shäng ëreshko Jerusalén kjokyo iröng obishko ga tja jek öör shäng Sbö u zlong bäng, syöshtë wlo. Eshko ga llëbo ñnor shji yoïno wleni. ¹⁸ Tjlapga Jesús ñnor ga tjlä bor kong ga “Pja opshis mäling jüshko Jerusalén kjokyo dwayo. Pja tjlä bor kjïshko kjok ëreshko ga tjläkwo kjrëba llëme” le.

¹⁹⁻²⁰ »Kur ga tja tjlä ba kong ga “Tjlapga, dënashko ga tja to shäng judioga syö uyo kjwarashko kjwarashko, ga nopga mär löng bop go li, e sharor, söror, ioror beno tjeng no shdüzlong uyo roshko, ga shpoga tjarë om go bakoe. Ga bop roy laga Esteban lira zrökobashko ga tja shäng eshko. Ñn shäng ga ‘Zrözïa’ lër shäng eni, ga ba zrögaga li, ba shwong ter lëkong li skwarashko ga tja beno shäng shwong li daga. Llëye shäryoror uunkong ëre, e miydëba löng pjire” lër.

²¹ »Gueniyo kuya ga tjlä bor kong ga “Pja nomo. Pja ichër to kjok pjola bor roy lë nopga judío llëm wleniyo kong” le bor kong» le.

²² Llëye le shäng li kura lok öötong eshko döe. Eshko ga öö le lok tjë jïkong, tjlä ga «¡Domer kjwe zrözïa! ¡Shäng kjok ëre kjing go ame dey!» le lok eni. ²³ Ga öö le lok jek këgong tjë jïkong, ga ba shwong kop lëkong li skwara lok, ga dbuya llaw pogo, ga klung sho pjlungyo kjre, ga dbuya lok jem jong kjomo ëng kopshko.

Pablo shpoya no dagagarë lara, ga opwlikono

24 Eshko ga ëngkjwagaga li ichara ba kägäyo kësbangyo lirë Pablo sök ëngkjwaga shtoyo li roshko, shpoya lok no shpokklo go wlo, nopga shdöktong llë kjïshko le ba kong wlo.

25 Eshko ga Pablo pjriya löng kjwlëshko ga tjlë ba kong lok ga «¿No Roma so kjibokwo tjok li, e llgwemirë llëm obishko ga shpomi ga pjlrë?» le.

26 Kuya ba kägäyo lirë ga jek jong ba kägäyo kësbangyo li shwoy, ga tjlë ba kong ga «Domer kjwe Roma so kjibokwo tjok. ¿Eni ga kjwëp llong?» le.

27 Kuya ga jek öötong shäng Pablo shwoy ga tjlë ba kong ga «¿Jlökoyo ga pja Roma so kjibokwo tjokde?»

«Ëng» le ba kong.

28 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja Roma so kjibokwo shik wlo ga tja dbur zano ara» le ba kong.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja data Roma so kjibokwo tjok. E kjïshko ga tja eni tek buk chirawa obishko dwayo» le.

29 Jekdo eshko ga epga löng ba shpok wlo lara li, e opkwono eshko dwayo. Ga miydara tjlapga lirëshko ga bangjrara ara bako, Pablo kjrochara, shpoya wlo lara kjïshko.

Pablo söraba tjlapgaga bokshto

30 Wëshko ga ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li wotjlik shäng ga «¿Pablo kjwe shdungko le judiogarë, gueniyo llë kjïshko? Miydër woydë yötsoe» le. E kjïshko ga ba dröng sho ba pjrikklo li döra, ga judioga syöshtaga kägäyoga, Judío Kjuk llgwegaga Këskësyo, e rokara tön ëng tjok wlo. Töno lok ga Pablo shira, iara shäng ba bokshto.

23

¹ Eshko ga Judío Kjok llgwegaga Këskësyo li ñya Pablorë drëng, ga tjlë ba kong ga «Pjeyoga, tja parkono Sbö kong pjlú, ga tja opshäryë shäng pjlo bek Sbö bokso lër eni bor pjlúshko» le.

² Kuya syöshtaga kësbangyo ko Ananías lirë ga tjlë ga «Pablo kjwe shpozĩ ba kjakshko» le oba löng ba soshko li kong.

³ Kuya Pablorë ga tjlë ba kong ga «¡Pja shpoya Sbörë! Pja so llëbo poglo poshtik pjlublún, owa llëm, gueniyo roshko ong kjoyoe. “Tja domer pjlúe” lëp shäng, gueniyo pja eni llëme. Pja sök kjweshko, tja llgwep kjok llgwekklo tara Moisésdë li go wlo lëp, gueniyo kjok llgwekklo li söp sök pjlo bek llëme. Söp kjwe pjlo bek ga pja no ichë bor kjak shpok llëme» le.

⁴ Kuya nopga tjeng Pablo zlong bäng lirë ga tjlë lok ba kong ga «¿Syöshtaga Sbö kong kësbangyo kjwe äyoshtëp kjweni ega?»

⁵ «Pjeyoga, kjwe syöshtaga Sbö kong kësbangyo, e miydoror llëme. Miydoror kjwe ga loror eni llëme. Sbö tjlökwo tak pjang eni: “Bi pjluyo, bi llgwega, e läywëy owa wlo llëme”»* le.

⁶⁻⁸ Eshko ga miyde Pablorë ga kjok llgwegaga löng li, kjong kjong saduceoga, kjong kjong fariseoga. Saduceoga wotjlík ga shji wolono ga shji woshrë ame le, Sbö parkaga kjok dogo so, e drete le, sëya llë drete le bakoe. Gueniyo fariseogara wotjlík oblë. Shji wolono ga dbar tjwe ga shji woshre Sbörë iröng obi le, Sbö parkaga kjok dogo so tjok le, sëya tjok le bakoe. E kjïshko ga

* 23:5 Éxodo 22.28.

Pablo tjlë ba kong dbo go ga «Pjeyoga, tja fariseo, tja data fariseo bakoe. Tja wotjlik ga shji wolono ga dbar tjwe ga shji woshre Sbörë iröng obi lër. Ga tja ioromi shäng bomi bokshto llgwemi wlo, tja wotjlik eni kjishko» le.

Lara eni pjir ga fariseoga, saduceoga löng eshko li, e tjlë lok ëng tjok kar kar träk llëm, ga tjlapgaga li ëng shdöno beno löng kjing pjök. ⁹ Ga nopga tjeng eshko li ëng shdöno beno tjeng kjing pjök, ga öö le lok träk llëm bakoe. Fariseoga löng eshko li kjong kjong no pingga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go. Epga kojono lok ga tjlë ga «Borwa kong ga domer kjwe llëbo owa shäryono llëme. Sëya llë, e tjlëno ba kong kjwe, llëm ga Sbö parkaga kjok dogo so li tjlëkdo ba kong kjwe» le.

¹⁰ Eshko ga nopga li shdöktong këgong anmoyö. E kjishko ga ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li ombangkrono, wotjlik ga Pablo sho dwlëkoba sira sira kjwe le. Eni ga ba ëngkjwagaga ichara tjë kara Pablo shik eshko dwayo, söya äär ber sök ëngkjwaga shtoyo lishko wlo.

¹¹ E shkëyo ga Tjlapga Jesús weno shäng Pablo kong, ga tjlë ba kong ga «Pablo, pja wokjang, llëye bangkjrep llëm shara. Tja roy läyworop oba kong jüshko Jerusalén kjokyo sorë ga roy lëp oba kong Roma kjokyo eni bakoe» le.

Judíoga wotjlino lok Pablo zrök

¹² Wëshko kjok shröngto ga judíoga kjong kjong ëng töno wotjlik kjinaso, Pablo zrök wlo. Ga tjlë lok ëng kong jlökoyo ga «Shji ië llëm, llëye iëy llëm, Pablo zröroy pjir guing. Llëm ga woydëy ga shji

shdūya Sbörë» le lok eni. ¹³ Ba lagaga eni li, e doglo sak pkëng (40) kjingsho tjok.

¹⁴ Eni ga epga jek syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyo ik. Öötong löng ba shwoy ga tjlë lok ba kong ga «Tjawa tjlëno ëng kong jlökoyo ga “Shji ië llëm, llëye iëy llëm, Pablo zröroy pjir guing. Llëm ga woydëy ga shji shdūya Sbörë” lororwa eni. ¹⁵ E kjishko ga pjây, Judío Kjok Llgwegaga Këskësyo llamo li, rokozi ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li kong ga Pablo söya tjwe shäng, ga ie bomi bokshto, llëbo shäryara li jakrokëmi ba kong yötso wlo. Eni ga ter söyde, tjwayde na llëm obishko ga tjawa ber löng irbo ba koshë, zrörwa wlo» le.

¹⁶ Gueniyo ga Pablo dor, wa shäng kjlara, ga tjlökwo le löng li roy kura. E irgo ga jem opzrëno ëngkjwaga shtoyo lishko, ga jek öötong shäng Pablo iak shäng lishko, roy le ba kong wlo. ¹⁷ Kuya ga ëngkjwaga kägäyo rokara kjlara, ga tjlë ba kong ga «Dwlas ëre sös bor kong sira, bop kägäyo kësbangyo li shwoy. Tjlökwo le woydë ba kong» le.

¹⁸ Kuya ga söra jek ba kägäyo kësbangyo li shwoy, ga tjlë ba kong ga «Domer shdung shäng kjlara ko Pablo, rokara bor kong ga dwlas ëre sör bop bokshto, llëbo roy le bop kong wlo» le ëngkjwaga kägäyo lirë ba kong.

¹⁹ Kuya ga dwlas li shara ba orkwo go, ga söra jek tjoksa, ga tjlë ba kong ga «¿Llëye lëp woydë bor kong?»

²⁰ «Judíoga kjong kjong lano lok ëng tjok, ga wotjlino lok kjrinaso. Bong ga Pablo roke lok bop kong ga söp ba kong jongya ba llgwezlong tönö

l'öng lishko, kong llëbo kjakroke lok y'otso anmoy'ö wlo le eni. ²¹ Gueniyo ga jl'öe l'öp llëme. Domerga t'öno tjeng doglo sak pk'eng (40) kjingsho tjok, ga opjnenö l'öng ba kosh'ë irbo le. Tj'l'ëno 'eng kong jl'ökoyo ga "Shji i'ë ll'ëm, ll'ëye i'ëy ll'ëm, Pablo zr'öroy pjir guing. Ll'ëm ga woyd'ëy ga shji shd'üya Sb'örë" l'ara lok eni. Eni tjok ga posh'äryono l'öng pjir tjän, l'öng bop kosh'ë dbory'ëp sor'ë koshayde er'öe» le ba kong.

²² Kuya ga tj'l'ë ba kong ga «Ll'ëye lorop bor kong li l'öp 'ë kong ll'ëme» le, ga ichara toe.

Pablo icharaba Cesarea kjokyo

²³ Eshko ga 'engkwaga kägäyoga rokara do pjök, ga tj'l'ë ba kong ga «Pj'äy posh'äryozong. Pjesit shk'ëyo ga pj'äy to jongya Pablo sök Cesarea kjokyo. 'Engkwagaga j'ëk lok dre go wleniyo sömi jer bomi tjok doglo sak db'aw pjloglo pjök (200), 'engkwagaga j'ëk l'öng kwomgla go wleniyo sömi doglo sak kjäk (70), ga 'engkwagaga 'engkw'ë könkowo go wleniyo sömi doglo sak db'aw pjloglo pjök (200) bakoe. ²⁴ Ga kwomgla wl'ëmi pjök mya, Pablo sök wlo. Ga sömi bor kong y'otso, äär shäng Cesarea kjokyo pj'lú, s'ë obi, kjok eshko so ichaga Félix li shwoy wlo» le.

²⁵ Ga kjibokwo tara ba kong kwara, söya, twe Félix kong wlo. Kjibokwo li tj'l'ë ga

²⁶ «Tj'l'apga no ichaga tjw'l'ö ara wleniyo Félix:

»Miga, l'ër bop kong. Kjibokwo 'ëre taga tja Claudio Lisiasd'ë bop kong. ¿Pja yonde?

²⁷ »Domer jek shäng 'ëre shara judi'ogarë, zr'öya wlo l'ara. Gueniyo kuror ga e Roma so kjibokwo tjok. E kj'ishko ga tja öör jong bor 'engkwagaga tjok, ga wl'ikoror, d'öror ba shjiryö. ²⁸ Eni ga rote

lok llë kjÿ miydër woydë kjÿshko ga sörör jek ba Kjok llgwegaga Këskësyö tönö löng li shwoy, ga iorör shäng eshko ba bokshö. ²⁹ Miga rotara lok llëbo owa shäryara ba kjok llgwekklo baÿya kong kjÿshko döe. Gueniyo bi kong ga kur ga shdüy llë kjÿ llëm, zrökko llëm, iako no shdüzlöng uyo roshko llëm bakoe. ³⁰ Gueniyo ga judiöga kjlëbö wotjlik löng ba zrök le li roy söraba bor kong. E kjÿshko ga ichër jek bop shwoy, llgwep wlo. Ga lorör ba rotagaga li kong ga jek jongya bop shwoy bako, llëye lako ba kjÿshko li le lok bop kong wlo. Shji ber eni.»

³¹ Eni ga ëngkjwagaga li kong llëye shärye wlo li lara ba kägäyorë lok pjir ga toe. Pablo söra lok to jer shkëshko äär jong Antipatris kjokyo. ³² Wëshko ga ëngkjwagaga jëk löng dre go li sano tjwe löng ba ëngkjwaga shtoyo iröng obi, ga jëk löng kwomgla go li to jek Pablo tjok. ³³ Öötong löng Cesarea kjokyo ga kjibokwo söya tjeng li twara lok kjok eshko so ichaga li kong, ga Pablo twara beno ba kong bakoe. ³⁴ Eshko ga kjibokwo li ñna pjir ga tjlä Pablo kong ga «¿Pja kjone so?»

«Tja Cilicia so» le ba kong.

³⁵ Eni ga tjlapga li tjlä ba kong ga «Pja llgwer ga pjlu, gueniyo bop rotagaga li shrono guing» le. Eni ga iara beno shäng dak dak lë, pjlu uyo shäryara pjlu Herodesdë dënashko li roshko.

24

Pablo opwlikono Félix bokshö

¹ Öötong dbargwo shkëng (5) ga syöshtaga kësbangyo ko Ananías li öötong shäng kjok eshko,

judío tɬlapgaga kjok lɬgwega wleniyo kjong kjong tjok. Ga domer jek sōra lok shāng kjlara obi ba tjok ko Tértulo. E Pablo rotaga, ba llamo lōng li kjīshko wlo le. Eni ga epga jek ōotong lōng no ichaga li shwoy, Pablo rotē wlo. ² Ga Pablo rokara tɬlapga lirē, ga sōya lok tjwe shāng ba boksho. Eshko ga Tértulo omrotē, tɬlē Félix kong ga «Tɬlapga no ichaga, pja tɬwlō kēsbange. Eeri ga ōotong lu pɬloglo ara tɬjan ga tjawa lōng wlēp, wopɬlú bop kjīshko, ga bop kjok miydē li kjīshko ga llēbo shāryorop ara kjok ēreshko beno pɬlú, owa llēme. ³ E kjīshko ga tjawa lōng wopɬlú bop tjok. Enido kjone pogo ga pja roy lāywe borwa pɬeyogarē pɬlúe. ⁴ Gueniyo pja dbar jerwa ara llēm wlo ga rokērwa bop kong ga tjawa tɬlē li kus sira.

⁵ »Domer kjwe miydororwa ga kjwe owa. To shāng kjok kjwang jīkong judioga barwē ara, shdōya wlo le. Nopga lōng kjok ēreshko kowēba nazarenoga, domer kjwe ba kägāyo. ⁶⁻⁸ Borwa Sbō u li ēmdē ga ie ber jong dboy Sbō kong ame wlo lara, ga sharorwa eshko e kjīshko.* Eni ga jakrokos pjarē om go ba kong. Miydēp e go ga tɬlōkwo lērwa lōng ba kjīshko kēs li, e jɬōe» le.

⁹ Eshko ga judioga lōng li tɬlē ga «Eni jɬōe» le lok eni.

¹⁰ Eni ga tɬlapga li orkwo pingō Pablo bēt, pja tɬlēzong loklo wleni, ga Pablo tɬlē ga «Miydēr pɬlú ga

* **24:6-8** Tek dēnashko ga kjibokwo ēre jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone tɬlē ga «... ga sharorwa eshko e kjīshko. Lɬgwerwa borwa kjok lɬgwekklo go lororwa, gueniyo ga ēngkwaga kägāyo kēsbangyo ko Lisias opzrēno jek eshko ga dōra borwa shjiryō dbo go. Ga tjawa ichara tek bop shwoy ba rotē.»

pja parkë sök jûshko no lîgwega lu pjloglo ara tjan. E kjîshko ga tja opwlikë bop boksho wlêpe. ¹¹ Eni ga tja tjlë li jlöre miydëp woydë ga kjakrokëp ë pogo kong om go ga pjluë. Eeri ga öötong dbargwo sak kjwara kjingsho pjök (12) ga tja öötong shäng Jerusalén kjokyo, Sbö poshrëk wlo. ¹² Eshko ga tja wlëna lok shäng tjlökwo kjlopswë kar kar ëbo tjok llëme. Eye shdöror llaw pogo llëme. Sbö u zlong bäng ga llëye shäryoror llëm, judíoga syõ uyo roshko llëm, shto oblë llëm bakoe. ¹³ Tja rote lok li llëbo wlëna jlökoyo bor shdungko wlo drete.

¹⁴ »Gueniyo lër jlökoyo ga nopga jëk löng Irbo Tjaglën li go sorë ga tja omshäryë shäng eni. E kjîshko ga bor rotagaga löng kjwe tjlë ga tja jëk shäng Sbö tjok bëy llëme le, gueniyo borwa tjlapgaga tek dënashko so Sbö li, e poshrër, kjok lîgwekklo tara Moisésdë li, e jlöe lër uunkong baíya dik, ga kjibokwo tara Sbö tjlökwo lagagarë li, e jlöe lër bakoe. ¹⁵ Ga tja sök Sbö koshë ga shinmoga, e woshre iröng obi uunkong, pjlo bekde, de pjlo bek llëmde, gueniyo woshre iröng obi. Kjwepga kjwe löng omkoshë sorë ga tja omkoshë shäng eni bakoe. ¹⁶ E kjîshko ga tja drön ara, tja ber pjlo bek Sbö bokso wlo, tja ber pjlo bek nopga bokso wlo bakoe.

¹⁷ »Lu to jek pjloböso ga tja öör jëktong shäng kjok shto oblë oblë ga tja jek öötong shäng iröng obi bor kjokshko, dbur twër oba song wleniyo kong wlo, Sbö sëngglo sör, twër ba kong ba ushko wlo bakoe loror. ¹⁸ Ga tja wlëna kjwepgarë eshkoshko ga llëye shäryërwa lara Moisésdë, tjawa äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlu wlo li, e shäryër pjir shäng kjwlëe.

Eshko ga nopga jëk löng bor tjok ara llëm, ga ëye ëng shdök löng llëm bakoe. ¹⁹ Eshko ga judíoga Asia so löng kjlöbö, ga llëye lër bop kong'li, e ina lok pjire. Zok ga epga tjwayde löng jüshko om go, opping na bop bokshto, tja rote wlo. Kuya ga llëbo shäryoror sit jlökoyo, tja rote wlo wleni ga le lok om go ga pjlúe. ²⁰ Eni llëm ga shrono löng kjwe, tja shäng ba bokshto no llgwezlóng shtoyoshko ga llëye wlëna bor tjok, tja shdungko wleni ga le lok bop kong ga pjlúe. ²¹ Gueniyo ga tja le lok li kjrinaso ga pjlúe. Tja shäng ba bokshtoshko ga tja tjlä ba kong dbo go ga “Tja wotjlik ga shji wolono ga dbar tjwe ga shji woshre Sbörë iröng obi lër. Ga tja iak shäng bomi bokshto llgwemi wlo, tja wotjlik eni kjishko” lër ba kong eni eröe» le.

²² Irbo Tjaglën le li miyde Félixde sök pjlúe. Eshko ga tjlä ga «Llgwer eniwa tjok llëme. Iër ber Tjlapga Lisias tjwe guing, ga llgwer eshko jä» le. ²³ E irgo ga tjlä ëngkwaga kägäyo shäng li kong ga «Pablo kjwe ios ber shäng jüshko dak dak lë, gueniyo rayos shäng iguing. Ga ëbo tjwe ba ik ga som llëm, sëya, kjimte woydë ga wëyë» le.

²⁴ Öötong dbar kjwöbö ga Félix äär shäng Pablo shwoy, ba boy Drusila tjok. Walë, e judío. Eshko ga Pablo rokara Félixde jek ba shwoy. Ga Pablo lano ba tjok, shji mär Cristo Jesús go sorë kjishko. ²⁵ Eshko ga Pablo tjlä ba kong ga «Shji woyde Sbörë ga shji jëk löng pjlo bek, llëbo shäryëy woydë owashko ga shji drön ëë, shäryëy llëm wlo. Ga llono ga shji llgweya Sbörë» le.

Lara eni li kuya Félixde ga beno shäng sëya llëm, woydë arae. Eni ga tjlä ga «Ber eni guing. Pja

nomo. Tja dbar tjok ga pja rokotë obi» le. ²⁶ E irgo ga Félix shäng Pablo koshë, kong dbur twe, raye wlo le. E kjışko ga roke enido, lan ba tjok wlo.

²⁷ Shärye beno shäng eni öötong lu p̄jloglo p̄jok. E irgo ga Félix opshino ba shto dwayo, ga äska beno sök Porcio Festo. Ga Félix ber p̄jlú judíoga tjok wlo le ga Pablo iara beno shäng no shdüžlong uyo roshko.

25

Pablo opwlikono Festo boksho

¹ Eshko ga Festo öötong beno sök kjok eshko so ichaga öötong dbargwo mya ga opshino Cesarea kjokyo dwayo jem öötong shäng Jerusalén kjokyo.

² Eshko ga syöshtaga kägäyoga, judíoga oblë tjwłö ara wleniyo, e töno Tjlapga Festo tjok, ga tjłëno lok ara Pablo wloyo. ³ Tjłë lok ba kong ga «Tjawa kjimtëp sira. Pablo ichëp tëm söya lok borwa kong Jerusalén kjokyo» le, gueniyo e wopro ga epga löng poshäryë ba zrök irbo wlo le.

⁴ Kuya Festerë ga tjłë ba kong ga «Llëme. Pablo, e iak beno shäng no shdüžlong uyo roshko Cesarea kjokyo, ga tja wotjlik ga tja jongya wop ä iröng eshko lër. ⁵ E kjışko ga bomi tjrëko ëreshko tjlapgaga tjwłö kësks wleniyo ichëmi jer bor tjok kjłöbö Cesarea kjokyo. Llëbo shäryara domer lirë owa ga rotëmi eshko ga p̄jlú» le.

⁶ Ga Festo beno shäng Jerusalén kjokyo judíoga li tjrëko dbargwo kjwong (8), sak kjwara (10) dik. E irgo ga to jer iröng Cesarea kjokyo. Wëshko ga öötong sök no llgwezlong shtoyo lishko, ga no ichara jek Pablo wlokjrë. ⁷ Eni ga Pablo opzrëk

jek äär shäng tjlapga sök lishko ga judíoga jer öötong löng Jerusalén kjokyo dwayo li jek Pablo zlong bäng, ga tjläno lok ara llëbo owa kësbang, gueniyo llëye wlëna ba kong, ber shdungko wlo drete. ⁸ Eshko Pablo opwlikë wlo ga tjlä ga «Llëye owa shäryoror llëme. Llëye shäryoror judíoga kjok llgwekklo li wloyo llëm, llëye shäryoror Sbö u li wloyo llëm, llëye shäryoror tjlapga pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li wloyo llëm bakoe» le.

⁹ Gueniyo Festo ber pjlu woydë judíoga tjok kjishko ga tjlä Pablo kong ga «¿Pja jem woydë Jerusalén kjokyo, pja llgwer eshko wlore?»

¹⁰ «Llëme. Tja shäng pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li no llgwezlong bokshto, tja llgweya wlo. Miydëp pjlu ga llëye shäryoror owa judíoga kong llëme. ¹¹ Llëbo owa shäryoror, tja ber zrökko wlo wleni ga tja zrökko. Gueniyo tjläkwo le lok bor wloyo li, tja rote li jyö erö wleni ga tja twako ba kong wlo llëme. Ga rokër bop kong ga tja llgwega ber pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go» le.

¹² Eni ga Festo lano ba poshdunggaga löng li tjok. Lano pjir ga tjlä Pablo kong ga «Rokorop bor kong ga pja llgwega ber pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go. E kjishko ga pja ichër jongya ba shwoy Roma kjokyo» le.

Festo lano Agripa tjok Pablo kjishko

¹³ Dbar kjwöböso ga shto oblë so pjluoyo ko Agripa öötong shäng Cesarea kjokyo Festo ik. Agripa dor Berenice, e jek shäng ba tjok bakoe.

¹⁴ Ga beno löng eshko dbar kjwöböso. Dbar kjwara ga Festo tjläno ba kong Pablo kjishko. Tjlä ga «Domer shäng ëreshko kjlara ko Pablo, iara Félixde

beno shäng no shdüzlong uyo roshko. ¹⁵ Ga tja öör jem shäng Jerusalén kjokyoshko ga syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok ilgwegaga wleniyo, epga ba rotono bor kong ara. Woyde lok ga Pablo, e shdungko jlöe lër ba kong.

¹⁶ »Ga dboryoror. Tja tjläno ba kong ga «Tjawa Roma so, tjawa sgak löng eye iërwa zrökoba wlo jekdo, ba rotaga li tjwe löng eng boksho llëm guing llëme. Woyde ga rote lok eng boksho, opwlikë wlo» loror.

¹⁷ »Eni ga epga öör löng jüşhko ga tja dbar zano llëme. Wëshko dö ga tja jem öötong sök no ilgwezlong shtoyo lishko, ga nopga ichoror jek domer li wlojkrë, ga söra lok jek öötong shäng eshko. ¹⁸ Gueniyo ga ba rotaga shrono löng li tjläno ga llëye owa lara ba kjishko woyotjlinor dik llëme. ¹⁹ Tjläno lok ga ba kjok ilgwekklo li söya shäng bëy llëme. Ga lano lok domer kjlara ko Jesús kjishko. Tjläno lok ga domer li wolono, gueniyo Pablo tjlä ga shäng së obi le lok eni eröe. ²⁰ Eshko ga llëye shäryër ga pjlu li miydër sök llëme. E kjishko ga tja tjlä Pablo kong ga «¿Pja jem woydë Jerusalén kjokyo, pja ilgwer eshko wlore?» lër.

²¹ »Gueniyo ga tjlä bor kong ga «Rokër bop kong sira ga tja ios ber sök na, tja ilgweya pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go guing» le. E kjishko ga ioror beno shäng dak dak lë, ichër tjlapga pjlu li shwoy lono ga bue guing» le.

²² Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja ëmdë ga domer li tjlä sorë kur woydë bakoe» le.

Kuya ga tjlä ba kong ga «Bong erö ga tjlä sorë li kuba» le.

Pablo tjlëno Pjlu Agripa bokshto

²³ Wëshko ga Agripa, Berenice, e opzrëno jek löng no llgwezlong shtoyo roshko. Eshko ga shrëraba ara, romguë jong träk llëme. Löng eshko li tjlapgaga ëngkjwaga kägäyo kës-kës wleniyo, domerga eshko so tjlwlo kës-kës wleniyo bakoe. Öötong tönö löng ga nopga ichara Festorë jek Pablo wlokjrë, ga söra lok öötong shäng eshko. ²⁴ Eshko ga Festo tjlë ga «Pjlu Agripa, pjäy tjlapgaga tönö löng bi tjok na, domer shäng kjwe izia. Woyde judioga kjlobirë ga domer kjwe ichër zrökoba wlo. Eni li woyde lok jüshko Cesarea kjokyo, Jerusalén kjokyo bakoe. ²⁵ Gueniyo ga bor kong ga llëye owa shäryara, ber zrökko wlo llëme. Gueniyo tjlëno om go ga “Tja llgweya ber tjlapga pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go” lara. E kjishko ga ichër to eshko lër.

²⁶ »Woyde ga llëbo tër ba kjishko, ichër tjlapga pjlu kësbangyo li kong, gueniyo llëye lako ba wloyo bor kong drete. E kjishko ga rokoror tek shäng bop bokshto, Tjlapga Pjlu Agripa, pjäy uunkong bokshto bakoe. Eni ga kjakrokromi yötso pjir ga llëbo ber tër wlo ga tjlökwo tjok wlo. ²⁷ Bor kong ga no ichër to, llgweya tjlapga pjlu kësbangyo lirë wlo ga woyde ga llë kjy loroy ba kong yötso guing» le.

26

¹ Eshko ga Pjlu Agripa tjlë Pablo kong ga «Woydër ga pja tjlës bop kjishko om go shara» le.

Kuya ga orkwo poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni, ga tjlë ga ² «Tjlapga Pjlu Agripa, tja shäng jüshko bop bokshto, “Llëye lara judiogarë bor

kjĩshko li, e eni llẽme” lër bop kong miydëp wlo, ga tja wopjluẽ. ³ Tjawa judíoga, tjawa llẽbo shãryẽ sorẽ li miydëp sök pjlúe. Tjawa ãng dboryẽ kar kar llẽ kjĩshko li miydëp pjlú bakoe. Eni ga miydër ga tja tjlẽ bop kong ga tja kup sök pjlúe. E kjĩshko ga rokër bop kong ga tja kus sök wop tjok sira guing.

⁴ »Tja miyde judíoga uunkongdẽ tek chirawashko dwayo. Tja shãng bor kjokshko, llẽm ga Jerusalén kjokyoshko ga tja opshãryẽ sorẽ, e miyde lok pjlúe. ⁵ Miyde lok pjir ga tja fariseo tek dẽna tjãn, ga le lok woydẽ wleni ga le ga pjlúe. Ga tjawa fariseoga, judíoga kjok llgwekklo li jnenwa yõtso anmoyõ, judíoga llamo li kjinmo. ⁶ Tjlõkwo lara Sbõrẽ borwa tjlapgaga tek dënashko so kong jlõkoyo li, e koshër sök ãyado. Era eni tjok ga tja sõra lok, tek shrono shãng, tja llgwekoba e kjĩshko wlo.

⁷ »Israel tjëyoga uunkong kjringgwo sak kjwara kjingsho pjök (12) li, tjlõkwo lara li koshe lõng ãyado. E kjĩshko ga Sbõ, e poshrëya shkẽ dba, ga parkẽ lõng ba kong ãyadoe. Ga tjlõkwo koshe lõng li, tja omkoshẽ shãng bakoe. ¡Tjlapga Pjlu Agripa, tja rote judíogarẽ lõng e kjĩshko! ⁸ ¿Shji judíoga wotjlik ga shji wolono ga shji woshre Sbõrẽ irõng obi jlõe lëy llẽm ega?

⁹ »Dënashko ga tja wotjlino om go ga bek wlo ga tja parkẽ Jesús, Nazaret so li nopga wloyo loror. ¹⁰ Ga shãryoror eni eshko Jerusalén kjokyo. Tja ichaga syõshtaga kãgãyogarẽ, ga Jesús tjlõkwo kjragaga li ichoror no shdũzlong uyo roshko arae. Ga zrõkobashko ga tja tjlẽno ga “Kjwe zrõkko” loror bebi. ¹¹ Enido ga tja õõr shãng ba wlẽk judíoga syõ uyo lok oblẽ oblẽ li roshko. Wlẽnor ga shdun ara,

Jesús lāywe owa wlo lēr. Ga tja iirkono ara ba kong lok, ga irpjanor Jerusalén kjokyo lishko dö llēme. Irpjanor jek shäng kjok shto oblē oblē, oba tjēyo eniyo llēm wleniyoshko bakoe.

¹² »Shäryēr shäng eni kuzong ga pjlara ga tja jek shäng jongya Damasco kjokyo, tja ichak syōshtaga kägäyogarē, pak twara lok bor kong li shäryēr wlo.

¹³ Gueniyo dlo dluw dik ga ĩn ga iök shjiy ter tjwe kjok dogo dwayo, kälä dbo dlo kjinmo, jek lletlet, ga tja kopjrina beno pjang pjribri bor yorkagaga jek löng li tjok. ¹⁴ Eshko ga tjawa dgono jer löng töshko, ga kur ga ēbo tjlē bor kong arameo tjlökwo go ga “Saulo, Saulo, ¿tja irpjam ega? Pja opyē shäng bor wloyo ga pja opshdung shäng om goshko, e so öng llē, ba shpökklo dbo stek li te om go kjoyoe” le.

¹⁵ »Kur ga tja tjlē ga “Tjlapga, ¿pja ē?”

»“Tja Jesús. Irpjam to shäng wle, e tja. ¹⁶ Pja kojōzong. Tja weno shäng bop kong ère, pja kjroror ber shäng bor parkaga wlo kjīshko. Woydēr ga llēye ĩnop ère, llēye pin bop kong li, e lēp oba kong. ¹⁷⁻¹⁸ Ga pja to shäng ba lēshko ga pja wlikēr judíoga wloshko dwayo, nopga judío llēm wleniyo wloshko dwayo bakoe. Pja ichēr jongya nopga judío llēm wleniyo kong jlökoyo. Woydēr ga epga ber löng bokkwo roshwing pjir wleni, ga jek löng kjok ro sī roshko wleni ame, jek löng iök shjiy roshko wleni shara. Woydēr ga löng Á wloshko ame, ber löng Sbō wloshko shara. Woydēr ga owa pjang ba go li lön ber dret, epga iēr ber löng ba pjeyoga mär bor go erö li tjok wlo. Pja ichēr jongya nopga judío llēm wleniyo kong, llēbo uunkong ère shärye wlo” le bor kong.

19 »Tjlapga Pjlu Agripa, eni ga llëbo ichara Sbörë bor kong kjok dogo dwayo ñnor shji yoïno wleni li jlõe loror, ga koloror. 20 Bäm go ga tjlokwo ëre loror judíoga löng Damasco kjokyo li kong, e irgo ga judíoga löng Jerusalén kjokyo li kong, judíoga löng Judea kjokyo kjok kjwang jikong li kong, nopga judío llëm wleniyo kong bakoe. Tja tjlëno ba kong ga “Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlõe lozï, ga rayozï, ga pjäy optwos Sbö kong dey. E irgo ga llëbo shäryozï pjlo bek, pjäy kjlopswono jlõe lëba wlo” loror.

21 »Tja shara judíogarë Sbö u zlong bäng, tja zröya lok wlo lara e kjishko. 22-23 Gueniyo tja kjimte Sbörë shäng. E kjishko ga tja beno shäng ba tjlokwo lë nopga uunkong kong, tjwlö kësks li kong, tjwlö chila li kong bakoe. Llëye shäryë wlo lara Moisés, Sbö tjlokwo lagagarë dëna tjän li, e shäryono eni jlõe lër oba kong. Tjlëno lok ga “Llono ga no pjluyo iche le Sbörë li shronoshko ga woyde ga shdungoba, wolon, ga woshre Sbörë iröng obi, shinmoga tjeng kës li bäm go. Shäryë eni, ga shji döya Sbörë sorë li roy shdöya ba pjeyoga judíoga kong, nopga judío llëm wleniyo kong bakoe. Shji jëk löng kjok ro sï roshko wleniyo kong ga roy ber iök shjiy wleni” le lok beno pjang ba kjibokwo go eni» le.

24 Eshko ga Pablo tjlë shäng opwlikë eni wopro ga tjlokwo skokza Festerë, tjlë ba kong dbo go ga «Pablo, ¿pja skwëre llëro? Pja oppino ara ga pja iara beno shäng skwë erä» le.

25 Gueniyo kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga Festo, tja skwë llëme. Tjlokwo lër li, e jlõe. Tja tjlë li, e bek lotë. 26 Tjlapga Pjlu Agripa sök kjwe. Tjlokwo lër li, e miyde sök pjluë. E shäryak lütshko llëm, e

wēlēe. E kjīshko ga tja tjlē shäng wlēp ba bokshto. Miydēr pjlú ga sök kjwe ommydē pjlúe» le. ²⁷ E irgo ga Pablo tjlē tjlapga Agripa kong ga «Tjlapga pjlú, ¿woyotjlīp ga llēye lara Sbō tjlōkwo lagagarē li, e jlōe lēpde? Miydēr ga e jlōe lēp» le.

²⁸ Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Tja kjlopswēp ber Cristo tjlōkwo kjruga maling jūni lēpdo?»

²⁹ «Wop chirare, de wop arare, gueniyo rokēr Sbō kong ga pja, nopga uunkong tja kuya löng jūshko eerishko, pjāy äär ber löng Cristo tjlōkwo kjruga botoya dik, gueniyo pjrik löng dröng sho bomi orkwo go jūni botoya dik llēme» le ba kong.

³⁰ Eni ga pjlú li kojono opshik kjoko wlo, kjok eshko so ichaga tjok, Berenice tjok, nopga sirkeno löng ba tjok li tjok bakoe. ³¹ Ga to opshino löng lan dboshko, tjlē lok eng kong ga «Domer kjwe llēye owa shäryara ber zrökko wlo llēm, shdungko shäng kjērshko emdē llēm bakoe» le lok eni.

³² Eshko ga Agripa tjlē Festo kong ga «Domer kjwe “Rokēr ga tja llgwega ber pjlú kēsbangyo sök Roma kjokyo lirē om go” lara llēm kjwe ga rayoroy ga pjlúe» le.

27

Pablo icharaba to jongya Roma kjokyo

¹ Woyotjlīna tjlapgaga lirē pjir ga tjawa iche jeK jongya Italia kjokyo wlo leshko ga Pablo, e twara lok engkjwagaga ara kägäyo kjlara kong, de wlo. Domer, e ko Julio. E engkjwaga parkē löng pjlú kēsbangyo sök Roma kjokyo li daga wleniyo. Ga kong nopga oblē shdung löng eshko, e twara lok, de wlo bakoe. ² Eshko ga kyyong pjang

kjlara kësbang jek äär Adramitio kjokyo dwayo brik pjang kjwlë jongya Asia kyyong tjozlong shtoyo kjrinishko kjrinishko le, ga tjawa opyono e roshko, ga tjawa opshino toe. Aristarco jek shäng borwa tjok bebi, e Tesalónica so. Tesalónica kjokyo, e Macedonia kjokyo obi. ³ Wëshko ga tjawa öötong löng kyyong tjozlong kjokyo ko Sidón. Eshko ga Pablo songe le Juliorë, ga rayara to ba pjeyoga wleni löng eshko li ik, kjimte lok wlo.

⁴ E irgo ga tjawa opshino to Sidón kjokyo dwayo. Eshko ga pjluk tjwe jong dbo ara dlung buk kës li shwo lëkong, ga tjawa bakwe jong iröng eröe. E kjïshko ga tjawa to jek dipzono dlung tjrëko ko Chipre, e pjlör dew lëkong pjluk ara llëmshko. ⁵ E irgo ga tjawa dipzono jek dlung buk Cilicia kjokyo, Panfilia kjokyo, e bokshto, kjwo kalëkong, ga tjawa tyyono öötong löng Mira kjokyo, e Licia kjokyo obi. ⁶ Eshko ga kyyong wlëna ëngkjwaga kägäyo lirë pjang kjlara oblë kësbang jek äär Alejandría kjokyo dwayo, brik pjang kjwlë jongya Italia kjokyo le. Eni ga tjawa opyono e roshko ba tjok, tjawa jek këgong shara wlo.

⁷ Dbar kjwöböso ga pjluk ara kjïshko ga tjawa jëktong kyyong li go wor, ga pakyo ara, eni ga tjawa jek öötong löng Gnido kjokyo gomyo. Ga tjawa jek bek lororwa, gueniyo tjawa bakwe pjlukdë ara obi kjïshko ga tjawa dipzono jek dlung tjrëko pjang kjrina obi ko Creta, e pjlör dew lëkong pjluk ara llëmshko, kjok ko Salmón li bokshto. ⁸ Ga tjawa jek löng, gueniyo dlung sor go soyo arae. Eni ga tjawa jek äär löng kjok buk kjrina kowëba Kyyong Tjozlong Shtoyo Pjlúshko, Lasea kjokyo buk ba

soshko.

⁹ Eshko ga tjawa barwara p̄lukdë ara kuzong ga dbar to jek kop ara tjän. Shji ië llëm Sbö kong dbaryo shrëya judíogarë li, e to jek tjän, ga miy-dororwa e go ga kjok owa shunyo shrë ara dbaryo li döröe. Kjok eni ga dlung iirkë arae. E kjĩshko ga shji jek dlung kjing go ga shji sjëke. Eni ga nopga jek löng li poshduna Pablorë, tjľë ga ¹⁰ «Domerga, ĩn ga shji jek löng ëre kong llëbo wen owa, shji kjoyong kësbang ëre jer bi shjiryo, bi llëbo tjeng kës wle tjok. Erö llëme. Shji ëmdë ga jer bakoe. Shji ber löng na dey» le.

¹¹⁻¹² Gueniyo ga kjoyong tjyozlong shtoyo eshko li, kjok owa dbaryo ga shji löng shto eshko ga p̄lú llëme. E kjĩshko ga kjoyong sogo li, ba kjoyong söga shäng li, e tjľë lok ëngkjwaga kägäyo li kong ga «Shji jek dey» le. Nopga llamo löng kës li wotjľik jong e kjoyo bakoe. Tjľë lok ga «Shji opshik jũshko dwayo dey. Tjľiy, shji jek Fenice kjokyo ga buere ĩy wlo. Eshko ga kjok owa dbaryo ga shji löng shto eshko ga p̄lúe» le. Fenice kjokyo, e kjoyong tjyozlong kjokyo buk Creta kjokyo obi. Eshko ga dlo jer shwo lëkong li ĩy ga wëlle. Kuya Juliorë ga tjľökwo baĭya lok li kolara, Pablo ĩ lira kolara llëme.

Dlung kjing kjok owa, p̄luk ara

¹³ Eshko ga p̄luk li tjwe jong dlung buk kës shwo lëkong, gueniyo wore. E kjĩshko ga wotjľik lok ga «Shji to ga bue» le. Eni ga ba dröng sho kjoyong shakklo kësbang lona jer dlung roshko li shira lok tëm kjoyong li roshko iröng obi, ga tjawa opshino jek löng dlung tjreko Creta li kjako. ¹⁴ Gueniyo wop tjok ga p̄luk tjwe jong kjrina obi, dlung tjreko

li shwo lëkong shara, dbo ara anmoyö, pjluk li kowëba Nororiental, ¹⁵ ga tjawa bakwara arae. Eni ga kyyong kësbang li bojonwa ber buk pjluk li shwo lëkong lërwa ga äe. E kjïshko ga kyyong li rayorowa söya pjluk lirë om go äär kjone ga eshko. ¹⁶ Ga tjawa söra to jek dlung tjrëko buk chirawa ko Cauda pjlor dewlëkong. Eshko ga pjluk dbo ara llëme. E kjïshko ga kyyongwa chirawa sörwa pjang kjlara li irgo kjro go, e poyonwa jem kjlara li roshko lërwa. Ga tjawa kong pak twara ara, gueniyo ga poyonorwae. ¹⁷ E irgo ga kyyong kësbang li doyo pjirra domerga lirë lok tuk, war llëm wlo le. Eshko ga tjlë lok ëng kong ga «Shji söya pjluk kjwerë jek äär jong bo buk kjweshko ko Sirte lishko. Kjweshko ga kjone kjoneshko ga ro chira, ga shji kyyong pjë, war bi shjiryo» le eni, ga bangkjrara lok arae. E kjïshko ga shwong kjoyo shtëgro ara pje lok pjang kjomo pjluk shakklo kyyong jëk wlo li, e lona lok ter töshko, söya pjlukdë jek eshko llëm wlo, ga kyyong li rayara lok söga pjlukdë om go shara.

¹⁸ Wëshko ga dlung kjing go li pjluk ara obi, tjawa bakwe dbo ara iyadoe. Eni ga kyyong sögaga kjarga löng ba llëbo söya tjeng soynekklo kës li dbuk lok jer dlung roy. ¹⁹ Wëshko ga ba orkwo om go li goshko ga shwong kjoyo shtëgro ara li dbura lok jer dlung roy, kyyung sho llë, kjor llë kyyong shakklo llë li tjok bakoe. ²⁰ Dbar kop ara ga kjok owa owa, pjluk tira llëm dlung kjing go, dlung iirkë arae. E wopro ga dlo wen llëm, dbala ëmdë llëm bakoe. Eshko ga tjawa to jek löng kjone miydërwa sira llëm, ga tjawa där, e koshërwa ame, e woyojerorwa pjire.

²¹ Eshko ga tjawa löng ioydë llëm dbar kop ara tjän. Eni kuzong ga Pablo kojono shäng nopga löng li tjrëko, ga tjlä ga «Domerga, shji löng Creta kjokyo obishko ga tja koloromi kjwe ga shji to löng song jüni llëm, ga bomi llëbo jeno bomi shjiryö llëm bakoe. ²² Gueniyo eni tjok ga rokër bomi kong ga pjäy dbokjrozong. Eÿe löng jüshko ga wolon kjlara llëme. Gueniyo kyyong kësbang ërera jer bi shjiryö. ²³ Sbö, e bor sogo, ga tja parkë shäng ba kong ÿyado. Luna shkëyo ga ba parkaga kjok dogo so ichara weno shäng bor kong kjlara, ²⁴ ga tjlä bor kong ga “Pablo, llëye bangkjрэp llëme. Pja jongya pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li bokshto, pja llgweya wlo. Bop kjishko ga nopga löng kyyong kësbang roshko kjlobi kjwe wolon llëm, döya Sbörë uunkong” le. ²⁵ E kjishko ga pjäy dbokjrozong. Sbö, e koshër ga shji kjimte jlökoyo, lara ba parkaga lirë bor kong sorë li eni. ²⁶ Gueniyo ga shji söya pjlukdë äär dlung tjrëko pjang kjrina, ga kyyong ëre pjë dlar ber buk eshko» le.

²⁷ Eshko ga öötong dbar sak kjwara kjingsho pkëng (14) ga tjawa bakwe pjlukdë jek löng dlung ko Adriático* li kjing go obi. E shkëyo kjok rong dik ga kyyong sögaga li tjlä ëng kong ga «Shji ääto pjöshko dikjoyoe» le. ²⁸ Ga dlung li ro kjöm, e tjläna lok ba tjläkklo go, ga beno ro wop orkwo jyäglö† pjloglo sak kjwong (80). Wop tjok obi ga tjläna lok jek obi, ga beno ro wop orkwo jyäglö pjloglo sak tjer (60). ²⁹ Eshko ga bangkjre lok ara, pjë ak go le,

* **27:27** Eshko dbaryo ga dlung kowëba Adriático li, e dlung kowëba Adriático eerishko li llëme. E oblë. † **27:28** Orkwo jyäglö pjlara, e centímetro sak pkëng kjingsho shkëng (45) dik.

ga dröng sho kjang shakklo këskes lona jer dlung roshko kjwo pkëng (4) kjang silëkong, kjang li jëk ame wlo. Eni ga beno löng eshko syöshhtë, epga kjok shrän löng së obi wlo le. ³⁰ Eni ga kjang sögaga li tök woydë kjang li roshko dwayo le, ga opyorgö löng kjang chirawa li long jer dlung kjing kjang kësbang li ne lëkong. Shäryara eni, dröng sho kjang shakklo löya wlo lara, miga tök wlo le. ³¹ Gueniyo eshko ga Pablo tjläno ëngkjwagaga löng li kong, ba kägäyo li kong bakoe. Tjlä ba kong ga «Kjwepga kjwe ber löng kjang kësbang ëre roshko llëm ga pjäy där llëme» le.

³² Eni ga kjang chirawa löya kjang sögagarë löng li, e kjangyo zara ëngkjwagaga lirë tas tas, jer lono dlung kjing go, ga jenoë.

³³⁻³⁴ E irgo ga kjok shränto ga Pablo tjlä nopga löng eshko uunkong kong ga «Öötong dbargwo sak kjwara kjingsho pkëng (14) tjän ga pjäy löng woydë, ga pjäy ioydë llëm bakoe. E kjishko ga rokër bomi kong ga pjäy ios sira. Pjäy löng së wlo ga woyde ga pjäy ië. Eni ga pjäy wolon kjlara llëm, bomi käkzong ëmdë ga jer pjlara llëm bakoe» le.

³⁵ Lara eni pjir ga pjlung shosho suk pjir kjrara tjeng kjwara ba wloshko, ga syöshtono Sbö kong, tjlä ga «Dli ëre tworop borwa kong. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le nopga tjeng kës li boksho. Eni ga tora bëy ga uaraë. ³⁶ İya uunkong lirë ga wokjankono, ga iono lok bakoe. ³⁷ Tjawa löng kjang li roshko uunkong ga doglo sak dbäw pjloglo pjök kjingsho sak kjäk kjingsho tjer (276). ³⁸ Ga iono lok woydara bayo kjöm ga eni. E irgo

ga pjlung shosho söya tjeng kjong roshko kës li dbura jer dlung roy dret, kjong li wënyë wlo le.

³⁹ Kjek shräno pjir ga tjawa löng kjokyo kjone miyde kjong sögaga lirë llëme. Gueniyo ÿya lok ga bo jem buk eshko kjrina, la sho tjok. Eni ga wotjlik lok ga «Kjong ëre tjiyë këgo sit ga buere ÿy» le. ⁴⁰ Ga ba dröng sho kjong shakklo kës kës lona jer tjeng dlung roshko li, e kjungyo zakza lok tas tas beno tjeng dlung roshko eshko. Ga ba kjlongkwang lok si lëkong ba llgwekklo li kjungyo döra bakoe. E irgo ga shwong kjoyo pjluk shakklo li, e poyona lok kara ba kjong li ne lëkong, bakwe pjlukdë jek këgong pjöshko wlo lara. ⁴¹ Gueniyo to jek jong la sho töno tjeng dlung roshko li bët ga kjong li lliktong beno buk la sho li roshko. Eshko ga ne lëkong li lliktong beno jong wir ame, ga si lëkong li, e shpoya dlung pjublunyorë ara, ga dloktong kjwangyo dboy dboye.

⁴² Eni ga ëngkjwagaga li tjlä ëng kong ga «Nopga dëy, söy tjeng kjwe zröy dret dey, llëm ga ichëy jek wë ÿ ga tök lok drete» le.

⁴³ Gueniyo woyde ba kägäyo lirë ga Pablo zröya llëme le, ga tjlä ëngkjwagaga li kong ga «Wëyë, zröy llëme. Eye wë pjlu ga optë jer dlung roy bäm go, jek wë ÿ äär pjë jong pjöshko. ⁴⁴ Llamo löng oblë jek kjorkwang kjing go, llëm ga kjong dloktong kjwangyo go bakoe» le.

Eni ga tjawa kayo döktong pjir, öötong pjöshko beno löng së uunkong.

28

Pablo shäng dlung tjrëko ko Malta

¹ Eshko ga tjawa kayo dōktong pjono löng pjōshko uunkong irgo ga miydororwa ga dlung tjrēko li ko Malta. ² Kjok eshko li noyo tjok, ga tjawa dara yōtso tjē jīkong. Eshko ga shunyo shrē pjang ara, smo ara bakoe. Eni kuzong ga iök boktōna lok, ga tjawa rokara uunkong ba zlong bäng, iökkok eshko wlo.

³ Eshko ga Pablo löng dogro tōno kjlōbö, ga dbuya shäng iök li roshko. Eshko ga iök li kjlik ara kjīshko ga dgur brik buk eshko kjlara, ga Pablo uara ba orkwoshko, ga dgur li beno pjang ling ba orkwo go. ⁴ Īya kjok eshko sopgarē ga tjlē lok eng kong ga «Domer kjwe owa, no zrök ä wleniyo dikjoyoe. Dōktong tek dlung kjing kjok owashko dwayo emdē ga bi sbō shäng kjlara kowēy Kjok Llgwega Bek li, domer kjwe woyde ber shäng sē llēme» le. ⁵ Gueniyo ga dgur li sringza Pablörē buk iök pjē jong ri ri li roshko, ga llēye shāryono Pablo kong llēme. ⁶ Eshko ga löng tjē jīkong li wotjlīno ga «Kjwe orkwo dguē jekdo, llēm ga jek buk rish wolon jekdoro» lara. Gueniyo koshe löng kjēr ga dguē sira llēme. Īya lok ga llēye shāryē ba kong llēm ga wotjlīk lok oblē, tjlē lok ga «Bi sbōpga kjlarayo li kjwe» le.

⁷ Dlung tjrēko eshko so ichaga ko Publio. Ga tjawa tjyono löng lishko ga kjok ber buk soshko kjrina baīya. Eni ga tjawa wlokjrara, dara yōtso ba ushko dbargwo mya. ⁸ Eshko ga Publio data buk swlo ara ba bukklo kjing go, kjlik ara, roshkwē ara bakoe. Eni ga Pablo jek oōtong shäng ba ĩk. Eshko ga syōshtono Sbō kong ba kjīshko. E irgo ga orkwo iono ba kjing go, ga poptara beno pjluē. ⁹ Roy kuya swlopga tjeng dlung tjrēko oblērē ga shrono löng

Pablo shwoy uunkong, ga poptara pjire. ¹⁰ Eni ga kjok eshko sopga beno löng woowa llëm borwa kong. E kjïshko ga tjawa kong llëbo twara arae. Ga tjawa brikshko ga llëbo woydororwa borwa kjimtoklo irbo wlo'li, e twara lok borwa kong pjire.

Pablo jek öötong shäng Roma kjokyo

¹¹ Eshko ga kyyong kësbang pjang kjlara tek Alejandría kjokyo dwayo, pjang kjok owa jek pjir li koshë. Kyyong li poglo go ba sböpga do pjök li jyäglo tak lok. Ba sböpga li kowe lok Cástor, Pólux. Eshko ga tjawa löng dlung tjreko li öötong moglo myashko ga tjawa opyono kyyong li roshko, ga tjawa opshino to dlung tjreko li dwayo. ¹² Ga tjawa jek öötong löng kyyong tjyozlong kjokyo ko Siracusa, ga tjawa beno löng eshko dbargwo mya. ¹³ E irgo ga tjawa jek löng dlung sor go jek äär löng Regio kjokyo. Wëshko ga pjluk tjwe jong borwa irgo, ga tjawa opshino toe. E wëyo obi ga tjawa jek öötong löng Puteoli kjokyo. ¹⁴ Eni ga tjawa opshino kyyong roshko dwayo. Eshko ga pjeyoga Jesús tjlökwo kjraga wlënorwa löng kjlëbö, ga tjawa mana ber löng ba tjok sondë kjwara wlo le, ga tjawa beno löng. E irgo ga tjawa opshino to jek Roma kjokyo pjö lëkong.

¹⁵ Eshko ga tjawa roy kura pjeyoga Jesús tjlökwo kjraga löng Roma kjokyo lirë tjän. Eni kuzong ga kjone kjone opshino jer löng borwa koshë irbo. Kjong kjong jer löng borwa koshë llëbo soynezzlong shtoyo ko Apio, kjong kjong jer löng kjok kjrina obi, oba pozlong uyo lok mya lishko. Ga jer löng borwa koshaga li ñya Pablörë ga beno shäng wopjlú, dbokjrono jek obi, ga tjlë Sbö kong ga

«Tjawa kjimtorop kësbanġe. Tja wopjlu bop tjok» le. Ga epga jek iröng borwa tjok. ¹⁶ Tjawa öötong löng Roma kjokyo ga kjok lġwegaga löng eshko li, Pablo iara lok beno shäng no shdüzlong uyo roshko llëme. Kong u wlëna kjwara, iara beno sök eshko tjoksa, daga beno shäng ba tjok kjlara erä.

Pablo Sbö tjlökwo roy löno shäng Roma kjokyo

¹⁷ Öötong dbargwo mya ga judíoga löng Roma kjokyo tjwlö kësks wleniyo li mana Pblorë tek ba shwoy. Ga töno shrono löng ba shwoy ga Pablo tjlä ba kong ga «Pjeyoga, llëye shäryoror owa bi pjeyoga judíoga kong llëm, bi tjlapgaga tek dënashko so sdëkwo wloyo llëm bakoe. Gueniyo ga tja sharaba shäng Jerusalén kjokyo, ga tja twaraba beno tjeng Roma soppa wloshko, tja shdüya lok wlo. ¹⁸ Eshko ga tja kong llëbo kjakrokara lok ara, ga llëye wlëna bor tjok, tja ber zrökko wlo llëme. E kjëshko ga tja raye lok woydë. ¹⁹ Gueniyo ga woydara judíoga lirë eni llëm, ga tjläno lok ara bor wloyo. E kjëshko ga tja llëye shäryër wlo ame, ga rokoror Roma so li kong ga tja lġweya pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go'loror eni, ga tja ichara lok tek na e kjëshko.

»Eni gueniyo ga tja tek shäng bor pjeyoga rotaga tjlapgaga li kong llëme. ²⁰ E kjëshko ga pjäy manor, pjäy in wlo, shji lan ëng tjok wlo bakoe. Woydoror ga pjäy ommiydë pjlu ga no pjluoyo iche le Sbörë koshëy shji Israel tjëyoga uunkongdë löng li, koshër shäng li e. Tja pjrik shäng na dröng sho pjang ëre go, tja parkë ba kong kjëshko» le.

²¹ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Tjawa kong kjibokwo ichayde lok tek Judea kjokyo dwayo bop

kjĩshko llēme. Pjeyoga judiógara shrono tek ey dwayo ěmdē ga llēye layde owa bop kjĩshko borwa kong llēm bakoe. ²² Gueniyo miydērwa ga kjone pogo ga oba tjlē ara nopga tjlōkwo kjrágaga lōng bopoya dik li wloyo. E kjĩshko ga pja wotjlik llē miydērwa woydē» le.

²³ Eni ga dbar iara lok beno jong kjwara, tōn ěng tjok obi wlo le. Dbaryo öötong ga nopga tōno ara Pablo sök lishko. Kjuk shrōngteng äär jong kjok sēng go ga Sbō ber no pjluyo sorē li roy lara ba kong ara. Ga llēye lara Moisés, Sbō tjlōkwo lagagarē tek dēnashko li, e pjlołgwera ba kong, no pjluyo iche lara Sbōrē li, e Jesús jlōe le lok wlo.

²⁴ Kuya lok ga kjong kjong Pablo tjlōkwo kjrono, gueniyo llamora omtjlōkwo kjrē woydē llēme. ²⁵ Eni ga woyotjliya beno lōng kjrinaso llēm kuzong ga opshik toe le lōng. Eshko ga Pablo tjlēno ba kong, pjir wlo. Tjlē ga «Dēnashko ga tjlōkwo lara Sbō Sēyarē ba tjlōkwo laga tek dēnashko so Isaías kong, le bomi tjlapgaga lōng li kong wlo. Ga tjlōkwo lara pjlo beke. Tjlēno beno eni:

²⁶ »«Pja nom tjlē bor nopga ěre kong ga
‘Kumi lōng kjēr ga llē loklo miydēmi lōng llēme.

Īmi lōng kjēr ga llē ĩgōmi llēme’ lēp ba kong eni.

²⁷ Nopga ěre, llēye kuya woydē llēme.

Kwomgwo bāng bāngzak lok tuke.

Bokkwo llino lok tuk bakoe.

Shāryara eni,

llēbo ĩya lok ba bokkwo go llēm wlo,

llēbo kuya lok ba kwomgwo go llēm wlo,

opping lok sira llēm wlo,

optwē bor kong llēm wlo,

epga dör llëm wlo bakoe.”*

²⁸⁻²⁹ »E kjĩshko ga woydër ga miydëmi pjlú ga no döya Sbörë li roy beno nopga judío llëm wleniyo kong bako tjän, ga epga omkjrë» le.†

³⁰ Eshko ga Pablo beno shäng eshko ba daga shäng li tjok lu pjloglo pjök ba u jong potjwlëya i li roshko. Nopga tjwe kjlobi ba ik ga wlokjre enidoe.

³¹ Ga Sbö ber no pjluyo sorë li roy lara oba kong ara, ga lara Tjlapga Jesucristo kjĩshko ara bakoe. Tjlëshko ga llëye bangkjre llëm, ga barwaga ërë llëm bakoe.

* **28:27** Isaías 6.9-10. † **28:28-29** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyã shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «... le. Kuya lok ga to lok pjir, jeklõng tjlë ara ëng kong irbo, tjlökwo kjlopwë kar kare.»

**Sbö Tjłõ^{kwo}
New Testament and Shorter Old Testament in Teribe
(PM:tfr:Teribe)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Teribe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Teribe [tfr], Panama

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Teribe

© 2008, 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.
All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

CXXX

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

539cf8e3-01bf-5f34-8833-610f18367f8c